

UREDBA (EU) 2021/2116 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 2. prosinca 2021.****o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike te upravljanju njome i o stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1306/2013**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 43. stavak 2. i članak 322. stavak 1. točka (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽⁴⁾,

budući da:

- (1) U Komunikaciji Komisije od 29. studenoga 2017. pod naslovom „Budućnost hrane i poljoprivrede“ zaključeno je da bi se odgovor zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) na buduće izazove i mogućnosti trebao i dalje poboljšavati poticanjem zapošljavanja, rasta i ulaganja, borbom protiv klimatskih promjena i prilagodbom njima te prenošenjem istraživanja i inovacija iz laboratorija na polja i tržišta. ZPP-om bi se nadalje trebala riješiti pitanja građana koja se odnose na održivu poljoprivrednu proizvodnju.
- (2) U skladu s člankom 208. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), provedbom ZPP-a trebalo bi uzeti u obzir ciljeve Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030., uključujući obveze Unije u pogledu ublažavanja klimatskih promjena i razvojne suradnje.
- (3) Postojeći model ostvarivanja ZPP-a zasnovan na sukladnosti trebalo bi prilagoditi kako bi se veća pozornost posvetila rezultatima i uspješnosti. U skladu s time, Unija bi trebala odrediti osnovne ciljeve politike, vrste intervencije i osnovne zahtjeve Unije, a države članice trebale bi imati veće dužnosti i odgovornosti za ispunjavanje tih ciljeva. Stoga je potrebno zajamčiti veću supsidijarnost i fleksibilnost kako bi se bolje uzeli u obzir lokalni uvjeti i potrebe. U skladu s time, u okviru novog modela ostvarivanja ZPP-a, države članice trebale bi biti odgovorne za prilagodbu svojih intervencija u okviru ZPP-a svojim konkretnim potrebama i osnovnim zahtjevima Unije kako bi maksimalno povećale svoj doprinos ostvarenju ciljeva ZPP-a Unije. Kako bi se i dalje osiguravao zajednički pristup i jednaki uvjeti, države članice također bi trebale utvrditi i oblikovati okvir sukladnosti i kontrole za korisnike, koji uključuje sukladnost sa standardima za dobre poljoprivredne i okolišne uvjete i propisanim zahtjevima o upravljanju.

⁽¹⁾ SL C 41, 1.2.2019., str. 1.

⁽²⁾ SL C 62, 15.2.2019., str. 214.

⁽³⁾ SL C 86, 7.3.2019., str. 173.

⁽⁴⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 23. studenoga 2021. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 2. prosinca 2021.

- (4) ZPP obuhvaća razne intervencije i mjere od kojih su mnoge uključene u strateške planove u okviru ZPP-a iz glave III. Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾. Druge se i dalje vode tradicionalnom logikom sukladnosti. Važno je osigurati sredstva za financiranje svih intervencija i mjera kako bi se pridonijelo ostvarenju ciljeva ZPP-a. Te intervencije i mjere imaju određene zajedničke elemente i stoga bi njihovo financiranje trebalo obuhvatiti istim skupom odredbi. Međutim, te bi odredbe prema potrebi trebale omogućiti različito postupanje. Uredbom (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾ uređuju se dva europska poljoprivredna fonda, i to Europski fond za jamstva u poljoprivredi („EFJP”) i Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj („EPFRR”). Ta bi dva fonda trebala zadržati u ovoj Uredbi. S obzirom na opseg reforme postojećeg ZPP-a, primjereno je zamijeniti Uredbu (EU) br. 1306/2013.
- (5) Odredbe Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ („Financijska uredba”), posebno odredbe koje se odnose na podijeljeno upravljanje s državama članicama, ulogu akreditiranih tijela i proračunska načela, trebale bi se primjenjivati na intervencije i mjere utvrđene u ovoj Uredbi.
- (6) Kako bi se uskladile prakse država članica u pogledu primjene klauzule o višoj sili, ova bi Uredba prema potrebi trebala predvidjeti izuzeća od pravila ZPP-a u slučajevima više sile i izvanrednih okolnosti te netaksativan popis mogućih slučajeva više sile i izvanrednih okolnosti koje nacionalna nadležna tijela trebaju uvažiti. Nacionalna nadležna tijela trebala bi donositi odluke o višoj sili ili izvanrednim okolnostima za svaki slučaj posebno na temelju relevantnih dokaza.
- (7) Nadalje, ovom bi se Uredbom trebala predvidjeti izuzeća od pravila ZPP-a u slučajevima više sile i izvanrednih okolnost, kao što je slučaj ozbiljnih vremenskih uvjeta koji uvelike utječu na poljoprivredno gospodarstvo korisnika na razini koja je usporediva s prirodnom katastrofom.
- (8) Rashodi ZPP-a trebali bi se financirati iz općeg proračuna Unije („proračun Unije”), uključujući rashode za intervencije strateških planova u okviru ZPP-a na temelju glave III. Uredbe (EU) 2021/2115, ili izravno preko EFJP-a i EPFRR-a ili u kontekstu podijeljenog upravljanja s državama članicama. Trebalo bi točno utvrditi vrste rashoda koji se mogu financirati iz tih dvaju fondova.
- (9) Kako bi se ostvarili ciljevi ZPP-a utvrđeni člankom 39. UFEU-a i poštovalo načelo podijeljenog upravljanja predviđeno člankom 63. Financijske uredbe, države članice trebale bi osigurati da su uspostavljeni potrebni upravljački sustavi. Stoga bi u ovoj Uredbi trebalo predvidjeti odredbu o imenovanju upravljačkih tijela, odnosno, nadležnog tijela, agencije za plaćanja, koordinacijskog tijela i tijela za ovjeravanje.
- (10) Potrebno je predvidjeti odredbu o akreditaciji agencija za plaćanja i za imenovanje i akreditaciju koordinacijskih tijela od strane država članica, uspostavi postupaka za dobivanje izvjava rukovodstva, godišnjeg dokumenta o poravnanju, godišnjeg sažetka završnih izvješća o reviziji i izvješća o uspješnosti te o pribavljanju ovjere sustava upravljanja i nadzora, sustava izvješćivanja i ovjere godišnje računovodstvene dokumentacije od strane neovisnih tijela. Nadalje, kako bi se zajamčila transparentnost sustava provjera koje se provode na nacionalnoj razini, osobito u vezi s postupcima za odobravanje, potvrđivanje i plaćanje te radi smanjenja opterećenja administracije i revizije za
-
- ⁽⁵⁾ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) i stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 (vidjeti stranicu 1. ovog Službenog lista).
- ⁽⁶⁾ Uredba (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o financiranju, upravljanju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike i o stavljanju izvan snage uredaba Vijeća (EEZ) br. 352/78, (EZ) br. 165/94, (EZ) br. 2799/98, (EZ) br. 814/2000, (EZ) br. 1290/2005 i (EZ) br. 485/2008 (SL L 347, 20.12.2013., str. 549.).
- ⁽⁷⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

Komisiju i za države članice u kojima se pojedinačno traži akreditacija svake agencije za plaćanja, trebalo bi prema potrebi ograničiti broj tijela kojima su prenesene te odgovornosti poštujući pritom ustavne odredbe svake države članice. Ako su ustavnim okvirom države članice predviđene regije, ta bi država članica trebala imati mogućnost akreditiranja regionalnih agencija za plaćanja pod određenim uvjetima.

- (11) Ako država članica akreditira više od jedne agencije za plaćanja, trebala bi imenovati jedno javno koordinacijsko tijelo kako bi se osigurala dosljednost upravljanja EFJP-om i EPFRR-om, omogućila veza između Komisije i raznih akreditiranih agencija za plaćanja te zajamčila brza dostava podataka o djelovanju različitih agencija za plaćanja koje Komisija zatraži. To koordinacijsko tijelo trebalo bi isto tako poduzimati i koordinirati mjere s ciljem uklanjanja svih nedostataka općeg karaktera uočenih na nacionalnoj razini te obavješćivati Komisiju o svim daljnjim mjerama, kao i osigurati usklađenu primjenu pravila Unije uzimajući u obzir sva ograničenja koja proizlaze iz važećih ustavnih odredbi.
- (12) Na temelju novog modela ostvarivanja politike ZPP-a, uključivanje agencija za plaćanja koje su akreditirale države članice ključan je preduvjet za ostvarivanje razumnog jamstva da će se ciljevi i ciljne vrijednosti navedeni u relevantnim strateškim planovima u okviru ZPP-a ostvariti intervencijama koje se financiraju iz proračuna Unije. Stoga bi ovom Uredbom trebalo izričito odrediti da se iz proračuna Unije mogu nadoknaditi isključivo rashodi koje su ostvarile akreditirane agencije za plaćanja. Osim toga, rashodi koje financira Unija za intervencije navedene u Uredbi (EU) 2021/2115 o strateškim planovima u okviru ZPP-a trebali bi imati odgovarajuće ostvarenje i biti u skladu s osnovnim zahtjevima Unije i upravljačkim sustavima.
- (13) Kako bi imala pregled nad javnim i privatnim tijelima za ovjeravanje te ažurirane informacije o tijelima koja su aktivna, Komisija bi trebala dobivati informacije od država članica i voditi ažurirani registar tih tijela. Kako bi Europski parlament također imao točne i ažurne informacije, potrebno je da mu Komisija svake godine dostavi popis imenovanih tijela za ovjeravanje.
- (14) U kontekstu poštovanja proračunske discipline potrebno je odrediti godišnju gornju granicu za rashode koji se financiraju iz EFJP-a uzimanjem u obzir najviših iznosa utvrđenih za EFJP u okviru višegodišnjeg financijskog okvira predviđenog Uredbom Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽⁸⁾.
- (15) Proračunska disciplina zahtijeva i poštovanje godišnje gornje granice za rashode koji se financiraju iz EFJP-a u svim okolnostima i u svim fazama proračunskog postupka i izvršenja proračuna. Stoga je nacionalnu gornju granicu za izravna plaćanja po državi članici utvrđenu u Uredbi (EU) 2021/2115 potrebno smatrati financijskom gornjom granicom za takva izravna plaćanja za dotičnu državu članicu, a nadoknada tih plaćanja treba ostati u skladu s tom financijskom gornjom granicom.
- (16) Kako bi se osiguralo da iznosi za financiranje ZPP-a budu u skladu s godišnjim gornjim granicama, trebalo bi zadržati mehanizam financijske discipline kojim se prilagođava razina izravne potpore. Potrebno je zadržati pričuvenu za poljoprivredu radi pružanja potpore poljoprivrednom sektoru u slučaju tržišnih kretanja ili kriza koji utječu na poljoprivrednu proizvodnju ili distribuciju. Člankom 12. stavkom 2. točkom (d) Financijske uredbe predviđeno je da se odobrena sredstva za koja nije preuzeta obveza mogu prenijeti samo u sljedeću financijsku godinu, u smislu članka 9. Financijske uredbe („proračunska godina“). Kako bi se korisnicima i nacionalnim upravama znatno pojednostavnila provedba, potrebno je primjenjivati mehanizam obnavljanja i iskoristiti sve neiskorištene iznose pričuvene za krize u poljoprivrednom sektoru utvrđene u 2022. Zbog toga je potrebno odstupanje od članka 12. stavka 2. točke (d) Financijske uredbe kojim bi se omogućilo da se odobrena sredstva iz pričuvene za poljoprivredu za koja nije preuzeta obveza prenose radi financiranja pričuvene za poljoprivredu u sljedećim proračunskim godinama do 2027. Nadalje, u pogledu proračunske godine 2022. potrebno je odstupanje jer bi se ukupni neiskorišteni iznos pričuvene za krize u poljoprivrednom sektoru dostupan na kraju proračunske godine 2022. trebao prenijeti u proračunsku godinu 2023. u odgovarajuću liniju nove pričuvene za poljoprivredu uspostavljene ovom Uredbom, a ne u potpunosti vratiti u proračunske linije iz kojih se financiraju intervencije u obliku izravnih plaćanja na temelju

⁽⁸⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.).

strateškog plana u okviru ZPP-a. Međutim, kako bi se maksimalno povećali iznosi koje treba nadoknaditi poljoprivrednicima u proračunskoj godini 2023., sva ostala raspoloživa sredstva u okviru posebne gornje granice za EFJP za proračunsku godinu 2023. utvrđene u Uredbi (EU, Euratom) 2020/2093 trebala bi se najprije upotrijebiti za uspostavu nove pričuve za poljoprivredu u proračunskoj godini 2023.

- (17) Kako bi se izbjeglo prekomjerno administrativno opterećenje za nacionalne uprave i poljoprivrednike, u što većoj mjeri pojednostavnili postupci te ograničila složenost obrazaca zahtjeva za potporu, nadoknada iznosa prenesenih iz prethodne poljoprivredne financijske godine („financijska godina”) s obzirom na primijenjenu financijsku disciplinu ne bi se smjela izvršavati kad se financijska disciplina primjenjuje drugu godinu zaredom (godina N + 1) ni kad ukupan iznos odobrenih sredstava za koja nije preuzeta obveza čini manje od 0,2 % godišnje gornje granice EFJP-a.
- (18) Mjere poduzete za određivanje financijskog doprinosa EFJP-a i EPFRR-a u pogledu izračuna financijskih gornjih granica ne utječu na ovlasti proračunskog tijela određenog UFEU-om. Te bi se mjere stoga trebale temeljiti na financijskim omotnicama utvrđenima u skladu s Međuinstitucijskim sporazumom od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ^(*).
- (19) Proračunska disciplina zahtijeva i stalnu provjeru srednjoročnog proračunskog stanja. Ako je potrebno, Komisija bi Europskom parlamentu i Vijeću trebala predložiti odgovarajuće mjere kako bi se osiguralo da države članice poštuju gornje granice predviđene Uredbom (EU, Euratom) 2020/2093. Nadalje, Komisija bi u svakom trenutku trebala u cijelosti primijeniti svoje upravljačke ovlasti kako bi se zajamčilo poštovanje godišnje gornje granice te, u slučaju potrebe, Europskom parlamentu i Vijeću ili isključivo Vijeću, ovisno o slučaju, predložiti odgovarajuće mjere za poboljšanje proračunskog stanja. Ako na kraju proračunske godine nije moguće poštovati godišnju gornju granicu zbog nadoknada koje su zatražile države članice, Komisija bi trebala moći poduzeti mjere koje bi omogućile privremenu raspodjelu raspoloživih iznosa na države članice u skladu s njihovim zahtjevima za nadoknade koje još nisu isplaćene i mjere koje osiguravaju usklađenost s utvrđenom gornjom granicom za dotičnu godinu. Plaćanja za tu godinu trebala bi se knjižiti u sljedećoj proračunskoj godini i trebalo bi točno utvrditi ukupni iznos financiranja sredstvima Unije po državi članici te svaku raspodjelu kompenzacija koju treba izvršiti u odnosu na države članice kako bi se osiguralo poštovanje utvrđenog iznosa.
- (20) Komisija bi u izvršenju proračuna trebala uvesti mjesečni sustav ranog upozoravanja i nadzora poljoprivrednih rashoda kako bi u slučaju opasnosti od prekoračenja godišnje gornje granice mogla najhitnije poduzeti primjerene mjere u okviru svojih raspoloživih upravljačkih ovlasti te predložiti druge mjere ako se ranije mjere pokažu nedostatnima. Komisija bi u periodičnom izvješću Europskom parlamentu i Vijeću trebala usporediti razvoj dotad ostvarenih rashoda s obzirom na profile te dati procjenu predviđivog izvršenja u preostalom razdoblju proračunske godine.
- (21) Komisija bi trebala državama članicama osigurati financijska sredstva potrebna za pokrivanje rashoda koje su ostvarile akreditirane agencije za plaćanja u vezi s EFJP-om u obliku nadoknada prema knjiženju rashoda koje su te agencije ostvarile. Do isplate tih nadoknada u obliku mjesečnih plaćanja države članice trebale bi mobilizirati financijska sredstva ovisno o potrebama svojih akreditiranih agencija za plaćanja. U ovoj bi Uredbi trebalo izričito odrediti da administrativne troškove i troškove osoblja država članica i korisnička koji sudjeluju u provedbi ZPP-a trebaju snositi te države članice i ti korisnici..

^(*) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28.

- (22) Trebalo bi predvidjeti upotrebu agrometeorološkog sustava te nabavu i unapređenje satelitskih podataka posebno kako bi se Komisiji osigurala sredstva za upravljanje poljoprivrednim tržištima, olakšao nadzor poljoprivrednih rashoda te omogućio srednjoročni i dugoročni nadzor poljoprivrednih resursa, uključujući onih koji se odnose na otpornost okoliša i otpornost na klimatske promjene te napredak prema ostvarenju relevantnih ciljnih vrijednosti Unije.
- (23) Komisiji bi se trebala osigurati sredstva za nadzor tržišta, uzimajući u obzir ciljeve i obveze Unije, a među njima i usklađenost politika radi razvoja, čime bi se doprinijelo transparentnosti tržišta.
- (24) U pogledu financijskog upravljanja EPFRR-om, potrebno je predvidjeti odredbe o proračunskim obvezama, rokovima plaćanja, opozivu i prekidima. Intervencije za ruralni razvoj trebale bi se financirati iz proračuna Unije na temelju obveza preuzetih u godišnjim obrocima. Države članice trebale bi imati mogućnost raspolaganja predviđenim sredstvima Unije odmah nakon odobrenja strateških planova u okviru ZPP-a. Stoga je potrebno uvesti primjereno ograničen sustav pretfinanciranja kojim se jamči stalni tok sredstava i tako omogućuje pravodobna isplata iznosa korisnicima u okviru intervencija.
- (25) Osim pretfinanciranja, potrebno je također razlikovati međuplaćanja i plaćanja preostalih iznosa Komisije akreditiranim agencijama za plaćanja. Osim toga, potrebno je utvrditi detaljna pravila o tim plaćanjima. Pravilo o automatskom opozivu izdvojenih sredstava trebalo bi doprinijeti bržoj provedbi intervencija i dobrom financijskom upravljanju. Pravila o nacionalnim okvirima država članica s regionalnim intervencijama, kako je utvrđeno Uredbom (EU) 2021/2115, državama članicama također pružaju sredstvo za osiguravanje provedbe i dobrog financijskog upravljanja.
- (26) Države članice trebale bi osigurati da se potpora Unije pravodobno isplaćuje korisnicima kako bi je korisnici mogli učinkovito iskoristiti. Ako države članice ne poštuju rokove plaćanja utvrđene u pravu Unije, to može uzrokovati ozbiljne poteškoće korisnicima i ugroziti godišnji proračun Unije. Stoga bi se rashode nastale bez poštovanja rokova plaćanja trebalo isključiti iz financiranja sredstvima Unije. Međutim, u skladu s načelom proporcionalnosti, Komisija bi trebala moći predvidjeti iznimke od tog općeg pravila s obzirom na EFJP i EPFRR.
- (27) Pri izvršavanju svojih dužnosti povezanih s izvršenjem proračuna Unije Komisija bi trebala poštovati načelo proporcionalnosti, utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). Nadalje, potrebno je da se mehanizmima za provedbu i korištenje EFJP-a i EPFRR-a poštuje to načelo proporcionalnosti te da se uzme u obzir opći cilj smanjenja administrativnog opterećenja tijela koja sudjeluju u upravljanju programima i njihovoj kontroli.
- (28) U skladu sa strukturom i ključnim značajkama novog modela ostvarivanja politike ZPP-a, prihvatljivost plaćanja država članica za financiranje sredstvima Unije ne bi više smjela ovisiti o zakonitosti i pravilnosti plaćanja pojedinačnim korisnicima. Umjesto toga, u pogledu vrsta intervencija iz Uredbe (EU) 2021/2115, i ne dovodeći u pitanje specifična pravila o prihvatljivosti za posebno plaćanje za pamuk utvrđena u toj uredbi, plaćanja država članica trebala bi biti prihvatljiva ako su popraćena odgovarajućim ostvarenjem i ako su u skladu s primjenjivim osnovnim zahtjevima Unije.
- (29) Uredbom (EU) br. 1306/2013 predviđena su smanjenja i suspenzije mjesečnih plaćanja ili međuplaćanja za pružanje potpore kontroli zakonitosti i pravilnosti. Prema novom modelu ostvarivanja politike ZPP-a ta bi se sredstva trebala upotrebljavati kao potpora ostvarenju ciljeva na temelju uspješnosti. Trebalo bi također razjasniti razliku između smanjenja i suspenzija.
- (30) Postupak smanjenja plaćanja EFJP-a zbog nesukladnosti s financijskim gornjim granicama utvrđenima pravom Unije trebalo bi pojednostavniti i uskladiti s postupkom koji se u tom kontekstu primjenjuje na plaćanja EPFRR-a.

- (31) Države članice trebale bi svake godine do 15. veljače Komisiji poslati godišnju računovodstvenu dokumentaciju, godišnje izvješće o uspješnosti u pogledu provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a, godišnji sažetak završnih izvješća o reviziji te izjavu rukovodstva. Ako se ti dokumenti ne pošalju i time Komisiju spriječi da poravna račune za dotičnu agenciju za plaćanja ili provjeri prihvatljivost rashoda u odnosu na prijavljeno ostvarenje, Komisija bi trebala moći suspendirati mjesečna plaćanja i prekinuti tromjesečnu nadoknadu do primitka nedostavljenih dokumenata.
- (32) Trebalo bi uvesti novi oblik suspenzije plaćanja za situacije neuobičajeno niskih ostvarenja. U slučaju neuobičajeno niske razine prijavljenih ostvarenja u odnosu na prijavljene rashod i ako države članice ne mogu pružiti propisno opravdane razloge za tu situaciju, Komisija bi trebala, uz smanjenje rashoda za financijsku godinu N – 1, moći suspendirati buduće rashode povezane s intervencijom za koju je ostvarenje bilo neuobičajeno nisko. Te suspenzije trebale bi podlijegati potvrdi u odluci o godišnjem poravnanju s obzirom na uspješnost.
- (33) Komisija bi trebala moći suspendirati plaćanja i u slučaju praćenja uspješnosti u višegodišnjem razdoblju. U skladu s tim, u slučajevima zakašnjelog ili nedovoljnog napretka u ostvarenju ciljnih vrijednosti utvrđenih u strateškom planu države članice u okviru ZPP-a za što država članica ne može pružiti propisno opravdane razloge, Komisija bi trebala moći provedbenim aktom zatražiti od dotične države članice da poduzme potrebne korektivne mjere u skladu s akcijskim planom utvrđenim nakon savjetovanja s Komisijom koji sadržava jasne pokazatelje napretka i vremenske okvire u kojima se napredak treba ostvariti. Ako država članica ne podnese ili ne provede akcijski plan, ako akcijski plan očigledno nije dovoljan za ispravljanje situacije ili nije izmijenjen u skladu s pisanim zahtjevom Komisije, Komisija bi trebala moći suspendirati mjesečna plaćanja ili međuplaćanja. Komisija bi trebala nadoknaditi suspendirane iznose ako je, na temelju preispitivanja uspješnosti ili na temelju dobrovoljne obavijesti države članice tijekom proračunske godine o napretku akcijskog plana i korektivnih mjera poduzetih za uklanjanje nedostataka, postignut zadovoljavajući napredak u ostvarenju ciljnih vrijednosti.
- (34) S obzirom na potreban prijelaz na model uspješnosti usmjeren na rezultate, zahtjev Komisije za akcijski plan za financijsku godinu 2025. ne bi smio dovesti do suspenzije plaćanja prije sljedećeg preispitivanja uspješnosti za financijsku godinu 2026.
- (35) Kako je to već utvrđeno Uredbom (EU) br. 1306/2013, Komisija bi trebala moći suspendirati plaćanja u slučaju ozbiljnih nedostataka u pravilnom funkcioniranju upravljačkih sustava, uključujući nesukladnost s osnovnim zahtjevima Unije i nepouzdanost izvješćivanja. Međutim, potrebno je preispitati uvjete za suspendiranje plaćanja kako bi se poboljšala učinkovitost mehanizma. O financijskim posljedicama takvih suspenzija trebalo bi odlučiti u ad hoc postupku potvrđivanja sukladnosti.
- (36) Nadležna nacionalna tijela trebala bi u cijelosti izvršavati plaćanja korisnicima u okviru ZPP-a predviđena pravom Unije.
- (37) Kako bi se omogućila ponovna upotreba određenih vrsta prihoda povezanih sa ZPP-om za potrebe ZPP-a, trebalo bi ih smatrati namjenskim prihodima. Popis iznosa iz članka 43. Uredbe (EU) br. 1306/2013 trebalo bi izmijeniti i te bi odredbe trebalo uskladiti i spojiti s postojećim odredbama o namjenskim prihodima.
- (38) Uredba (EU) br. 1306/2013 sadržava popis mjera informiranja povezanih sa ZPP-om i njihovih ciljeva te su u njoj određena pravila njihova financiranja i provedbe odgovarajućih projekata. Posebne odredbe koje se odnose na ciljeve i vrste mjera informiranja koje se financiraju trebalo bi prenijeti u ovu Uredbu.
- (39) Na financiranje mjera i intervencija u okviru ZPP-a uglavnom se primjenjuje načelo podijeljenog upravljanja. Kako bi se zajamčilo dobro upravljanje sredstvima Unije, Komisija bi trebala provjeravati kako tijela država članica odgovorna za izvršavanje plaćanja upravljaju fondovima. Primjereno je utvrditi vrstu provjera koje obavlja Komisija i uvjete koji joj omogućuju preuzimanje odgovornosti za izvršenje proračuna Unije te pojasniti obveze država članica u pogledu suradnje.

- (40) Kako bi se Komisiji omogućilo da ispuni svoju obvezu provjere postojanja i pravilnog funkcioniranja sustava upravljanja i inspekcije za rashode Unije u državama članicama, uz inspekciju koju provode same države članice trebalo bi predvidjeti i provjere koje bi provodile osobe koje Komisija ovlasti da djeluju u njezino ime i koje će od država članica moći zatražiti pomoć u svom poslu.
- (41) Potrebno je u najvećoj mogućoj mjeri upotrebljavati informacijsku tehnologiju za pripremu podataka koji se šalju Komisiji. Pri obavljanju provjera Komisija bi trebala imati potpun i neposredan pristup podacima o rashodima zabilježenima u papirnatom i elektroničkom obliku.
- (42) Kako bi se zahtjevi iz Financijske uredbe primijenili u odnosu na međusobno oslanjanje na revizije i smanjio rizik preklapanja revizija koje provode različite institucije te troškovi kontrola i administrativno opterećenje korisnika i država članica sveli na minimum, potrebno je odrediti pravila koja se odnose na pristup jedinstvene revizije i Komisiji omogućiti da se osloni na rad pouzdanih tijela za ovjeravanje, uzimajući u obzir načela jedinstvene revizije i proporcionalnosti u odnosu na razinu rizika za proračun Unije.
- (43) U pogledu provedbe pristupa jedinstvene revizije, budući da bi se Komisija u pravilu trebala oslanjati na rad tijela za ovjeravanje, uzimajući u obzir svoju procjenu rizika u pogledu potrebe za provjerama koje treba provesti u dotičnoj državi članici, Komisija bi trebala moći obavljati provjere ako je obavijestila dotičnu državu članicu da se ne može osloniti na rad tijela za ovjeravanje. Nadalje, kako bi izvršila svoje odgovornosti iz članka 317. UFEU-a, Komisija bi trebala moći obaviti provjere ako mogu postojati ozbiljni nedostaci u pravilnom funkcioniranju upravljačkih sustava, a koje ta država članica ne prati.
- (44) Kako bi se uspostavio financijski odnos između akreditiranih agencija za plaćanja i proračuna Unije, Komisija bi trebala izvršiti godišnje poravnanje računa agencija za plaćanja, u okviru godišnjeg financijskog poravnavanja. Odluka o poravnanju računa trebala bi obuhvaćati cjelovitost, točnost i istinitost računa, ali ne i usklađenost rashoda s pravom Unije.
- (45) U skladu s novim modelom ostvarivanja politike ZPP-a, trebalo bi uspostaviti godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost radi provjere prihvatljivosti rashoda u odnosu na prijavljena ostvarenja. Trebalo bi uspostaviti mehanizam smanjenja plaćanja za rješavanje situacija u kojima prijavljeni rashodi ne odgovaraju prijavljenim ostvarenjima, a države članice ne mogu opravdati to odstupanje.
- (46) Komisija je odgovorna za izvršenje proračuna Unije u suradnji s državama članicama u skladu s člankom 317. UFEU-a. Komisija bi stoga trebala moći odlučiti o tome jesu li rashodi koje su ostvarile države članice sukladno pravu Unije. Države članice trebale bi imati mogućnost opravdati svoje odluke o plaćanjima te bi trebale imati pravo na pristup mirenju kada nema suglasnosti između njih i Komisije. Kako bi države članice dobile pravna i financijska jamstva za rashode koji su nastali u proteklom razdoblju, trebalo bi odrediti krajnji rok u kojem Komisija treba odlučiti o financijskim posljedicama nepoštovanja propisa.
- (47) Na temelju članka 9. Uredbe (EU) 2021/2115 države članice obvezne su provoditi svoje strateške planove u okviru ZPP-a, kako ih je Komisija odobrila u skladu s člancima 118. i 119. te uredbe. Budući da je ta obveza osnovni zahtjev Unije, Komisija bi, ako se otkriju ozbiljni nedostaci u provedbi strateškog plana u okviru ZPP-a u državi članici, trebala moći odlučiti isključiti iz financiranja sredstvima Unije rizične rashode na koje utječu takvi nedostaci.
- (48) U svrhu zaštite financijskih interesa proračuna Unije, države članice trebale bi uspostaviti sustave kako bi osigurale da su intervencije koje se financiraju iz EFJP-a i EPFRR-a stvarno provedene i pravilno izvršene, zadržavajući pritom postojeći čvrsti okvir za dobro financijsko upravljanje. Ti bi sustavi trebali uključivati provjere korisnika procjenjivanjem poštuju li kriterije prihvatljivosti i druge uvjete te obveze utvrđene u strateškim planovima u okviru ZPP-a i primjenjivim pravilima Unije.

- (49) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾ i uredbama Vijeća (Euratom, EZ) br. 2988/95 ⁽¹¹⁾, (EZ, Euratom) br. 2185/96 ⁽¹²⁾ i (EU) 2017/1939 ⁽¹³⁾ financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i istraživanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija.

Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijevара, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječe na financijske interese Unije. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako su predviđena u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁴⁾. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili svaki subjekt koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939, EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršenje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava.

- (50) Kako bi se OLAF-u omogućilo da izvršava svoje ovlasti i osigura učinkovitu analizu slučajeva nepravilnosti, države članice trebale bi imati uspostavljene sustave koji im omogućuju da izvješćuju Komisiju o otkrivenim nepravilnostima i drugim slučajevima nesukladnosti s uvjetima koje su države članice odredile u strateškim planovima u okviru ZPP-a, uključujući prijevара, te o svojem daljnjem postupanju i daljnjem postupanju u istragama OLAF-a. Države članice trebale bi imati uspostavljene potrebne mehanizme kako bi osigurale učinkovito razmatranje pritužbi povezanih s EFP-om i EPFRR-om.
- (51) U skladu s načelom supsidijarnosti, države članice trebale bi, na zahtjev Komisije, razmotriti pritužbe koje su podnesene Komisiji, a ulaze u područje primjene njihova strateškog plana u okviru ZPP-a te bi Komisiju trebale obavijestiti o rezultatima tih razmatranja. Komisija bi trebala osigurati da se s pritužbama koje su joj izravno podnesene dalje postupa na odgovarajući način, u skladu s diskrecijskom ovlasti Komisije pri odlučivanju o tome koje slučajeve razmatrati ⁽¹⁵⁾.
- (52) Kako bi državama članicama pomogla u osiguravanju učinkovite zaštite financijskih interesa Unije, Komisija bi im trebala staviti na raspolaganje alat za rudarenje podataka za procjenu rizika. Komisija bi do 2025. trebala predstaviti izvješće o ocjeni upotrebe jedinstvenog alata za rudarenje podataka i njegove interoperabilnosti s ciljem široke primjene tog alata u državama članicama, koje je prema potrebi popraćeno odgovarajućim prijedlozima.

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽¹¹⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁽¹²⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevара i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁽¹³⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO“) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁽¹⁴⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

⁽¹⁵⁾ Vidjeti osobito: presudu Suda od 6. prosinca 1989. u predmetu C-329/88, *Komisija Europskih zajednica/Helenska Republika*, ECLI:EU:C:1989:618; presudu Suda od 1. lipnja 1994. u predmetu C-317/92, *Komisija Europskih zajednica/Savezna Republika Njemačka*, ECLI:EU:C:1994:212; presudu Suda (prvo vijeće) od 6. listopada 2009. u predmetu C-562/07, *Komisija Europskih zajednica/Kraljevina Španjolska*, ECLI:EU:C:2009:614; prvostupanjsku presudu Suda (drugo vijeće) od 14. rujna 1995. u predmetu T-571/93, *Lefebvre frères et sœurs, GIE Fructifruit, Association des Mûrisseurs Indépendants and Star fruits Cie/Komisija Europskih zajednica*, ECLI:EU:T:1995:163; presudu Suda (veliko vijeće) od 19. svibnja 2009. u predmetu C-531/06, *Komisija Europskih zajednica/Talijanska Republika*, ECLI:EU:C:2009:315.

- (53) Na ovu se Uredbu primjenjuju horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se posebice određuje postupak donošenja i izvršavanja proračuna s pomoću bespovratnih sredstava, nagrada, nabave, i neizravnog upravljanja te predviđaju provjere odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a odnose se i na zaštitu proračuna Unije u slučaju općih nedostataka u pogledu vladavine prava u državama članicama jer je poštovanje vladavine prava ključan preduvjet za dobro financijsko upravljanje i djelotvorno financiranje sredstvima Unije.
- (54) Primjereno je osigurati da se u odbijanju ili povratu plaćanja uslijed nesukladnosti s pravilima o javnoj nabavi odražava ozbiljnost takve nesukladnosti i poštuje načelo proporcionalnosti, kao što je, na primjer, izraženo u relevantnim smjernicama koje je Komisija utvrdila za financijske ispravke koji se primjenjuju na rashode koje financira Unija u okviru podijeljenog upravljanja u slučaju nesukladnosti s takvim pravilima. Nadalje, primjereno je pojasniti da takve nesukladnosti utječu na zakonitost i pravilnost transakcija samo do visine dijela potpore koji ne treba isplatiti ili treba povući.
- (55) Raznim odredbama poljoprivrednog zakonodavstva zahtijeva se polaganje sredstva osiguranja kojim se jamči plaćanje određenog iznosa u slučaju neispunjenja neke obveze. Na sve te odredbe trebalo bi se primjenjivati jedinstveno horizontalno pravilo kako bi se ojačao okvir za sredstva osiguranja.
- (56) Države članice trebale bi uspostaviti i voditi integrirani administrativni i kontrolni sustav („integrirani sustav”) za određene intervencije predviđene Uredbom (EU) 2021/2115 i za mjere iz poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 228/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾ i iz poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 229/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾. U svrhu poboljšanja učinkovitosti i nadzora potpore Unije države članice trebalo bi ovlastiti za upotrebu tog integriranog sustava za druge intervencije Unije.
- (57) Kako bi se osigurali jednaki uvjeti među korisnicima u različitim državama članicama, trebalo bi uvesti određena opća pravila o kontrolama i sankcijama na razini Unije.
- (58) Trebalo bi zadržati postojeće glavne elemente integriranog sustava, a posebno odredbe koje se odnose na sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustav za geoprostorne zahtjeve i zahtjeve povezane sa životinjama, sustav za identifikaciju i registraciju prava na plaćanja, sustav za bilježenje identiteta korisnika te sustav kontrola i sankcija. Države članice trebale bi uz informacijske tehnologije, kao što su Galileo i EGNOS, nastaviti upotrebljavati podatke ili informacijske proizvode predviđene u okviru programa Copernicus kako bi se u cijeloj Uniji osigurala dostupnost sveobuhvatnih i usporedivih podataka za potrebe praćenja poljoprivredne, okolišne i klimatske politike, uključujući učinak ZPP-a, okolišnu učinkovitost i napredak u ostvarenju ciljnih vrijednosti Unije, te za potrebe poticanja upotrebe potpunih, besplatnih i otvorenih podataka i informacija koji se prikupljaju satelitima Sentinel i uslugama u okviru programa Copernicus. U tu bi svrhu integrirani sustav trebao uključivati i sustav za nadzor površina.
- (59) Integriranim sustavom, kao dijelom upravljačkih sustava koje bi trebalo uspostaviti za provedbu ZPP-a, trebala bi se osigurati pouzdanost i dokazivost agregiranih podataka iz godišnjih izvješća o uspješnosti. S obzirom na važnost pravilnog funkcioniranja integriranog sustava, potrebno je utvrditi kvalitativne zahtjeve. Države članice trebale bi provoditi godišnju ocjenu kvalitete sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustava za geoprostorne zahtjeve i sustava za nadzor površina. Isto tako trebale bi ukloniti i eventualne nedostatke te uspostaviti akcijski plan ako to zatraži Komisija.
- (60) U komunikacijama Komisije pod naslovom „Budućnost hrane i poljoprivrede”, „Europski zeleni plan”, „Strategija ‘od polja do stola’ za pravedan, zdrav i ekološki prihvatljiv prehrambeni sustav” te „Strategija EU-a za bioraznolikost do 2030. Vraćanje prirode u naše živote” utvrđeno je da se poticanjem brige za okoliš i djelovanja u području klime te doprinosenjem postizanju okolišnih i klimatskih ciljeva i ciljnih vrijednosti Unije strateški usmjerava budući ZPP. Stoga je razmjena podataka sustava za identifikaciju zemljišnih parcela i drugih podataka integriranog

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU) br. 228/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2013. o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 247/2006 (SL L 78, 20.3.2013., str. 23.).

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) br. 229/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. ožujka 2013. o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1405/2006 (SL L 78, 20.3.2013., str. 41.).

administrativnog i kontrolnog sustava na nacionalnoj razini i razini Unije postala nužna za okolišne i klimatske ciljeve. Stoga bi trebalo predvidjeti odredbu o razmjeni podataka prikupljenih u okviru integriranog sustava, koji su relevantni za okolišne i klimatske svrhe, između javnih tijela država članica i institucija i tijela Unije. Kako bi se povećala učinkovitost upotrebe podataka dostupnih različitim javnim tijelima za izradu europske statistike, trebalo bi predvidjeti i obvezu osiguravanja u statističke svrhe dostupnosti podataka iz integriranog sustava tijelima koja su dio Europskog statističkog sustava.

- (61) Kontrola trgovinskih dokumenata poduzeća koja primaju ili izvršavaju plaćanja može biti iznimno učinkovito sredstvo nadzora transakcija koje su dio sustava financiranja iz EFJP-a. Tom se kontrolom nadopunjuju druge provjere koje su države članice već provele. Nadalje, trebalo bi biti dopušteno da nacionalne odredbe koje se odnose na kontrolu budu opsežnije od onih predviđenih pravom Unije.
- (62) Dokumente koje bi trebalo upotrebljavati kao temelj za tu kontrolu trebalo bi odabrati tako da se njima omogućuje provedba potpune kontrole. Poduzeća koja se trebaju provjeriti trebalo bi odabrati na temelju prirode izvršenih transakcija na njihovu odgovornost i na temelju raspodjele po sektoru poduzeća koja primaju ili izvršavaju plaćanja u skladu s njihovim financijskim značajem u sustavu financiranja iz EFJP-a.
- (63) Potrebno je odrediti mandate službenih osoba nadležnih za provedbu kontrole i obveze poduzeća da omoguće uvid u trgovinske dokumente tim službenim osobama u određenom razdoblju te da im pruže sve informacije koje one od njih zatraže. U određenim slučajevima trebalo bi omogućiti i oduzimanje trgovinskih dokumenata.
- (64) Uzimajući u obzir međunarodnu strukturu poljoprivredne trgovine te u interesu pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, potrebno je organizirati suradnju među državama članicama. Nadalje, potrebno je uspostaviti središnji dokumentacijski sustav na razini Unije koji se odnosi na poduzeća koja primaju ili izvršavaju plaćanja, a koja imaju poslovni nastan u trećim zemljama.
- (65) Iako je donošenje programa kontrole odgovornost država članica, te je programe potrebno proslijediti Komisiji kako bi preuzela svoju ulogu nadzornika i koordinatora, pri čemu osigurava da su ti programi doneseni na temelju primjerenih kriterija i jamči da je kontrola usmjerena na sektore ili poduzeća u kojima je rizik od prijevare visok. Ključno je da svaka država članica imenuje jedno tijelo ili više njih odgovornih za praćenje kontrole trgovinskih dokumenata i za koordinaciju te kontrole. Tako imenovana tijela trebala bi biti neovisna od odjela koji provode kontrolu prije plaćanja. Informacije prikupljene tijekom te kontrole trebale bi biti zaštićene kao poslovna tajna.
- (66) Uvjetovanost je važan element ZPP-a, kojim se osigurava da se plaćanjima promiče visoka razina održivosti i osiguravaju jednaki uvjeti za poljoprivrednike unutar država članica i unutar Unije, posebno u pogledu socijalnih, okolišnih i klimatskih elemenata ZPP-a, ali i javnog zdravlja i dobrobiti životinja. To znači da bi se trebale provoditi kontrole te, prema potrebi, primjenjivati sankcije kako bi se osigurala učinkovitost sustava uvjetovanosti. Za osiguravanje tih jednakih uvjeta među korisnicima u različitim državama članicama, na razini Unije trebalo bi uvesti određena opća pravila u području uvjetovanosti te kontrole i sankcije povezane s nesukladnosti.
- (67) Kako bi se osiguralo da države članice provode uvjetovanost na usklađen način, na razini Unije potrebno je osigurati minimalnu stopu kontrole, a organizaciju nadležnih kontrolnih tijela i kontrola prepustiti državama članicama.
- (68) Iako bi države članice trebale moći utvrditi pojedinosti o sankcijama, te sankcije trebale bi biti proporcionalne, učinkovite i odvraćajuće te ne bi smjele dovoditi u pitanje druge sankcije koje su utvrđene pravom Unije ili nacionalnim pravom. Kako bi se osigurali proporcionalnost, učinkovitost i odvraćajući učinak sankcija, primjereno je utvrditi pravila za primjenu i izračun takvih sankcija. Uzimajući u obzir presudu Suda Europske unije („Sud”) u

predmetu C-361/19 ⁽¹⁸⁾, kako bi se osigurala povezanost djelovanja poljoprivrednika i sankcije, trebalo bi utvrditi da se sankcija u pravilu izračunava na temelju plaćanja koja su odobrena ili trebaju biti odobrena u kalendarskoj godini u kojoj je došlo do nesukladnosti. Međutim, ako zbog prirode nalaza nije moguće utvrditi godinu u kojoj je došlo do nesukladnosti, radi osiguravanja učinkovitosti sustava sankcija potrebno je utvrditi da se u takvim slučajevima sankcija izračunava na temelju plaćanja koja su odobrena ili trebaju biti odobrena u kalendarskoj godini u kojoj je nesukladnost otkrivena. Takve minimalne stope države članice trebale bi primjenjivati ovisno o ozbiljnosti, opsegu, trajanju ili ponavljanju te postojanju namjere utvrđene nesukladnosti. Radi osiguravanja proporcionalnosti sankcija, države članice trebale bi predvidjeti da se sankcije ne trebaju primjenjivati ako nesukladnost nema nikakve posljedice ili ima samo beznačajne posljedice na postizanje cilja dotičnog standarda ili zahtjeva, te bi trebale uspostaviti mehanizam za podizanje svijesti kako bi osigurale da su korisnici obaviješteni o utvrđenim nesukladnostima i mogućim korektivnim mjerama koje treba poduzeti.

- (69) Mehanizam socijalne uvjetovanosti trebao bi se temeljiti na postupcima izvršenja koje provode nadležna tijela za izvršavanje zakonodavstva, odgovorna za kontrole, uvjeta rada i zapošljavanja te primjenjive standarde rada. Ti postupci izvršenja mogu biti različiti, ovisno o nacionalnom sustavu. Rezultati kontrola i postupka izvršenja trebali bi se dostaviti agencijama za plaćanja zajedno s ocjenom ozbiljnosti kršenja relevantnog zakonodavstva.
- (70) Pri primjeni mehanizma socijalne uvjetovanosti u strateškim planovima u okviru ZPP-a i u odgovarajućim sporazumima između agencija za plaćanja i tijela odgovornih za izvršavanje socijalnog i radnog zakonodavstva te primjenjivih standarda rada osobito bi trebalo paziti na poštovanje autonomije tijela za izvršavanje zakonodavstva i specifičnih načina provedbe i izvršenja socijalnog i radnog zakonodavstva te primjenjivih standarda rada u svakoj državi članici. Taj bi mehanizam trebao ostati neovisan od određenog socijalnog modela svake države članice i ne bi smio utjecati na njegovo funkcioniranje, niti bi na bilo koji način smio utjecati na neovisnost pravosuđa. U tu bi svrhu trebalo osigurati jasno razdvajanje odgovornosti nadležnih tijela za izvršavanje socijalnog i radnog zakonodavstva te primjenjivih standarda rada, s jedne strane, i agencija za plaćanja u poljoprivredi, s druge strane, pri čemu su agencije za plaćanja zadužene za izvršenje plaćanja i primjenu kazni. Trebalo bi u potpunosti poštovati autonomiju socijalnih partnera, kao i njihovo pravo na pregovaranje i sklapanje kolektivnih ugovora. Njihovu autonomiju trebalo bi poštovati i kada su socijalni partneri odgovorni za provedbu kontrola u pogledu uvjeta rada.
- (71) Države članice trebale bi čuvati određene podatke i proslijediti ih Komisiji kako bi se osigurala usklađena suradnja Komisije i država članica u pogledu financiranja rashoda ZPP-a, a posebno kako bi se Komisiji omogućio nadzor financijskog upravljanja država članica i poravnanje računa akreditiranih agencija za plaćanja.
- (72) Radi prikupljanja podataka koji se šalju Komisiji te kako bi Komisija imala potpun i neposredan pristup podacima o rashodima na papiru i u elektroničkom obliku, potrebno je utvrditi primjerena pravila o podnošenju i slanju podataka te o rokovima.
- (73) Budući da bi primjena nacionalnih sustava kontrole i potvrde o sukladnosti mogli utjecati na osobne podatke ili osjetljive poslovne informacije, države članice i Komisija trebale bi osigurati povjerljivost podataka primljenih u tom kontekstu.
- (74) Trebalo bi utvrditi pravila za upotrebu eura u interesu dobrog financijskog upravljanja proračunom Unije i nepristranog postupanja na razini država članica i na razini korisnika.
- (75) Tečaj eura prema nacionalnoj valuti može varirati tijekom razdoblja u kojem se obavlja operacija. Stoga bi se važeći tečaj koji se primjenjuje na dotične iznose trebao odrediti uzimajući u obzir događaj s kojim se postiže gospodarski cilj operacije. Važeći tečaj trebao bi biti onaj koji se primjenjuje na dan kada se ostvari taj događaj. Potrebno je odrediti taj operativni događaj ili odustajanje od njegove primjene poštujući određene kriterije, a posebno brzinu

⁽¹⁸⁾ Presuda Suda od 27. siječnja 2021. *De Ruiter vof/Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit*, C-361/19, ECLI:EU:C:2021:71.

kojom se odvijaju valutna kretanja. Potrebno je utvrditi posebna pravila za suočavanje s izvanrednim monetarnim situacijama do kojih dolazi unutar Unije ili na svjetskom tržištu, a koje zahtijevaju hitno djelovanje kako bi se osiguralo djelotvorno funkcioniranje mjera utvrđenih u okviru ZPP-a.

- (76) Za države članice koje nisu usvojile euro trebala bi postojati mogućnost plaćanja rashoda koji nastaju iz zakonodavstva ZPP-a u eurima, umjesto u nacionalnoj valuti. Potrebna su posebna pravila kako bi se osiguralo da ta mogućnost ne dovede do neopravdane prednosti za strane koje izvršavaju ili primaju plaćanja.
- (77) Na aktivnosti država članica i Komisije povezane s prikupljanjem osobnih podataka u svrhu obavljanja njihovih obveza upravljanja, kontrole, revizije te praćenja i evaluacije iz ove Uredbe trebalo bi se primjenjivati pravo Unije koje se odnosi na zaštitu pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka, posebno uredbe (EU) 2016/679 ⁽¹⁹⁾ i (EU) 2018/1725 ⁽²⁰⁾ Europskog parlamenta i Vijeća.
- (78) Objava imena korisnika EFJP-a i EPFRR-a način je jačanja javne kontrole korištenja tih fondova, a potrebna je kako bi se osigurala odgovarajuća razina zaštite financijskih interesa Unije. To se djelomično postiže preventivnim i odvraćajućim učinkom te objave, djelomično odvracanjem pojedinih korisnika od ponašanja koje nije u skladu s pravilima, a djelomično i jačanjem osobne odgovornosti poljoprivrednika u pogledu upotrebe primljenih javnih sredstava. Objava relevantnih informacija u skladu je s nedavnom sudskom praksom Suda i s pristupom utvrđenim u Financijskoj uredbi.
- (79) U tom kontekstu, trebalo bi primjereno uvažiti ulogu civilnog društva, uključujući medije i nevladine organizacije te njihov doprinos jačanju okvira kontrole uprava u svrhu suzbijanju prijevara i bilo kakve zlouporabe javnih sredstava.
- (80) Uredbom (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾ utvrđuju se pravila kojima se osigurava transparentnost u provedbi europskih strukturnih i investicijskih fondova te u komunikaciji o programima u okviru fondova. Radi osiguranja dosljednosti trebalo bi predvidjeti da se ta pravila, prema potrebi, primjenjuju i na korisnike intervencija koje se financiraju iz EFJP-a i EPFRR-a.
- (81) Želi li se ostvariti cilj javne kontrole upotrebe sredstava iz EFJP-a i EPFRR-a, javnosti je potrebno pružiti određene informacije o korisnicima. Te bi informacije trebale uključivati podatke o identitetu korisnika, dodijeljenom iznosu, fondu iz kojeg je taj iznos dodijeljen te svrsi i specifičnom cilju dotične operacije. Te bi informacije trebalo objaviti na takav način da se u što manjoj mjeri zadire u pravo korisnika na poštovanje privatnog života i na zaštitu osobnih podataka, a riječ je o pravima koja su priznata u člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.
- (82) Uzimajući u obzir potrebu za većom transparentnošću u pogledu raspodjele sredstava iz EFJP-a i EPFRR-a za ZPP, među ostalim u pogledu vlasničkih struktura povezanih s korisnicima ZPP-a, popis korisnika sredstava u okviru ZPP-a, koji države članice objavljuju *ex post*, trebao bi omogućiti i identifikaciju skupina poduzeća. To bi uvelike doprinijelo praćenju vlasničkih struktura i olakšalo istrage potencijalne zlouporabe sredstava Unije, sukoba interesa i korupcije.

⁽¹⁹⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

⁽²⁰⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽²¹⁾ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

- (83) Objavom pojedinosti o operaciji na temelju koje poljoprivrednik ima pravo na primanje potpore te o svrsi i specifičnom cilju potpore javnosti se pružaju konkretne informacije o subvencioniranoj djelatnosti i svrsi za koju je potpora dodijeljena. Omogućavanje takvog nadzora javnosti imalo bi preventivni i odvraćajući učinak i pomoglo bi u zaštiti financijskih interesa Unije.
- (84) Objavom tih informacija zajedno s općim informacijama iz ove Uredbe povećava se transparentnost upotrebe sredstava Unije u okviru ZPP-a, a time doprinosi prepoznatljivosti i boljem razumijevanju te politike. Građanima se omogućuje da u većoj mjeri sudjeluju u postupku donošenja odluka, a za upravu osigurava veća legitimnost, učinkovitost i odgovornost prema građanima. Osim toga, tim informacijama građanima se daju konkretni primjeri o pružanju „javnih dobara” uz pomoć poljoprivrede i tako podupire legitimnost nacionalne i Unijine potpore u poljoprivrednom sektoru.
- (85) Iz toga slijedi da se općom objavom relevantnih informacija ne prelazi ono što je potrebno u demokratskom društvu za zaštitu financijskih interesa Unije i za prevladavajući cilj javnog nadzora nad upotrebom sredstava iz EFJP-a i EPFRR-a.
- (86) U svrhu usklađivanja sa zahtjevima za zaštitu podataka, korisnike EFJP-a i EPFRR-a trebalo bi obavijestiti o objavi njihovih podataka prije te objave. Trebalo bi ih obavijestiti i o tome da bi te podatke mogla obrađivati revizijska i istražna tijela Unije i država članica radi zaštite financijskih interesa Unije. Osim toga, korisnike bi trebalo obavijestiti o njihovim pravima u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 i postupcima koji se primjenjuju za ostvarivanje tih prava.
- (87) Komisiji bi za dopunu ili izmjenu određenih elemenata ove Uredbe koji nisu ključni trebalo delegirati ovlasti za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²²⁾ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (88) Kako bi se osiguralo dobro funkcioniranje agencija za plaćanja i koordinacijskih tijela, financiranje rashoda javnih intervencija u okviru EFJP-a te pravilno upravljanje odobrenim sredstvima unesenima u proračun Unije za EFJP, to delegiranje ovlasti trebalo bi se odnositi na minimalne uvjete za akreditaciju agencija za plaćanja i imenovanje i akreditaciju koordinacijskih tijela, obveze agencija za plaćanja u pogledu javne intervencije, pravila o sadržaju odgovornosti povezanih s upravljanjem i kontrolom agencija za plaćanja. Nadalje, kako bi se osigurala ujednačena primjena financijske discipline u državama članicama, to delegiranje ovlasti trebalo bi se odnositi i na pravila za izračun financijske discipline koju države članice primjenjuju na poljoprivrednike. Kako bi se osiguralo pravilno upravljanje rashodima javnih intervencija, to delegiranje ovlasti trebalo bi se odnositi i na vrste mjera koje se financiraju iz proračuna Unije u okviru javne intervencije i uvjete za nadoknadu, uvjete prihvatljivosti i metode izračuna na temelju informacija koje su konkretno utvrdile agencije za plaćanja, paušalnog iznosa koji utvrđuje Komisija, ili paušalnog ili nepaušalnog iznosa koji proizlazi iz poljoprivrednog zakonodavstva koje se odnosi na određene sektore, vrednovanje operacija povezanih s javnom intervencijom, mjere koje treba poduzeti u slučaju gubitka ili pogoršanja proizvoda u okviru javne intervencije te određivanje iznosa za financiranje.
- (89) Kako bi se Komisiji omogućilo da rashode ostvarene prije najranijeg mogućeg datuma plaćanja ili nakon najkasnijeg mogućeg datuma plaćanja učini prihvatljivima za financiranje sredstvima Unije, uz istodobno ograničavanje njihova financijskog učinka, to delegiranje ovlasti trebalo bi uključivati i odstupanja od neprihvatljivosti plaćanja koja korisnicima izvršavaju agencije za plaćanja prije najranijeg ili nakon najkasnijeg mogućeg datuma plaćanja. Nadalje, radi uspostave jasnih pravila i uvjeta za države članice, to delegiranje ovlasti trebalo bi obuhvaćati i stopu suspenzije plaćanja povezanu s godišnjim poravnavanjem, te stopu i trajanje suspenzije plaćanja te uvjet za nadoknadu ili smanjenje tih iznosa s obzirom na višegodišnje praćenje uspješnosti. To delegiranje ovlasti trebalo bi uključivati i

⁽²²⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

intervencije ili mjere za koje države članice mogu plaćati predujmove kako bi se osigurao kontinuitet s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 1306/2013 i relevantnim provedbenim i delegiranim aktima, uz istodobno poštovanje financijskih ograničenja iz članka 11. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe. Kako bi se uzeli u obzir prihodi koje su agencije za plaćanja prikupile za proračun Unije pri izvršavanju plaćanja na temelju izjava o rashodima koje su podnijele države članice, to delegiranje ovlasti trebalo bi obuhvaćati i uvjete za nadoknadu određenih vrsta rashoda i prihoda u okviru EFJP-a i EPFRR-a. Nadalje, i s ciljem omogućavanja pravedne raspodjele odobrenih sredstava koja su na raspolaganju državama članicama, to delegiranje ovlasti trebalo bi se odnositi na metode primjenjive na obveze i plaćanja iznosa ako proračun Unije nije usvojen do početka proračunske godine ili ako ukupni iznos predviđenih obveza prekoračuje prag iz članka 11. stavka 2. Financijske uredbe.

- (90) Osim toga, to delegiranje ovlasti trebalo bi, radi osiguravanja pravilne i učinkovite primjene odredaba koje se odnose na provjere na terenu i pristup dokumentima i informacijama, obuhvaćati posebne obveze koje trebaju poštovati države članice u pogledu provjera i pristupa dokumentima i informacijama, kriterije za opravdanja država članica te metodologiju i kriterije za primjenu smanjenja povezanih s godišnjim poravnanjem s obzirom na uspješnost, kao i kriterije i metodologiju za primjenu financijskih ispravaka u okviru postupka potvrde o sukladnosti.
- (91) K tome, kako bi se osiguralo da se provjere obavljaju pravilno i učinkovito te da se uvjeti prihvatljivosti provjeravaju na učinkovit, dosljedan i nediskriminirajući način kojim se štite financijski interesi Unije, to delegiranje ovlasti trebalo bi obuhvaćati, ako pravilno upravljanje sustavom to zahtijeva, pravila o dodatnim zahtjevima povezanim s carinskim postupcima, a posebno onima utvrđenima Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²³⁾. Kako bi se osiguralo nediskriminirajuće postupanje, jednakost i poštovanje proporcionalnosti kod polaganja sredstva osiguranja, to delegiranje ovlasti trebalo bi obuhvaćati pravila o sredstvima osiguranja u okviru kojih se određuje odgovorna strana u slučaju neispunjenja obveze, utvrđuju posebne situacije u kojima se nadležno tijelo može odreći zahtjeva za sredstvo osiguranja, uvjeti koji se primjenjuju na sredstva osiguranja koja se polažu i na jamca, uvjeti za polaganje i vraćanje sredstva osiguranja, posebni uvjeti povezani sa sredstvom osiguranja položenim u okviru predujmova te utvrđuju posljedice kršenja obveza za koje je položeno sredstvo osiguranja.
- (92) Nadalje, u pogledu integriranog sustava to delegiranje ovlasti trebalo bi se odnositi i na pravila o ocjeni kvalitete sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustava za geoprostorne zahtjeve i sustava za nadzor površina te na pravila sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustava za identifikaciju korisnika i sustava za identifikaciju i registraciju prava na plaćanja.
- (93) Osim toga, kako bi se odgovorilo na promjene u poljoprivrednom zakonodavstvu koje se odnosi na određene sektore i osigurala učinkovitost sustava *ex post* kontrola, to delegiranje ovlasti trebalo bi obuhvaćati uspostavu popisa intervencija koje su isključene iz kontrole transakcija. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za države članice te učinkovitost, proporcionalnost i odvratajući učinak sustava sankcija na temelju uvjetovanosti i socijalne uvjetovanosti, to delegiranje ovlasti trebalo bi obuhvaćati detaljna pravila o primjeni i izračunu takvih sankcija.
- (94) Nadalje, kako bi se odredio operativni događaj ili ga se utvrdilo iz razloga koji su svojstveni organizaciji tržišta ili dotičnom iznosu i kako bi se izbjeglo da države članice koje nisu usvojile euro primjenjuju različite tečajevе pri knjiženju primljenih prihoda ili potpore plaćene korisnicima u valuti koja nije euro, s jedne strane, te za utvrđivanje izjave o rashodima koju je sastavila agencija za plaćanja, s druge strane, to delegiranja ovlasti trebalo bi obuhvaćati pravila o operativnom događaju i tečaju koji se primjenjuje u državama članicama koje nemaju euro kao valutu i o tečaju koji se primjenjuje pri sastavljanju izjava o rashodima od strane agencije za plaćanja i pri bilježenju operacija javnog skladištenja u računovodstvenoj dokumentaciji agencije za plaćanja te o mjerama za zaštitu primjene prava Unije ako postoji mogućnost da je ugroze iznimne monetarne prakse povezane s nacionalnom valutom. Kako bi se spriječilo da iznimne monetarne prakse povezane s nacionalnom valutom ugroze primjenu prava Unije, to delegiranje ovlasti trebalo bi obuhvaćati odstupanja od pravila o upotrebi eura utvrđenih ovom Uredbom.

⁽²³⁾ Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

- (95) Kako bi se osigurao neometan prijelaz s pravila utvrđenih Uredbom (EU) br. 1306/2013 na pravila utvrđena ovom Uredbom, delegiranje ovlasti trebalo bi obuhvatiti utvrđivanje prijelaznih odredaba.
- (96) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁴⁾.
- (97) Provedbene ovlasti Komisije bi se trebale odnositi na pravila: o postupcima izdavanja, oduzimanja i preispitivanja akreditacije agencija za plaćanja te imenovanja i akreditacije koordinacijskih tijela te nadzora akreditacije agencija za plaćanja, o aranžmanima i postupcima provjera na kojima se temelji izjava rukovodstva agencija za plaćanja, kao i njihovoj strukturi i obliku, o djelovanju koordinacijskog tijela i priopćavanju informacija tog koordinacijskog tijela Komisiji, o funkcioniranju tijela za ovjeravanje, uključujući provjere koje treba provesti i tijela podložna tim provjerama, te o certifikatima i izvješćima, zajedno s popratnim dokumentima, koje ta tijela trebaju izraditi.
- (98) Provedbene ovlasti Komisije trebale bi isto tako obuhvaćati: revizijska načela na kojima se temelje mišljenja tijela za ovjeravanje, uključujući procjenu rizika, unutarnje kontrole i potrebne razine revizijskih dokaza, revizijske metode kojima se pri donošenju svojeg mišljenja trebaju koristiti tijela za ovjeravanje, uzimajući u obzir međunarodne standarde za reviziju pri donošenju svojih mišljenja
- (99) Provedbene ovlasti Komisije trebale bi isto tako obuhvaćati sljedeće: u kontekstu postupka financijske discipline, utvrđivanje stope prilagodbe za intervencije u obliku izravnih plaćanja i njezino prilagođavanje te iznose odobrenih sredstava za koja nisu preuzete obveze, a koji su preneseni u skladu s člankom 12. stavkom 2. točkom (d) Financijske uredbe kako bi se financirale te intervencije; i u kontekstu postupka proračunske discipline, privremeno određivanje iznosa plaćanja i privremenu raspodjelu raspoloživog proračuna između država članica i utvrđivanje ukupnog iznosa financiranja sredstvima Unije po državama članicama.
- (100) Provedbene ovlasti Komisije trebale bi isto tako obuhvaćati: određivanje iznosa za financiranje mjera za javnu intervenciju, pravila povezana s financiranjem Komisije za nabavu satelitskih podataka potrebnih za sustav za nadzor površina i aktivnostima koje Komisija poduzima putem aplikacija koje se upotrebljavaju u praćenju poljoprivrednih resursa, postupak kojim Komisija nabavlja te satelitske podatke i praćenje poljoprivrednih resursa, okvir kojim se uređuje nabava, unapređenje i upotreba satelitskih podataka i meteoroloških podataka te primjenjivi rokovi.
- (101) Nadalje, provedbene ovlasti Komisije trebale bi obuhvaćati: utvrđivanje razdoblja unutar kojih akreditirane agencije za plaćanja trebaju pripremiti i poslati Komisiji privremene izjave o rashodima povezanim s intervencijama za ruralni razvoj te pravila o postupku i drugim praktičnim pojedinostima za pravilno funkcioniranje mehanizma rokova plaćanja; suspenziju, ukidanje suspenzije i smanjenje mjesečnih plaćanja ili međuplaćanja državama članicama te pravila o strukturi akcijskih planova i postupku njihove izrade. Provedbene ovlasti trebale bi obuhvaćati i daljnja pravila o vođenju zasebne računovodstvene dokumentacije agencija za plaćanja i posebne uvjete koji se primjenjuju na podatke koje treba knjižiti na račune agencija za plaćanja; pravila koja su potrebna i opravdana u hitnim slučajevima kako bi se riješili određeni problemi povezani s razdobljima plaćanja predujmova; pravila o financiranju i vođenju računovodstva za interventne mjere u obliku javnog skladištenja i o drugim rashodima koji se financiraju iz EFJP-a i EPFRR-a, te uvjete kojima se uređuje provedba postupka automatskog opoziva odobrenih sredstava.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (102) Osim toga, provedbene ovlasti Komisije trebale bi obuhvaćati; uvjete pod kojima se treba čuvati dokumentacija i informacije o izvršenim plaćanjima; postupke povezane s obvezama suradnje koje države članice trebaju ispuniti s obzirom na provjere koje provodi Komisija i pristup informacijama; godišnje financijsko poravnavanje, uključujući pravila o mjerama potrebnim u svrhu donošenja i provedbe tih provedbenih akata, godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost, uključujući pravila o mjerama potrebnim u svrhu donošenja i provedbe tih provedbenih akata, te razmjenu informacija između Komisije i država članica, postupke i rokove koji se trebaju poštovati, postupak usklađivanja, uključujući pravila o mjerama potrebnim u svrhu donošenja i provedbe tih provedbenih akata, razmjenu informacija između Komisije i država članica, rokove koji se trebaju poštovati i postupku mirenja, pravila koja se odnose na moguću kompenzaciju iznosa koji proizlaze iz povrata neopravdanih plaćanja i isključivanje iz financiranja sredstvima Unije iznosa za koje se tereti proračun Unije te oblike obavijesti i komunikacije koje države članice dostavljaju Komisiji u pogledu povrata zbog nesukladnosti.
- (103) Provedbene ovlasti Komisije trebale bi isto tako obuhvaćati: pravila namijenjena postizanju ujednačene primjene obveza država članica o zaštiti financijskih interesa Unije i pravila potrebna u svrhu ujednačene primjene provjera u Uniji.
- (104) Nadalje, provedbene ovlasti Komisije trebale bi obuhvaćati: oblik sredstava osiguranja koja treba položiti i postupak za polaganje sredstava osiguranja i za njihovo prihvaćanje te za zamjenu originalnih sredstava osiguranja; postupke za vraćanje sredstava osiguranja; te obavijesti koje države članice ili Komisija dostavljaju u vezi sa sredstvima osiguranja.
- (105) Provedbene ovlasti Komisije trebale bi isto tako obuhvaćati: pravila o obliku, sadržaju i pojedinostima dostavljanja ili stavljanja Komisiji na raspolaganje izvješća o ocjeni kvalitete sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustava za geoprostorne zahtjeve i sustava za nadzor površina, o mjerama za uklanjanje nedostataka utvrđenih u tim sustavima koje države članice trebaju poduzeti te osnovna obilježja i pravila o sustavu zahtjeva za potporu i sustavu za nadzor površina, uključujući njegovo postupno uvođenje.
- (106) Provedbene ovlasti Komisije trebale bi obuhvaćati i pravila potrebna u svrhu ujednačene primjene pravila o kontroli trgovinskih dokumenata. Trebale bi uključivati i pravila koja se odnose na dostavljanje informacija država članica Komisiji te mjere za zaštitu primjene prava Unije ako postoji mogućnost da je ugroze iznimne monetarne prakse povezane s nacionalnom valutom.
- (107) Nadalje, provedbene ovlasti Komisije trebale bi obuhvaćati pravila o obliku i vremenskom okviru objave korisnika EFJP-a i EPFRR-a, ujednačenoj primjeni obveze obavješćivanja korisnika da se podaci koji se na njih odnose objavljuju te o suradnji Komisije i država članica u kontekstu objave korisnika EFJP-a i EPFRR-a.
- (108) Za donošenje određenih provedbenih akata trebao bi se primjenjivati savjetodavni postupak. S obzirom na provedbene akte koji uključuju izračun iznosa od strane Komisije, savjetodavni postupak omogućuje Komisiji da u potpunosti preuzme odgovornost upravljanja proračunom, a namijenjen je povećanju učinkovitosti, predvidivosti i brzine, uzimajući u obzir rokove i proračunske postupke. S obzirom na provedbene akte povezane s plaćanjima državama članicama i operacije postupka poravnanja računa i godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost, savjetodavni postupak omogućuje Komisiji da u potpunosti preuzme odgovornost upravljanja proračunom i provjeravanja godišnjih financijskih izvještaja nacionalnih agencija za plaćanja s ciljem prihvaćanja tih izvještaja ili pak isključivanja rashoda koji nisu ostvareni u skladu s pravilima Unije iz financiranja sredstvima Unije. Za donošenje drugih provedbenih akata trebalo bi primjenjivati postupak ispitivanja.

- (109) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji bez primjene Uredbe (EU) br. 182/2011 u pogledu utvrđivanja neto preostalog iznosa raspoloživog za rashode EFJP-a, određivanja mjesečnih plaćanja koja bi ona trebala izvršiti na temelju izjave država članica o rashodima i određivanja dodatnih plaćanja ili odbitaka u kontekstu postupka za mjesečna plaćanja.
- (110) Uredbu (EU) br. 1306/2013 trebalo bi stoga staviti izvan snage.
- (111) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice zbog povezanosti ove Uredbe s drugim instrumentima ZPP-a i zbog ograničenja financijskih sredstava država članica, nego se zbog višegodišnjeg jamstva financiranja sredstvima Unije i usmjeravanjem na njezine prioritete oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. UEU-a. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (112) Kako bi se osigurala nesmetana provedba predviđenih mjera i s obzirom na hitnost, ova Uredba trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Područje primjene

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila o financiranju i nadzoru zajedničke poljoprivredne politike (ZPP) te upravljanju njome, a osobito o:

- (a) financiranju rashoda u okviru ZPP-a;
- (b) sustavima upravljanja i kontrole koje države članice trebaju uspostaviti;
- (c) postupcima poravnjanja i usklađivanja.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe, primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „nepravilnost” znači nepravilnost u smislu članka 1. stavka 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95;
- (b) „upravljajući sustavi” znači upravljačka tijela iz glave II. poglavlja II. ove Uredbe i osnovni zahtjevi Unije, uključujući obveze država članica u pogledu učinkovite zaštite financijskih interesa Unije iz članka 59. ove Uredbe te provedbe, u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2021/2115, njihovih strateških planova u okviru ZPP-a koje je odobrila Komisija, te sustavi izvješćivanja uspostavljeni za potrebe godišnjeg izvješća o uspješnosti iz članka 134. te uredbe;
- (c) „osnovni zahtjevi Unije” znači zahtjevi utvrđeni u Uredbi (EU) 2021/2115, ovoj Uredbi, Financijskoj uredbi i Direktivi 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁵⁾;

⁽²⁵⁾ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

- (d) „ozbiljni nedostaci u pravilnom funkcioniranju upravljačkih sustava” znači postojanje sistemskog nedostatka, uzimajući u obzir njegovo ponavljanje, ozbiljnost i negativan učinak na ispravnu izjavu o rashodima, izvješćivanje o uspješnosti ili poštovanje prava Unije;
- (e) „pokazatelj ostvarenja” znači pokazatelj ostvarenja iz članka 7. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) 2021/2115;
- (f) „pokazatelj rezultata” znači pokazatelj rezultata iz članka 7. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) 2021/2115;
- (g) „akcijski plan” znači, za potrebe članka 41. i 42. ove Uredbe, plan koji utvrđuje država članica, na zahtjev Komisije i uz savjetovanje s Komisijom, u slučaju da se utvrde ozbiljni nedostaci u pravilnom funkcioniranju upravljačkih sustava te države članice ili u okolnostima iz članka 135. Uredbe (EU) 2021/2115, a koji sadržava potrebne korektivne mjere i relevantni vremenski okvir njegove provedbe u skladu s člancima 41. i 42. ove Uredbe.

Članak 3.

Izuzeća u slučajevima više sile i izvanrednih okolnosti

1. Za potrebe financiranja i nadzora ZPP-a te upravljanja njime viša sila i izvanredne okolnosti mogu, posebice, biti priznate u sljedećim slučajevima:

- (a) ozbiljna prirodna katastrofa ili ozbiljni vremenski uvjeti koji uvelike utječu na poljoprivredno gospodarstvo;
- (b) slučajno uništenje stočne nastambe na poljoprivrednom gospodarstvu;
- (c) izbijanje epizootije, bolesti bilja ili prisutnost biljne štetočine koja utječe na dio ili svu stoku ili usjeve korisnika;
- (d) izvlaštenje cijelog ili velikog dijela poljoprivrednog gospodarstva ako se to izvlaštenje nije moglo predvidjeti na dan podnošenja zahtjeva;
- (e) smrt korisnika;
- (f) dugotrajna radna nesposobnost korisnika.

2. Ako ozbiljna prirodna katastrofa ili ozbiljni vremenski uvjeti kako je navedeno u prvom stavku točki (a) uvelike utječu na točno određeno područje, dotična država članica može smatrati da navedena katastrofa ili uvjeti uvelike utječu na to cijelo područje.

GLAVA II.

OPĆE ODREDBE O POLJOPRIVREDNIM FONDOVIMA

POGLAVLJE I.

Poljoprivredni fondovi

Članak 4.

Fondovi za financiranje poljoprivrednih rashoda

Različite intervencije i mjere u okviru ZPP-a financiraju se iz općeg proračuna Unije („proračun Unije”) iz:

- (a) Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP);
- (b) Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR).

*Članak 5.***Rashodi EFJP-a**

1. EFJP se provodi u okviru podijeljenog upravljanja između država članica i Unije u skladu sa stavkom 2., ili u okviru izravnog upravljanja u skladu sa stavkom 3.
2. Iz EFJP-a u okviru podijeljenog upravljanja financiraju se sljedeći rashodi:
 - (a) mjere za reguliranje ili potporu poljoprivrednih tržišta utvrđene u Uredbi (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁶⁾;
 - (b) financijski doprinos Unije intervencijama u određenim sektorima kako je navedeno u glavi III. poglavlju III. Uredbe (EU) 2021/2115;
 - (c) intervencije u obliku izravnih plaćanja poljoprivrednicima u okviru strateškog plana u okviru ZPP-a iz članka 16. Uredbe (EU) 2021/2115;
 - (d) financijski doprinos Unije za mjere informiranja i promidžbe za poljoprivredne proizvode na unutarnjem tržištu Unije i u trećim zemljama koje poduzimaju države članice, a odabire Komisija;
 - (e) financijski doprinos Unije za posebne mjere za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije utvrđene u Uredbi (EU) br. 228/2013 i za posebne mjere za poljoprivredu u korist manjih egejskih otoka utvrđene u Uredbi (EU) br. 229/2013.
3. Iz EFJP-a se u okviru izravnog upravljanja financiraju sljedeći rashodi:
 - (a) promidžba poljoprivrednih proizvoda, koju izravno provodi Komisija ili koja se odvija putem međunarodnih organizacija;
 - (b) mjere poduzete u skladu s pravom Unije u cilju očuvanja, karakterizacije, skupljanja i upotrebe genetskih resursa u poljoprivredi;
 - (c) uspostava i održavanje informatičkih sustava za poljoprivredno računovodstvo;
 - (d) sustavi istraživanja u poljoprivredi, uključujući istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava.

*Članak 6.***Rashodi EPFRR-a**

EPFRR se provodi u okviru podijeljenog upravljanja između država članica i Unije. Iz njega se financira financijski doprinos Unije za intervencije za ruralni razvoj iz glave III. poglavlja 4. Uredbe (EU) 2021/2115, kako je navedeno u strateškim planovima ZPP-a, te za djelovanja iz članka 125. te uredbe.

*Članak 7.***Ostali rashodi, uključujući tehničku pomoć**

Na inicijativu Komisije ili u njezino ime, iz EFJP-a i EPFRR-a mogu se izravno financirati pripremne aktivnosti, aktivnosti nadzora te aktivnosti administrativne i tehničke potpore, kao i evaluacija, revizija i inspekcija potrebne za provedbu ZPP-a. To osobito uključuje:

- (a) mjere potrebne za analizu, upravljanje, nadzor, razmjenu informacija i provedbu ZPP-a, uključujući procjenu njegovih učinaka, okolišne učinkovitosti i napretka u ostvarenju ciljeva Unije, kao i mjere koje se odnose na provedbu sustava kontrole te tehničku i administrativnu pomoć;

⁽²⁶⁾ Uredba (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 (SL L 347, 20.12.2013., str. 671.).

- (b) Komisijinu nabavu satelitskih podataka potrebnih za sustav za nadzor površina u skladu s člankom 24.;
- (c) mjere koje poduzima Komisija putem aplikacija za daljinsko istraživanje koje se upotrebljavaju u praćenju poljoprivrednih resursa u skladu s člankom 25.;
- (d) mjere potrebne za održavanje te razvoj metoda i tehničkih sredstava za informiranje, međusobno povezivanje, praćenje i kontrolu financijskog upravljanja fondovima za financiranje ZPP-a;
- (e) pružanje informacija o ZPP-u u skladu s člankom 46.;
- (f) studije o ZPP-u i evaluacije mjera koje se financiraju iz EFJP-a i EPFRR-a, uključujući poboljšanje metoda evaluacije i razmjenu informacija o najboljim praksama u okviru ZPP-a te savjetovanja s relevantnim dionicima, kao i studije provedene zajedno s Europskom investicijskom bankom (EIB);
- (g) ako je to relevantno, doprinos izvršnim agencijama koje su osnovane u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 58/2003 ⁽²⁷⁾ i koje djeluju u vezi sa ZPP-om;
- (h) doprinos mjerama koje se odnose na širenje informacija, jačanje javne svijesti, poticanje suradnje i razmjenu iskustava s relevantnim dionicima na razini Unije, koje su poduzete u kontekstu intervencija za ruralni razvoj, uključujući umrežavanje dotičnih strana;
- (i) informatičke mreže usmjerene na obradu i razmjenu informacija, uključujući korporativne informatičke sustave potrebne u vezi s upravljanjem ZPP-om;
- (j) mjere potrebne za razvoj, registraciju i zaštitu logotipa u okviru sustavâ kvalitete Unije u skladu s člankom 44. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁸⁾ te zaštitu s njima povezanih prava intelektualnog vlasništva, i nužni razvoj informacijske tehnologije.

POGLAVLJE II.

Upravljačka tijela

Članak 8.

Nadležno tijelo

1. Svaka država članica imenuje nadležno tijelo na ministarskoj razini koje je odgovorno za:
 - (a) izdavanje, preispitivanje i oduzimanje akreditacije agencija za plaćanja iz članka 9. stavka 2.;
 - (b) imenovanje te izdavanje, preispitivanje i oduzimanje akreditacije koordinacijskog tijela iz članka 10.;
 - (c) imenovanje i povlačenje imenovanja tijela za ovjeravanje iz članka 12. te osiguravanje da uvijek postoji imenovano tijelo za ovjeravanje;
 - (d) izvršavanje zadaća dodijeljenih nadležnom tijelu na temelju ovog poglavlja.
2. Na temelju ispitivanja minimalnih uvjeta koje Komisija treba usvojiti u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a), nadležno tijelo putem formalnog akta odlučuje o izdavanju ili, nakon preispitivanja, oduzimanju akreditacije agencije za plaćanja i o imenovanju i akreditaciji te oduzimanju akreditacije koordinacijskog tijela.

⁽²⁷⁾ Uredba Vijeća (EZ) br. 58/2003 od 19. prosinca 2002. o utvrđivanju statusa izvršnih agencija kojima se povjeravaju određene zadaće u vezi s upravljanjem programima Zajednice (SL L 11, 16.1.2003., str. 1.).

⁽²⁸⁾ Uredba (EU) br. 1151/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. studenoga 2012. o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14.12.2012., str. 1.).

3. Nadležno tijelo putem formalnog akta odlučuje o imenovanju i povlačenju imenovanja tijela za ovjeravanje, uz istodobno osiguravanje da uvijek postoji imenovano tijelo za ovjeravanje.

4. Nadležno tijelo bez odgode obavješćuje Komisiju o svim akreditacijama i oduzimanjima akreditacije agencije za plaćanja i o imenovanju i akreditaciji te oduzimanjima akreditacije koordinacijskog tijela te o imenovanju i povlačenju imenovanja tijela za ovjeravanje.

Članak 9.

Agencije za plaćanja

1. Agencije za plaćanja su odjeli ili tijela država članica i, ako je primjenjivo, njihovih regija odgovorni za upravljanje rashodima iz članka 5. stavka 2. i članka 6. i njihovu kontrolu.

Uz izuzetak plaćanja, agencije za plaćanja mogu delegirati provođenje zadaća iz prvog podstavka.

2. Države članice akreditiraju, kao agencije za plaćanja, odjele ili tijela koji imaju upravnu organizaciju i sustav unutarnje kontrole koji osiguravaju dostatno jamstvo da su plaćanja zakonita i redovita i da se ispravno obračunavaju. U tu svrhu agencije za plaćanja zadovoljavaju minimalne uvjete za akreditaciju s obzirom na unutarnje okruženje, kontrolne aktivnosti, informiranje i komuniciranje te praćenje koje propisuje Komisija na temelju članka 11. stavka 1. točke (a).

Svaka država članica, vodeći računa o svojim ustavnim odredbama, ograničava broj akreditiranih agencija za plaćanja:

- (a) na jednu agenciju za plaćanja na nacionalnoj razini ili, ako je to primjenjivo, na jednu po regiji; i
- (b) na jednu agenciju za plaćanja za upravljanje rashodima EFJP-a i EPFRR-a ako agencije za plaćanja postoje samo na nacionalnoj razini.

Ako su agencije za plaćanja uspostavljene na regionalnoj razini, države članice ujedno akreditiraju agenciju za plaćanja na nacionalnoj razini za programe potpore kojima se zbog njihove naravi mora upravljati na nacionalnoj razini ili dodjeljuju upravljanje tim programima svojim regionalnim agencijama za plaćanja.

Odstupajući od drugog podstavka ovog stavka, države članice mogu zadržati agencije za plaćanja koje su akreditirane prije 15. listopada 2020., pod uvjetom da nadležno tijelo odlukom iz članka 8. stavka 2. potvrdi da one ispunjavaju minimalne uvjete za akreditaciju iz prvog podstavka ovog stavka.

Agencijama za plaćanja koje tijekom najmanje tri godine nisu upravljale rashodima EFJP-a ili EPFRR-a oduzima se akreditacija.

Države članice ne akreditiraju nove dodatne agencije za plaćanja nakon 7. prosinca 2021., osim u slučajevima iz drugog podstavka točke (a) u kojima, uzimajući u obzir ustavne odredbe, mogu biti potrebne dodatne regionalne agencije za plaćanja.

3. Za potrebe članka 63. stavaka 5. i 6. Financijske uredbe, odgovorna osoba u akreditiranoj agenciji za plaćanja dužna je do 15. veljače godine koja slijedi nakon dotične poljoprivredne financijske godine („financijska godina”) sastaviti i Komisiji dostaviti:

- (a) godišnju računovodstvenu dokumentaciju za rashode nastale pri izvršenju zadaća povjerenih toj akreditiranoj agenciji za plaćanja, kako je predviđeno člankom 63. stavkom 5. točkom (a) Financijske uredbe, uz potrebne informacije koje se odnose na poravnanje u skladu s člankom 53. ove Uredbe;
- (b) godišnje izvješće o uspješnosti iz članka 54. stavka 1. ove Uredbe i članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115, koje pokazuje da su rashodi ostvareni u skladu s člankom 37. ove Uredbe;

- (c) godišnji sažetak završnih izvješća o reviziji i provedenih kontrola, analizu naravi i opsega pogrešaka i nedostataka utvrđenih u upravljačkim sustavima te provedene ili planirane korektivne mjere, kako je predviđeno u članku 63. stavku 5. točki (b) Financijske uredbe;
- (d) izjavu rukovodstva, kako je predviđeno člankom 63. stavkom 6. Financijske uredbe, u pogledu:
 - i. činjenice da su informacije na odgovarajući način prikazane, potpune i točne, kako je predviđeno u članku 63. stavku 6. točki (a) Financijske uredbe;
 - ii. pravilnog funkcioniranja uspostavljenih upravljačkih sustava, uz iznimku nadležnog tijela iz članka 8., koordinacijskog tijela iz članka 10. i tijela za ovjeravanje iz članka 12. ove Uredbe, koji osiguravaju da su rashodi ostvareni u skladu s člankom 37. ove Uredbe, kako je predviđeno člankom 63. stavkom 6. točkama (b) i (c) Financijske uredbe.

Krajnji rok od 15. veljače iz prvog podstavka ovog stavka Komisija može u iznimnim slučajevima produljiti do 1. ožujka slijedom priopćenja dotične države članice, kako je predviđeno u članku 63. stavku 7. drugom podstavku Financijske uredbe.

4. Ako akreditirana agencija za plaćanja ne ispunjava ili više ne ispunjava jedan ili više minimalnih uvjeta za akreditaciju iz stavka 2. prvog podstavka, dotična država članica, postupajući na vlastitu inicijativu ili na zahtjev Komisije, oduzima akreditaciju te agencije za plaćanja osim ako agencija za plaćanja provede potrebne promjene u roku koji treba odrediti nadležno tijelo te države članice ovisno o ozbiljnosti problema.

5. Agencije za plaćanja upravljaju i osiguravaju kontrolu operacija koje su povezane s javnom intervencijom za koje su odgovorne i zadržavaju sveukupnu odgovornost u tom području.

Ako se potpora pruža financijskim instrumentom koji provodi EIB ili druga međunarodna financijska institucija u kojoj je država članica dioničar, agencija za plaćanja oslanja se na ono izvješće o kontroli kojim se podržavaju zahtjevi za plaćanje. Izvješće o kontroli državama članicama podnose te institucije..

6. Za potrebe članka 33., za rashode EPFRR-a do 30. lipnja 2030. dostavlja se dodatno izvješće o uspješnosti u skladu sa stavkom 3. ovog članka i člankom 10. stavkom 3., koje obuhvaća razdoblje do 31. prosinca 2029.

Članak 10.

Koordinacijska tijela

1. Ako je u jednoj državi članici akreditirano više od jedne agencije za plaćanja, ta država članica imenuje javno koordinacijsko tijelo kojemu povjerava sljedeće zadaće:

- (a) prikupljanje informacija koje treba dostaviti Komisiji i slanje tih informacija Komisiji;
- (b) dostavu Komisiji godišnjeg izvješća o uspješnosti iz članka 54. stavka 1. ove Uredbe i članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115;
- (c) poduzimanje ili koordiniranje mjera u cilju uklanjanja svih nedostataka opće naravi i obavješćivanje Komisije o svim daljnjim mjerama;
- (d) poticanje i, ako je to moguće, osiguravanje usklađene primjene pravila Unije.

2. U pogledu obrade informacija financijske naravi iz stavka 1. točke (a), koordinacijsko tijelo podliježe posebnoj akreditaciji države članice.

3. Godišnje izvješće o uspješnosti iz stavka 1. točke (b) ovog članka obuhvaćeno je područjem primjene mišljenja iz članka 12. stavka 2. i podnosi se Komisiji zajedno s izjavom rukovodstva koja se odnosi na sastavljanje cijelog izvješća.

Članak 11.

Ovlasti Komisije u vezi s agencijama za plaćanja i koordinacijskim tijelima

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje agencija za plaćanja i koordinacijskih tijela iz članka 9. i 10., kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o:

- (a) minimalnim uvjetima za akreditaciju agencija za plaćanja iz članka 9. stavka 2. prvog podstavka i za imenovanje i akreditaciju koordinacijskih tijela iz članka 10.;
- (b) obvezama agencija za plaćanja što se tiče javne intervencije, kao i pravilima o sadržaju njihovih odgovornosti u vezi s upravljanjem i kontrolom.

2. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o:

- (a) postupcima izdavanja, oduzimanja i preispitivanja akreditacije agencija za plaćanja te imenovanja i izdavanja, oduzimanja i preispitivanja akreditacije koordinacijskih tijela, kao i nadzoru akreditacije agencija za plaćanja;
- (b) aranžmanima i postupcima provjera na kojima se temelji izjava rukovodstva agencija za plaćanja iz članka 9. stavka 3. prvog podstavka točke (d), kao i njezina struktura i oblik;
- (c) djelovanju koordinacijskog tijela i dostavljanju informacija Komisiji u skladu s člankom 10.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Članak 12.

Tijela za ovjeravanje

1. Tijelo za ovjeravanje javno je ili privatno revizorsko tijelo koje imenuje država članica na najmanje tri godine, ne dovodeći pritom u pitanje nacionalno pravo. Ako se radi o privatnom revizorskom tijelu, a primjenjivo pravo Unije ili nacionalno pravo tako nalaže, njega bira država članica putem javnog natječaja.

Država članica koja imenuje više tijela za ovjeravanje može imenovati i javno tijelo za ovjeravanje na nacionalnoj razini koje je zaduženo za koordinaciju.

2. Za potrebe članka 63. stavka 7. prvog podstavka Financijske uredbe tijelo za ovjeravanje daje mišljenje sastavljeno u skladu s međunarodno priznatim revizorskim standardima kojim se utvrđuje:

- (a) osigurava li se računovodstvenom dokumentacijom istinit i vjeran prikaz;
- (b) funkcioniraju li uspostavljeni upravljački sustavi država članica pravilno, a posebno:
 - i. upravljačka tijela iz članka 9. i 10. ove Uredbe i članka 123. Uredbe (EU) 2021/2115;
 - ii. osnovni zahtjevi Unije;
 - iii. sustav izvješćivanja uspostavljen za potrebe godišnjeg izvješća o uspješnosti iz članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115;
- (c) je li točno izvješće o uspješnosti pokazatelja ostvarenja za godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost iz članka 54. ove Uredbe i izvješće o uspješnosti pokazatelja rezultata za praćenje uspješnosti u višegodišnjem razdoblju iz članka 128. Uredbe (EU) 2021/2115, kojima se dokazuje usklađenost s člankom 37. ove Uredbe;

- (d) jesu li zakoniti i pravilni rashodi za mjere utvrđene u uredbama (EU) br. 228/2013, (EU) br. 229/2013 i (EU) br. 1308/2013 te Uredbi (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁹⁾ za koje je od Komisije zatražena nadoknada.

U mišljenju se također navodi jesu li ispitivanjem dovedeni u pitanje navodi iz izjave rukovodstva iz članka 9. stavka 3. prvog podstavka točke (d). Ispitivanje također obuhvaća analizu naravi i opsega pogrešaka i nedostataka utvrđenih u upravljačkim sustavima na temelju revizije i kontrola, te provedene ili planirane korektivne mjere agencije za plaćanja, navedene u članku 9. stavku 3. prvom podstavku točki (c).

Ako se potpora pruža u okviru financijskog instrumenta koji provodi EIB ili druga međunarodna financijska institucija u kojoj je država članica dioničar, tijelo za ovjeravanje oslanja se na godišnje revizorsko izvješće koje sastavljaju vanjski revizori tih institucija. Te institucije dostavljaju godišnje revizorsko izvješće državama članicama.

3. Tijelo za ovjeravanje ima potrebnu tehničku stručnost i znanje o ZPP-u. U svojem je djelovanju neovisno o dotičnoj agenciji za plaćanja i o dotičnom koordinacijskom tijelu, kao i o nadležnom tijelu koje je akreditiralo tu agenciju za plaćanja i tijela odgovorna za provedbu i nadzor ZPP-a.

4. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o funkcioniranju tijela za ovjeravanje, uključujući provjere koje treba provesti i tijela podložna tim provjerama, te o certifikatima i izvješćima, zajedno s popratnim dokumentima, koje ta tijela trebaju izraditi.

Provedbenim aktima također se određuju:

- (a) revizijska načela na kojima se temelje mišljenja tijela za ovjeravanje, uključujući procjenu rizika, unutarnje kontrole i potrebne razine revizijskih dokaza;
- (b) revizijske metode kojima se pri donošenju svojih mišljenja trebaju koristiti tijela za ovjeravanje, uzimajući u obzir međunarodne standarde za reviziju.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Članak 13.

Razmjena najbolje prakse

Komisija promiče razmjenu najbolje prakse među državama članicama, posebno u pogledu rada upravljačkih tijela u okviru ovog poglavlja.

⁽²⁹⁾ Uredba (EU) br. 1144/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o mjerama informiranja i promocije u vezi s poljoprivrednim proizvodima koje se provode na unutarnjem tržištu i u trećim zemljama te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 3/2008 (SL L 317, 4.11.2014., str. 56.).

GLAVA III.

FINANCIJSKO UPRAVLJANJE EFJP-om I EPFRR-om

POGLAVLJE I.

EFJP

Odjeljak 1.

Proračunska disciplina

Članak 14.

Gornja granica proračuna

1. Godišnju gornju granicu za rashode EFJP-a čine najviši iznosi koji su za njega utvrđeni u okviru Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093.
2. Ako su pravom Unije predviđeni iznosi koje treba oduzeti ili dodati iznosima iz stavka 1. Komisija donosi provedbene akte bez primjene postupka iz članka 103., kojima se utvrđuje neto preostali iznos koji je raspoloživ za rashode EFJP-a na temelju podataka iz prava Unije.

Članak 15.

Poštovanje gornje granice

1. Ako je pravom Unije financijska gornja granica za poljoprivredne rashode države članice određena u eurima, nadoknada za te rashode isplaćuje se uz pridržavanje te gornje granice, uz provedbu potrebnih prilagodbi u slučaju primjene članaka od 39. do 42.
2. Sredstva država članica dodijeljena za intervencije u obliku izravnih plaćanja iz članka 87. Uredbe (EU) 2021/2115, ispravljena za prilagodbe utvrđene u članku 17. ove Uredbe, smatraju se financijskom gornjom granicom u eurima za potrebe stavka 1. ovog članka.

Članak 16.

Pričuva za poljoprivredu

1. U okviru EFJP-a početkom svake godine određuje se pričuva Unije za poljoprivredu („pričuva”) radi pružanja dodatne potpore poljoprivrednom sektoru za upravljanje tržištem ili za stabilizaciju te brzi odgovor u slučaju kriza koje utječu na poljoprivrednu proizvodnju ili distribuciju.

Odobrena sredstva za pričuvu unose se izravno u proračun Unije. Sredstva iz pričuve stavljaju se u financijskoj godini ili godinama za koje je potrebna dodatna potpora na raspolaganje za sljedeće mjere:

- (a) mjere za stabilizaciju poljoprivrednih tržišta na temelju članaka od 8. do 21. Uredbe (EU) br. 1308/2013;
- (b) izvanredne mjere na temelju članaka 219., 220. i 221. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

2. Pričuva iznosi 450 milijuna EUR u tekućim cijenama na početku svake godine u razdoblju 2023. – 2027., osim ako veći iznos bude utvrđen u proračunu Unije. Komisija može tijekom godine prilagoditi iznos pričuve kad je to primjereno s obzirom na tržišna kretanja ili perspektive u tekućoj ili sljedećoj godini, a uzimajući u obzir raspoloživa odobrena sredstva u okviru posebne gornje granice za EFJP.

Ako ta raspoloživa odobrena sredstva nisu dostatna, u skladu s člankom 17. ove Uredbe kao krajnje rješenje može se upotrijebiti financijska disciplina kako bi se financirala pričuva do početnog iznosa iz prvog podstavka ovog članka.

Odstupajući od članka 12. stavka 2. trećeg podstavka Financijske uredbe, odobrena sredstva iz pričuve za koja nije preuzeta obveza prenose se za financiranje pričuve u sljedećim proračunskim godinama do 2027.

Štoviše, odstupanjem od članka 12. stavka 2. trećeg podstavka Financijske uredbe, ukupni neiskorišteni iznos pričuve za krize u poljoprivrednom sektoru uspostavljene Uredbom (EU) br. 1306/2013, dostupan na kraju 2022. prenosi se u 2023. bez vraćanja u potpunosti u proračunske linije iz kojih se financiraju djelovanja iz članka 5. stavka 2. točke (c) ove Uredbe te se u mjeri u kojoj je to potrebno stavlja na raspolaganje za financiranje pričuve za poljoprivredu, uzimajući u obzir raspoloživa odobrena sredstva u okviru posebne gornje granice za EFJP. Sva odobrena sredstva iz pričuve za krize u poljoprivrednom sektoru koja ostanu raspoloživa nakon financiranja pričuve uspostavljene ovim člankom vraćaju se u proračunske linije iz kojih se financiraju djelovanja iz članka 5. stavka 2. točke (c) ove Uredbe.

Članak 17.

Financijska disciplina

1. Ako predviđanja za financiranje intervencija i mjera financiranih u okviru odgovarajuće posebne gornje granice za određenu proračunsku godinu upućuju na prekoračenje primjenjivih godišnjih gornjih granica, Komisija određuje stopu prilagodbe za intervencije u obliku izravnih plaćanja iz članka 5. stavka 2. točke (c) ove Uredbe i za financijski doprinos Unije za izravna plaćanja na temelju poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 228/2013 i poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 229/2013 za posebne mjere iz članka 5. stavka 2. točke (e) ove Uredbe („stopa prilagodbe“).

Stopa prilagodbe primjenjuje se na plaćanja koja treba dodijeliti poljoprivrednicima za intervencije i posebne mjere iz prvog podstavka ovog stavka veće od 2 000 EUR za odgovarajuću kalendarsku godinu. Za potrebe ovog podstavka, članak 17. stavak 4. Uredbe (EU) 2021/2115 primjenjuje se *mutatis mutandis*.

Komisija do 30. lipnja kalendarske godine na koju se odnosi stopa prilagodbe donosi provedbene akte kojima utvrđuje stopu prilagodbe. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

2. Do 1. prosinca kalendarske godine na koju se odnosi stopa prilagodbe Komisija može, na temelju novih informacija, donijeti provedbene akte kojima se prilagođava stopa prilagodbe utvrđena u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

3. Ako je primijenjena financijska disciplina, odobrena sredstva prenesena u skladu s člankom 12. stavkom 2. točkom (d) Financijske uredbe upotrebljavaju se za financiranje rashoda iz članka 5. stavka 2. točke (c) ove Uredbe, do iznosa potrebnog da se izbjegne ponovna primjena financijske discipline.

Ako ostanu raspoloživa odobrena sredstva koja se prenose u skladu s prvim podstavkom, a ukupan iznos raspoloživih odobrenih sredstava za koja nije preuzeta obveza predstavlja najmanje 0,2 % godišnje gornje granice za rashode EFJP-a, Komisija može donijeti provedbene akte kojima po državi članici utvrđuje iznose odobrenih sredstava za koja nije preuzeta obveza, a koji trebaju biti nadoknađeni krajnjim korisnicima. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

4. Iznose koje utvrdi Komisija u skladu sa stavkom 3. drugim podstavkom države članice nadoknađuju krajnjim korisnicima u skladu s objektivnim i nediskriminirajućim kriterijima. Države članice mogu primijeniti donji prag iznosa za nadoknadu po krajnjem korisniku. Ta se nadoknada primjenjuje isključivo na krajnje korisnike u državama članicama u kojima se financijska disciplina primijenila prethodne financijske godine.

5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima za izračun financijske discipline koju države članice trebaju primjenjivati na poljoprivrednike, a koji su potrebni kako bi se osigurala usklađena primjena financijske discipline u državama članicama.

Članak 18.

Postupak proračunske discipline

1. Ako se pri izradi nacrtu proračuna za proračunsku godinu N pokaže da postoji opasnost da će iznos iz članka 14. ove Uredbe za proračunsku godinu N biti prekoračen, Komisija Europskom parlamentu i Vijeću odnosno Vijeću predlaže mjere nužne za osiguravanje usklađenosti s tim iznosom. Te mjere donose Europski parlament i Vijeće ako je pravna osnova za relevantnu mjeru članak 43. stavak 2. UFEU-a, odnosno Vijeće ako je pravna osnova za relevantnu mjeru članak 43. stavak 3. UFEU-a.

2. Ako u bilo kojem trenutku smatra da postoji opasnost od prekoračenja iznosa iz članka 14. ove Uredbe i da ne može poduzeti odgovarajuće mjere za ispravljanje stanja, Komisija predlaže druge mjere za osiguravanje usklađenosti s tim iznosom. Te mjere donose Europski parlament i Vijeće ako je pravna osnova za relevantnu mjeru članak 43. stavak 2. UFEU-a, odnosno Vijeće ako je pravna osnova za relevantnu mjeru članak 43. stavak 3. UFEU-a.

3. Ako zahtjevi država članica za nadoknade na kraju proračunske godine N prekoračuju ili bi mogli prekoračiti iznos iz članka 14., Komisija:

- (a) razmatra zahtjeve koje su podnijele države članice u razmjeru s raspoloživim proračunom te donosi provedbene akte kojima privremeno utvrđuje iznos plaćanja za dotični mjesec;
- (b) najkasnije 28. veljače proračunske godine N + 1 određuje stanje u svakoj državi članici s obzirom na financiranje sredstvima Unije za proračunsku godinu N;
- (c) donosi provedbene akte kojima se određuje ukupni iznos financiranja sredstvima Unije po državama članicama, na temelju jedinstvene stope financiranja sredstvima Unije, u okviru raspoloživog iznosa za mjesečna plaćanja;
- (d) provodi, najkasnije u trenutku izvršenja mjesečnih plaćanja za ožujak proračunske godine N + 1, bilo kakvu kompenzaciju koju treba provesti s obzirom na države članice.

Provedbeni akti predviđeni u prvom podstavku točkama (a) i (c) ovog stavka donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Članak 19.

Sustav ranog upozoravanja i nadzora

Kako bi osigurala da gornja granica proračuna iz članka 14. ne bude prekoračena, Komisija provodi mjesečni sustav ranog upozoravanja i nadzora u pogledu rashoda EFJP-a.

U tu svrhu Komisija početkom svake proračunske godine utvrđuje profile mjesečnih rashoda koji se, ako je to primjereno, temelje na prosječnim mjesečnim rashodima tijekom prethodne tri godine.

Komisija Europskom parlamentu i Vijeću periodično podnosi izvješće u kojem se ispituje razvoj rashoda ostvarenih u vezi s profilima te koje sadrži procjenu predviđenog izvršavanja za tekuću proračunsku godinu.

Odjeljak 2.

Financiranje rashoda

Članak 20.

Mjesečna plaćanja

1. Komisija državama članicama stavlja na raspolaganje odobrena sredstva potrebna za financiranje rashoda iz članka 5. stavka 2. u obliku mjesečnih plaćanja, na temelju rashoda koje su ostvarile akreditirane agencije za plaćanja u referentnom razdoblju.
2. Dok Komisija ne prenese mjesečna plaćanja, države članice mobiliziraju resurse potrebne za ostvarivanje rashoda u skladu s potrebama svojih akreditiranih agencija za plaćanja.

Članak 21.

Postupak za mjesečna plaćanja

1. Ne dovodeći u pitanje članke 53., 54. i 55., Komisija izvršava mjesečna plaćanja za rashode koje su ostvarile akreditirane agencije za plaćanja u referentnom mjesecu.
2. Mjesečna plaćanja izvršavaju se svakoj državi članici najkasnije trećeg radnog dana drugog mjeseca nakon mjeseca u kojem su rashodi ostvareni, uzimajući u obzir smanjenja ili suspenzije primijenjene na temelju članaka od 39. do 42. ili bilo kakve druge ispravke. Rashodi koje su države članice ostvarile između 1. i 15. listopada računaju se kao da su izvršeni u mjesecu listopadu. Rashodi ostvareni između 16. i 31. listopada računaju se kao da su izvršeni u mjesecu studenome.
3. Komisija donosi provedbene akte kojima se određuju mjesečna plaćanja koja ona izvršava na temelju izjave država članica o rashodima i informacija dostavljenih u skladu s člankom 90. stavkom 1. Ti se provedbeni akti donose bez primjene postupka iz članka 103.
4. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se određuju dopunska plaćanja ili odbici kojima se prilagođavaju plaćanja izvršena u skladu sa stavkom 3. Ti se provedbeni akti donose bez primjene postupka iz članka 103.
5. Komisija odmah obavješćuje državu članicu koja prekorači financijske gornje granice.

Članak 22.

Administrativni troškovi i troškovi osoblja

EFJP ne snosi rashode za administrativne troškove i troškove osoblja koje su ostvarili države članice i korisnici potpore EFJP-a.

Članak 23.

Rashodi javnih intervencija

1. Ako u okviru zajedničke organizacije tržišta za javnu intervenciju nije utvrđen iznos po jedinici, EFJP financira dotičnu mjeru na temelju jedinstvenih standardnih iznosa, osobito za sredstva podrijetlom iz država članica koja služe za otkup proizvoda, materijalne operacije povezane sa skladištenjem i, ako je to primjereno, preradu proizvoda prihvatljivih za javnu intervenciju iz članka 11. Uredbe (EU) br. 1308/2013.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o:

- (a) vrsti prihvatljivih mjera za financiranje sredstvima Unije i uvjetima nadoknade;
- (b) uvjetima prihvatljivosti i metodama izračuna na temelju stvarno proučenih podataka od strane agencija za plaćanja, paušalnih iznosa koji utvrđuje Komisija, ili paušalnih ili nepaušalnih iznosa koji proizlaze iz poljoprivrednog zakonodavstva koje se odnosi na određene sektore.
- (c) vrednovanju operacija povezanih s javnom intervencijom, mjerama koje treba poduzeti u slučaju gubitka ili pogoršanja proizvoda u okviru javne intervencije te o određivanju iznosa za financiranje.

3. Komisija donosi provedbene akte kojima određuje iznose navedene u stavku 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Članak 24.

Nabava satelitskih podataka

Popis satelitskih podataka potrebnih za sustav za nadzor površina iz članka 66. stavka 1. točke (c) zajedno utvrđuju Komisija i države članice u skladu sa specifikacijama koje priprema svaka država članica.

U skladu s člankom 7. točkom (b) Komisija besplatno daje te satelitske podatke tijelima nadležnima za sustav za nadzor površina ili pružateljima usluga koje su ta tijela ovlastila da ih zastupaju.

Komisija ostaje vlasnik satelitskih podataka.

Komisija može povjeriti specijaliziranim subjektima provedbu zadaća koje se odnose na tehnike ili metode rada povezane sa sustavom za nadzor površina iz članka 66. stavka 1. točke (c).

Članak 25.

Praćenje poljoprivrednih resursa

1. Djelovanja koja se financiraju na temelju članka 7. točke (c) imaju za cilj Komisiji omogućiti:

- (a) upravljanje poljoprivrednim tržištima Unije u globalnom kontekstu;
- (b) osiguravanje agroekonomskog i agroekološkog praćenja upotrebe poljoprivrednog zemljišta i prenamjena poljoprivrednog zemljišta, uključujući agrošumarstvo, i praćenja stanja tla, usjeva, poljoprivrednih krajolika i zemljišta kako bi se omogućila provedba procjena, posebice kad se radi o prinosima i poljoprivrednoj proizvodnji te poljoprivrednim učincima povezanim s iznimnim okolnostima, te kako bi se omogućila procjena otpornosti poljoprivrednih sustava i napretka u ostvarivanju relevantnih ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda;
- (c) zajednički pristup procjenama iz točke (b) u međunarodnom kontekstu, poput inicijativa kojima koordiniraju organizacije Ujedinjenih naroda, uključujući pripremu evidencija stakleničkih plinova u okviru Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o promjeni klime, ili inicijativa drugih međunarodnih agencija;
- (d) doprinos posebnim mjerama kojima se povećava transparentnost svjetskih tržišta, uzimajući u obzir ciljeve i obveze Unije;
- (e) osiguravanje tehnološkog praćenja agrometeorološkog sustava.

2. Na temelju članka 7. točke (c) Komisija financira djelovanja koja se odnose na:

- (a) prikupljanje ili kupnju podataka potrebnih za provedbu i nadzor ZPP-a, uključujući satelitske, geoprostorne i meteorološke podatke;
- (b) stvaranje infrastrukture prostornih podataka i internetskih stranica;

- (c) provedbe posebnih studija o klimatskim uvjetima;
- (d) daljinsko istraživanje koje se upotrebljava kao pomoć u praćenju prenamjena poljoprivrednog zemljišta i zdravlja tla; i
- (e) ažuriranje agrometeoroloških i ekonometrijskih modela.

Prema potrebi ta se djelovanja provode u suradnji s Europskom agencijom za okoliš, Zajedničkim istraživačkim centrom, nacionalnim laboratorijima i tijelima ili uz sudjelovanje privatnog sektora.

Članak 26.

Provedbene ovlasti koje se odnose na članke 24. i 25.

Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju:

- (a) pravila koja se odnose na financiranje na temelju članka 7. točaka (b) i (c);
- (b) postupak za provedbu mjera iz članaka 24. i 25. kako bi se ostvarili predviđeni ciljevi;
- (c) okvir kojim se uređuje nabava, unapređenje i upotreba satelitskih i meteoroloških podataka te primjenjivi rokovi.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

POGLAVLJE II.

EPFRR

Odjeljak 1.

Opće odredbe o EPFRR-u

Članak 27.

Odredbe koje se primjenjuju na sva plaćanja

1. Plaćanjima koja izvršava Komisija u okviru doprinosa EPFRR-a iz članka 6. ne smiju se premašiti proračunske obveze.

Ne dovodeći u pitanje članak 34. stavak 1., ta se plaćanja knjiže na najraniju otvorenu proračunsku obvezu.

2. Primjenjuje se članak 110. Financijske uredbe.

Odjeljak 2.

Financiranje EPFRR-a u sklopu strateških planova u okviru ZPP-a

Članak 28.

Financijski doprinos EPFRR-a

Financijski doprinos EPFRR-a za rashode koji proizlaze iz strateških planova u okviru ZPP-a utvrđuje se za svaki strateški plan u okviru ZPP-a unutar gornjih granica utvrđenih u pravu Unije o potpori EPFRR-a za intervencije iz strateških planova u okviru ZPP-a.

*Članak 29.***Proračunske obveze**

1. Provedbena odluka Komisije o odobravanju strateškog plana u okviru ZPP-a predstavlja odluku o financiranju u smislu članka 110. stavka 1. Financijske uredbe i, nakon obavijesti dotičnoj državi članici, pravnu obvezu u smislu te uredbe. Tom provedbenom odlukom određuje se godišnji doprinos.
2. Proračunske obveze Unije u odnosu na svaki strateški plan u okviru ZPP-a izvršavaju se u godišnjim obrocima od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2027. Odstupajući od članka 111. stavka 2. Financijske uredbe, za svaki strateški plan u okviru ZPP-a proračunske obveze za prvi obrok slijede nakon što Komisija odobri taj strateški plan u okviru ZPP-a i o tome obavijesti dotičnu državu članicu. Komisija izvršava proračunske obveze za iduće obroke prije 1. svibnja svake godine na temelju provedbene odluke iz stavka 1. ovog članka, osim ako se primjenjuje članak 16. Financijske uredbe.

*Odjeljak 3.***Financijski doprinos za intervencije za ruralni razvoj***Članak 30.***Odredbe koje se primjenjuju na plaćanja za intervencije za ruralni razvoj**

1. Državama članicama stavljaju se na raspolaganje sredstva za pokrivanje rashoda iz članka 6. u obliku pretfinanciranja, međuplaćanja i plaćanja preostalog iznosa kako je opisano u ovom odjeljku.
2. Kombinirani ukupni iznos pretfinanciranja i međuplaćanja ne smije prekoračiti 95 % doprinosa EPFRR-a svakom strateškom planu u okviru ZPP-a.

Kada se dosegne gornja granica od 95 %, države članice nastavljaju Komisiji slati zahtjeve za plaćanje.

*Članak 31.***Pretfinanciranje**

1. Nakon što donese provedbenu odluku o odobravanju strateškog plana u okviru ZPP-a Komisija državi članici plaća početni iznos pretfinanciranja za cjelokupno razdoblje strateškog plana u okviru ZPP-a. Taj početni iznos pretfinanciranja isplaćuje se u obrocima kako slijedi:
 - (a) u 2023.: 1 % iznosa potpore iz EPFRR-a za cjelokupno razdoblje strateškog plana u okviru ZPP-a;
 - (b) u 2024.: 1 % iznosa potpore iz EPFRR-a za cjelokupno razdoblje strateškog plana u okviru ZPP-a;
 - (c) u 2025.: 1 % iznosa potpore iz EPFRR-a za cjelokupno razdoblje strateškog plana u okviru ZPP-a.

Ako je strateški plan u okviru ZPP-a odobren 2024. ili kasnije, prvi obroci iz prethodnih godina isplaćuju se bez odgode nakon tog odobrenja.

2. Komisiji se nadoknađuje ukupni isplaćeni iznos pretfinanciranja ako nisu ostvareni rashodi i ako u roku od 24 mjeseca od datuma Komisijine isplate prvog obroka iznosa pretfinanciranja nije poslana izjava o rashodima za strateški plan u okviru ZPP-a. To se pretfinanciranje prebija s najranijim rashodom prijavljenim za strateški plan u okviru ZPP-a.

3. Dodatno pretfinanciranje ne plaća se niti vraća ako je prijenos iz EPFRR-a ili u EPFRR ostvaren u skladu s člankom 103. Uredbe (EU) 2021/2115.
4. Kamate koje se ostvare u vezi s pretfinanciranjem upotrebljavaju se za dotični strateški plan u okviru ZPP-a i oduzimaju od iznosa javnih rashoda navedenog u završnoj izvaji o rashodima.
5. Ukupni iznos pretfinanciranja poravnava se prije završetka strateškog plana u okviru ZPP-a, u skladu s postupkom iz članka 53.

Članak 32.

Međuplaćanja

1. Međuplaćanja se izvršavaju za svaki strateški plan u okviru ZPP-a. Izračunavaju se primjenom stope doprinosa iz članka 91. Uredbe (EU) 2021/2115 za javne rashode ostvarene za svaku vrstu intervencije, osim plaćanja izvršenih u okviru dodatnog financiranja na nacionalnoj razini iz članka 115. stavka 5. te uredbe.

Međuplaćanja uključuju i iznose iz članka 94. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115.

2. Ovisno o raspoloživosti proračunskih sredstava, Komisija, uzimajući u obzir smanjenja ili suspenzije primijenjene na temelju članaka od 39. do 42., izvršava međuplaćanja kako bi nadoknadila rashode koje su akreditirane agencije za plaćanja ostvarile tijekom provedbe strateških planova u okviru ZPP-a.

3. Ako se financijski instrumenti provode u skladu s člankom 59. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/1060, izjava o rashodima uključuje ukupne iznose koje je upravljačko tijelo isplatilo ili, u slučaju jamstava, izdvojilo za ugovore o jamstvu krajnjim primateljima ili u korist krajnjim primateljima kako je navedeno u članku 80. stavku 5. prvom podstavku točkama (a), (b) i (c) Uredbe (EU) 2021/2115.

4. Ako se financijski instrumenti provode u skladu s člankom 59. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/1060, izjava o rashodima koja uključuju rashode za financijske instrumente podnosi se u skladu sa sljedećim uvjetima:

- (a) iznos uključen u prvu izjavu o rashodima mora biti prethodno uplaćen financijskom instrumentu i može iznositi do 30 % ukupnog iznosa prihvatljivih javnih rashoda dodijeljenih za financijske instrumente u okviru relevantnog sporazuma o financiranju;
- (b) iznos uključen u iduće izjave o rashodima podnesene tijekom razdoblja prihvatljivosti definiranog člankom 86. stavkom 4. Uredbe (EU) 2021/2115 uključuje prihvatljive rashode iz članka 80. stavka 5. te uredbe.

5. Iznosi plaćeni u skladu sa stavkom 4. točkom (a) ovog članka smatraju se predujmovima za potrebe članka 37. stavka 2. Iznos uključen u prvu izjavu o rashodima iz stavka 4. točke (a) ovog članka poravnava se u računima Komisije najkasnije u godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji za zadnju godinu provedbe relevantnog strateškog plana u okviru ZPP-a.

6. Svako međuplaćanje izvršava Komisija, podložno usklađenju sa sljedećim zahtjevima:

- (a) Komisiji se šalje izjava o rashodima koju je potpisala akreditirana agencija za plaćanja, u skladu s člankom 90. stavkom 1. točkom (c);
- (b) ne prekoračuje se ukupni doprinos EPFRR-a za svaku vrstu intervencije tijekom cjelokupnog trajanja dotičnog strateškog plana u okviru ZPP-a;
- (c) Komisiji se dostavljaju dokumenti koje treba podnijeti u skladu s člankom 9. stavku 3. i člankom 12. stavku 2.

7. Ako neki od zahtjeva iz stavka 6. nije ispunjen, Komisija o tome odmah obavješćuje akreditiranu agenciju za plaćanja ili koordinacijsko tijelo, ako je ono imenovano. Ne ispuni li se neki od zahtjeva iz stavka 6. točke (a) ili točke (c), izjava o rashodima smatra se nedopuštenom.

8. Ne dovodeći u pitanje članke 53., 54. i 55., Komisija izvršava međuplaćanja u roku od 45 dana od knjiženja izjave o rashodima, kojom su ispunjeni zahtjevi utvrđeni u stavku 6. ovog članka.

9. Akreditirane agencije za plaćanja pripremaju privremene izjave o rashodima povezanim sa strateškim planovima u okviru ZPP-a i šalju ih Komisiji izravno ili preko koordinacijskog tijela, ako je ono imenovano, u rokovima koje treba odrediti Komisija. Komisija donosi provedbene akte kojima se određuju ti rokovi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Izjave o rashodima odnose se na rashode koje su agencije za plaćanja ostvarile u svakom od dotičnih razdoblja. One uključuju i iznose iz članka 94. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115. Međutim, ako se rashodi iz članka 86. stavka 3. te uredbe ne mogu prijaviti Komisiji tijekom dotičnog razdoblja jer Komisija još nije odobrila izmjenu strateškog plana u okviru ZPP-a u skladu s člankom 119. stavku 10. te uredbe, ti se rashodi mogu prijaviti u idućim razdobljima.

Privremene izjave o rashodima koje se odnose na rashode ostvarene od 16. listopada nadalje knjiže se u proračun sljedeće godine.

10. Ako dužnosnik za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja zahtijeva daljnje provjere zbog dostavljenih nepotpunih ili nejasnih informacija ili zbog neslaganja, razlika u tumačenju ili drugih nedosljednosti povezanih s izjavom o rashodima za referentno razdoblje, koje su osobito posljedica nedostavljanja informacija propisanih na temelju Uredbe (EU) 2021/2115 i akata Komisije donesenih na temelju te uredbe, dotična država članica dostavlja na zahtjev dužnosnika za ovjeravanje na osnovi daljnjeg delegiranja dodatne informacije u roku koji je s obzirom na ozbiljnost problema utvrđen u tom zahtjevu.

Rok za međuplaćanja utvrđen u stavku 8. može se prekinuti za cjelokupni iznos ili dio iznosa za koji se traži plaćanje, i to tijekom razdoblja od najviše šest mjeseci od datuma slanja zahtjeva za informacije pa do primitka traženih informacija koje se smatraju zadovoljavajućima. Država članica može pristati na to da se razdoblje prekida produži za dodatna tri mjeseca.

Ako dotična država članica na zahtjev za dodatne informacije ne odgovori u roku koji je određen u tom zahtjevu ili ako se odgovor smatra nezadovoljavajućim ili se njime ukazuje na nepoštovanje važećih pravila ili na nepravilnu upotrebu fondova Unije, Komisija može suspendirati ili smanjiti plaćanja u skladu s člancima od 39. do 42. ove Uredbe.

Članak 33.

Plaćanje preostalog iznosa i okončanje intervencija za ruralni razvoj u strateškom planu u okviru ZPP-a

1. Po primitku zadnjeg godišnjeg izvješća o uspješnosti u provedbi strateškog plana u okviru ZPP-a i ovisno o raspoloživosti sredstava Komisija isplaćuje prestali iznos na temelju važećeg financijskog plana na razini vrsta intervencija iz EPFRR-a, godišnje računovodstvene dokumentacije za zadnju godinu provedbe relevantnog strateškog plana u okviru ZPP-a i odgovarajućih odluka o poravnanju. Ta se računovodstvena dokumentacija predočuje Komisiji najkasnije šest mjeseci nakon konačnog datuma za prihvatljivost rashoda iz članka 86. stavka 4. Uredbe (EU) 2021/2115 i obuhvaća rashode koje je agencija za plaćanja ostvarila do posljednjeg datuma za prihvatljivost rashoda.

2. Preostali iznos plaća se najkasnije u roku od šest mjeseci od datuma na koji Komisija bude dopuštenima smatrala informacije i dokumente iz stavka 1. ovog članka, a zadnja je godišnja računovodstvena dokumentacija poravnata. Ne dovodeći u pitanje članak 34. stavak 5., Komisija u roku od šest mjeseci opoziva izdvojena sredstva preostala nakon plaćanja preostalog iznosa.

3. Ako Komisija u roku navedenom u stavku 1. ovog članka ne primi zadnje godišnje izvješće o uspješnosti i dokumente potrebne za poravnanje godišnje računovodstvene dokumentacije za zadnju godinu provedbe strateškog plana u okviru ZPP-a, preostali iznos automatski se opoziva u skladu s člankom 34.

Članak 34.

Automatski opoziv odobrenih sredstava za strateške planove u okviru ZPP-a

1. Komisija automatski opoziva onaj dio proračunskih obveza za intervencije za ruralni razvoj u strateškom planu u okviru ZPP-a koji nije iskorišten za prefinanciranje ili međuplaćanja odnosno za koji nije primila izjavu o rashodima kojom se ispunjavaju zahtjevi iz članka 32. stavka 6. točaka (a) i (c) u vezi s rashodima ostvarenima do 31. prosinca druge godine nakon godine proračunske obveze.

2. Onaj dio proračunske obveze koji je još raspoloživ posljednjeg dana za prihvatljivost rashoda iz članka 86. stavka 4. Uredbe (EU) 2021/2115 za koji izjava o rashodima nije predočena u roku od šest mjeseci od tog datuma automatski se opoziva.

3. U slučaju sudskog postupka ili upravne žalbe sa suspenzivnim učinkom rok za automatski opoziv odobrenih sredstava iz stavka 1. ili 2. prekida se u pogledu iznosa za dotične operacije tijekom trajanja tog postupka ili te upravne žalbe ako Komisija primi obrazloženu obavijest države članice do 31. siječnja godine N + 3.

4. Pri izračunu automatskog opoziva odobrenih sredstava ne uzima se u obzir:

(a) dio proračunskih obveza za koji je predočena izjava o rashodima, ali čiju je nadoknadu Komisija smanjila ili suspendirala na dan 31. prosinca godine N + 2;

(b) dio proračunskih obveza koji agencija za plaćanja nije mogla isplatiti zbog više sile s ozbiljnim posljedicama na provedbu strateškog plana u okviru ZPP-a; nacionalna tijela koja se pozivaju na višu silu dokazuju njezine izravne posljedice na provedbu svih ili dijela intervencija za ruralni razvoj u strateškom planu u okviru ZPP-a.

Država članica šalje Komisiji informacije o iznimkama iz prvog podstavka do 31. siječnja svake godine za iznose prijavljene do kraja prethodne godine.

5. Komisija pravodobno obavješćuje države članice o postojanju opasnosti od automatskog opoziva odobrenih sredstava. Obavješćuje ih o dotičnom iznosu koji proizlazi iz informacija u njezinu posjedu. Države članice imaju rok od dva mjeseca od datuma primitka te informacije da se suglase s dotičnim iznosom ili da podnesu svoje primjedbe. Komisija provodi automatski opoziv odobrenih sredstava najkasnije devet mjeseci nakon isteka posljednjeg roka iz stavaka 1., 2. i 3.

6. U slučaju automatskog opoziva odobrenih sredstava doprinos EPFRR-a dotičnom strateškom planu u okviru ZPP-a za tu godinu smanjuje se za iznos automatskog opoziva izdvojenih sredstava. Dotična država članica Komisiji na odobrenje podnosi revidirani plan financiranja kojim se smanjenje iznosa potpore razdjeljuje na vrste intervencija. U suprotnome, Komisija razmjerno smanjuje iznose dodijeljene svakoj vrsti intervencije.

POGLAVLJE III.

Zajedničke odredbe

Članak 35.

Poljoprivredna financijska godina

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe o izjavama o rashodima i prihodima povezanim s javnom intervencijom koje utvrđuje Komisija na temelju članka 47. stavka 2. prvog podstavka točke (a), financijska godina obuhvaća plaćene rashode i primljene prihode koje agencije za plaćanja knjiže u računovodstvenu dokumentaciju povezanu s EFJP-omi EPFRR-om za financijsku godinu N koja počinje 16. listopada godine N – 1, a završava 15. listopada godine N.

Članak 36.

Zabrana dvostrukog financiranja

Države članice osiguravaju da rashodi koji se financiraju u okviru EFJP-a ili EPFRR-a nisu predmet nijednog drugog financiranja iz proračuna Unije.

U okviru EPFRR-a operacija može primiti različite oblike potpore iz strateškog plana u okviru ZPP-a i iz drugih fondova iz članka 1. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/1060 ili iz drugih instrumenata Unije samo ako ukupni kumulativni iznos potpore dodijeljen u okviru različitih oblika potpore ne premašuje najveći intenzitet ili iznos potpore primjenjiv na tu vrstu intervencije iz glave III. Uredbe (EU) 2021/2115. U takvim slučajevima države članice Komisiji ne prijavljuju iste rashode za potporu:

- (a) iz drugog fonda iz članka 1. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/1060 ili instrumenta Unije; ili
- (b) iz istog strateškog plana u okviru ZPP-a.

Iznos rashoda koji treba unijeti u izjavu o rashodima može se izračunati na proporcionalnoj osnovi u skladu s dokumentom u kojem su utvrđeni uvjeti za potporu.

Članak 37.

Prihvatljivost rashoda agencija za plaćanja

1. Rashodi iz članka 5. stavka 2. i članka 6. mogu se financirati sredstvima Unije samo ako su ih ostvarile akreditirane agencije za plaćanja i:

- (a) ostvareni su u skladu s važećim pravilima Unije; ili
- (b) riječ je o vrstama intervencija iz Uredbe (EU) 2021/2115;
 - i. popraćeni su odgovarajućim prijavljenim ostvarenjem; i
 - ii. ostvareni su u skladu s važećim upravljačkim sustavima, što ne obuhvaća uvjete prihvatljivosti za pojedinačne korisnike utvrđene u relevantnom strateškom planu u okviru ZPP-a.

2. Stavak 1. točka (b) podtočka i. ne primjenjuje se na predujmove koji su isplaćeni korisnicima u okviru vrsta intervencija iz Uredbe (EU) 2021/2115.

Članak 38.

Poštovanje rokova plaćanja

1. Ako su pravom Unije utvrđeni rokovi plaćanja, svako plaćanje koje agencija za plaćanja izvrši korisniku prije najranijeg mogućeg datuma plaćanja ili nakon najkasnijeg mogućeg datuma smatra se neprihvatljivim za financiranje sredstvima Unije.
2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o okolnostima i uvjetima pod kojima se plaćanja iz stavka 1. ovog članka mogu smatrati prihvatljivima, uzimajući u obzir načelo proporcionalnosti.

Članak 39.

Smanjenje mjesečnih plaćanja i međuplaćanja

1. Ako na temelju izjava o rashodima ili informacija, izjava i dokumenata iz članka 90. ustanovi da su prekoračene financijske gornje granice utvrđene pravom Unije, Komisija smanjuje mjesečna plaćanja ili međuplaćanja dotičnoj državi članici u okviru provedbenih akata koji se tiču mjesečnih plaćanja iz članka 21. stavka 3. ili u okviru međuplaćanja iz članka 32.
2. Ako Komisija na temelju izjava o rashodima ili informacija, izjava i dokumenata iz članka 90. ustanovi da rokovi plaćanja iz članka 38. nisu poštovani, o tome obavješćuje dotičnu državu članicu i daje joj mogućnost da dostavi svoje komentare u roku koji nije kraći od 30 dana. Ako država članica ne dostavi komentare Komisiji u tom roku ili ako je Komisija zaključila da je pruženi odgovor očito nedovoljan, ona može smanjiti mjesečna plaćanja ili međuplaćanja dotičnoj državi članici u okviru provedbenih akata koji se tiču mjesečnih plaćanja iz članka 21. stavka 3. ili u okviru međuplaćanja iz članka 32.
3. Smanjenjima na temelju ovog članka ne dovodi se u pitanje članak 53.
4. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju dodatna pravila o postupku i drugim praktičnim načinima za pravilno funkcioniranje mehanizma iz članka 38. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Članak 40.

Suspenzija plaćanja povezana s godišnjim poravnanjem

1. Ako države članice dokumente iz članka 9. stavka 3. i članka 12. stavka 2. ne dostave unutar rokova predviđenih člankom 9. stavkom 3., Komisija može donijeti provedbene akte kojima se suspendira ukupan iznos mjesečnih plaćanja iz članka 21. stavka 3. Komisija nadoknađuje suspendirane iznose nakon što od dotične države članice zaprimi dokumente koji su nedostajali, uz uvjet da datumi primitka nisu kasniji od šest mjeseci nakon isteka dotičnog roka.

Kad je riječ o međuplaćanjima iz članka 32., izjave o rashodima smatraju se nedopuštenima u skladu sa stavkom 7. toga članka.

2. Ako u okviru godišnjeg poravnanja s obzirom na uspješnost iz članka 54. Komisija ustanovi da je razlika između prijavljenih rashoda i iznosa koji odgovara relevantnom prijavljenom ostvarenju veća od 50 %, a država članica ne može navesti propisno opravdane razloge za to, Komisija može donijeti provedbene akte kojima se suspendiraju mjesečna plaćanja iz članka 21. stavka 3. ili međuplaćanja iz članka 32.

Suspenzija se primjenjuje na relevantne rashode u odnosu na intervencije koje su bile predmet smanjenja iz članka 54. stavka 2., a iznos koji treba suspendirati ne smije prijeći postotak koji odgovara smanjenju primijenjenom u skladu s člankom 54. stavkom 2. Komisija nadoknađuje suspendirane iznose državama članicama ili trajno smanjuje najkasnije provedbenim aktom iz članka 54. koji se odnosi na godinu u kojoj su plaćanja suspendirana. Međutim, ako države članice dokažu da su poduzete potrebne korektivne mjere, Komisija može ranije ukinuti suspenziju zasebnim provedbenim aktom.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o stopi suspenzije plaćanja.

4. Provedbeni akti iz stavaka 1. i 2. ovog članka donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Prije donošenja provedbenih akata iz stavka 1. i stavka 2. prvog podstavka ovog članka Komisija o svojoj namjeri obavješćuje dotičnu državu članicu i pruža joj mogućnost da dostavi svoje komentare u roku koji nije kraći od 30 dana.

5. Provedbenim aktima kojima se određuju mjesečna plaćanja iz članka 21. stavka 3. ili međuplaćanja iz članka 32. uzimaju se u obzir provedbeni akti doneseni na temelju ovog stavka.

Članak 41.

Suspenzija plaćanja povezana s praćenjem uspješnosti u višegodišnjem razdoblju

1. Ako u skladu s člankom 135. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2021/2115 Komisija od dotične države članice zatraži da podnese akcijski plan, ta država članica u savjetovanju s Komisijom utvrđuje takav akcijski plan. Akcijski plan uključuje planirane korektivne mjere, jasne pokazatelje napretka i vremenski okvir u kojem je potrebno postići taj napredak. Taj vremenski okvir može biti dulji od jedne financijske godine.

Dotična država članica odgovara u roku od dva mjeseca od zahtjeva Komisije za akcijski plan.

U roku od dva mjeseca od primitka akcijskog plana od dotične države članice Komisija, prema potrebi, pismeno obavješćuje tu državu članicu o svojim prigovorima na dostavljeni akcijski plan i zahtijeva njegovu izmjenu. Dotična država članica postupa u skladu s akcijskim planom i s očekivanim vremenskim okvirom za njegovu provedbu kako ga je prihvatila Komisija.

Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju dodatna pravila o strukturi akcijskih planova i postupku utvrđivanja akcijskih planova. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

2. Ako država članica ne podnese ili ne provodi akcijski plan iz stavka 1. ovog članka ili ako je taj akcijski plan očito nedovoljan za poboljšanje stanja ili nije izmijenjen u skladu s pisanim zahtjevom Komisije kako je navedeno u tom stavku, Komisija može donijeti provedbene akte o suspenziji mjesečnih plaćanja iz članka 21. stavka 3. ili međuplaćanja iz članka 32.

Odstupajući od prvog podstavka ovog stavka, zahtjev Komisije za akcijski plan za financijsku godinu 2025. ne smije dovesti do suspenzije plaćanja prije preispitivanja uspješnosti za financijsku godinu 2026., kako je predviđeno člankom 135. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/2115.

Suspenzija plaćanja iz prvog podstavka primjenjuje se u skladu s načelom proporcionalnosti na relevantne rashode povezane s intervencijama koje su trebale biti obuhvaćene tim akcijskim planom.

Komisija nadoknađuje suspendirane iznose ako je, na temelju preispitivanja uspješnosti iz članka 135. Uredbe (EU) 2021/2115 ili na temelju dobrovoljne obavijesti dotične države članice tijekom financijske godine o napretku akcijskog plana i korektivnih mjera poduzetih za uklanjanje nedostataka, postignut zadovoljavajući napredak u ostvarenju ciljnih vrijednosti.

Ako se stanje ne ispravi do kraja dvanaestog mjeseca nakon suspenzije plaćanja, Komisija može donijeti provedbeni akt o definitivnoj neisplati suspendiranog iznosa dotičnoj državi članici.

Provedbeni akti iz ovog stavka donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Prije donošenja tih provedbenih akata Komisija obavješćuje dotičnu državu članicu o svojoj namjeri i traži njezin odgovor u roku koji ne smije biti kraći od 30 dana.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o stopi i trajanju suspenzije plaćanja i uvjetima za nadoknadu ili smanjenje tih iznosa s obzirom na praćenje uspješnosti u višegodišnjem razdoblju.

Članak 42.

Suspenzija plaćanja povezana s nedostacima u upravljačkim sustavima

1. U slučaju ozbiljnih nedostataka u pravilnom funkcioniranju upravljačkih sustava Komisija prema potrebi traži od dotične države članice da podnese akcijski plan koji uključuje nužne korektivne mjere i jasne pokazatelje napretka. Taj akcijski plan utvrđuje se u savjetovanju s Komisijom. Dotična država članica odgovara u roku od dva mjeseca od zahtjeva Komisije kako bi ocijenila potrebu za akcijskim planom.

Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o strukturi akcijskih planova i postupku utvrđivanja akcijskih planova. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

2. Ako država članica ne podnese ili ne provodi akcijski plan iz stavka 1. ovog članka ili ako je taj akcijski plan očito nedovoljan za poboljšanje stanja ili nije proveden u skladu s pisanim zahtjevom Komisije kako je navedeno u tom stavku, Komisija može donijeti provedbene akte o suspenziji mjesečnih plaćanja iz članka 21. stavka 3. ili međuplaćanja iz članka 32.

Suspenzija se u skladu s načelom proporcionalnosti primjenjuje na relevantne rashode koje je ostvarila država članica te u pogledu kojih postoje nedostaci, u razdoblju koje treba odrediti provedbenim aktima iz prvog podstavka ovog stavka, a koje ne smije biti dulje od 12 mjeseci. Ako su uvjeti za suspenziju i dalje ispunjeni, Komisija može donijeti provedbene akte kojima se to razdoblje produljuje za daljnja razdoblja koja ne prelaze ukupno dvanaest mjeseci. Suspendirani iznosi uzimaju se u obzir pri donošenju provedbenih akata iz članka 55.

3. Provedbeni akti iz stavka 2. donose se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Prije donošenja tih provedbenih akata, Komisija obavješćuje dotičnu državu članicu o svojoj namjeri i traži njezin odgovor u roku koji ne smije biti kraći od 30 dana.

4. Provedbenim aktima kojima se određuju mjesečna plaćanja iz članka 21. stavka 3. ili međuplaćanja iz članka 32. uzimaju se u obzir provedbeni akti doneseni na temelju stavka 2. ovog članka.

*Članak 43.***Vođenje zasebnog računovodstva**

1. Svaka agencija za plaćanja vodi zasebno računovodstvo za odobrena sredstva unesena u proračun Unije za EFJP i EPFRR.
2. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju dodatna pravila o obvezi utvrđenoj u ovom članku kao i posebni uvjeti koji vrijede za knjiženje informacija u računovodstvenoj dokumentaciji koju vode agencije za plaćanja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

*Članak 44.***Plaćanja korisnicima**

1. Osim ako je drukčije izričito navedeno u pravu Unije, države članice osiguravaju da se plaćanja koja se odnose na financiranja utvrđena ovom Uredbom isplaćuju korisnicima u cijelosti.
2. Države članice osiguravaju da se plaćanja u okviru intervencija i mjera iz članka 65. stavka 2. izvršavaju najranije 1. prosinca a najkasnije 30. lipnja sljedeće kalendarske godine.

Neovisno o prvom podstavku države članice mogu:

- (a) prije 1. prosinca, ali najranije 16. listopada, platiti predujmove u visini do 50 % za intervencije u obliku izravnih plaćanja te za mjere iz poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 228/2013, odnosno poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 229/2013;
 - (b) prije 1. prosinca platiti predujmove u visini do 75 % za potporu odobrenu u okviru intervencija za ruralni razvoj iz članka 65. stavka 2.
3. Države članice mogu odlučiti platiti predujmove u visini do 50 % u okviru intervencija iz članaka 73. i 77. Uredbe (EU) 2021/2115.
 4. Komisija je, u skladu s člankom 102., ovlaštena za donošenje delegiranih akata o izmjeni ovog članka dodavanjem pravila kojima se državama članicama omogućuje plaćanje predujmova za intervencije iz glave III. poglavlja III. Uredbe (EU) 2021/2115 i za mjere za reguliranje ili potporu poljoprivrednih tržišta utvrđene u Uredbi (EU) br. 1308/2013 kako bi se osiguralo dosljedno i nediskriminirajuće plaćanje predujmova.
 5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje utvrđivanjem posebnih uvjeta za plaćanje predujmova, kako bi se osiguralo njihovo dosljedno i nediskriminirajuće plaćanje.
 6. Na zahtjev države članice, u hitnim slučajevima, te u okviru ograničenja iz članka 11. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe, Komisija donosi, ako je to potrebno, provedbene akte u vezi s primjenom ovog članka. Takvi provedbeni akti mogu odstupati od stavka 2. ovog članka, no samo u onoj mjeri i onoliko dugo koliko je to nužno potrebno. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

*Članak 45.***Namjena prihoda**

1. U smislu članka 21. stavka 5. Financijske uredbe namjenski prihodi znače sljedeće:
 - (a) kad je riječ o rashodima u okviru EFJP-a i EPFRR-a, iznosi na temelju članaka 37., 54. i 55. ove Uredbe i članka 54. Uredbe (EU) br. 1306/2013 primjenjivog u skladu s člankom 104. ove Uredbe i, kad je riječ o rashodima u okviru EFJP-a, iznosi na temelju članaka 53. i 56. ove Uredbe koji se trebaju uplatiti u proračun Unije zajedno s pripadajućim kamatama;

- (b) iznosi koji odgovaraju kaznama koje se primjenjuju u skladu s člancima 12. i 14. Uredbe (EU) 2021/2115, kad je riječ o rashodima u okviru EFJP-a;
 - (c) svako sredstvo osiguranja, polog ili jamstvo dano na temelju prava Unije donesenog u okviru ZPP-a, isključujući intervencije za ruralni razvoj, koje je potom oduzeto; međutim, države članice zadržavaju oduzeta sredstva osiguranja koja su položena pri izdavanju dozvola za izvoz ili uvoz ili tijekom natječajnog postupka kojem je jedina svrha osigurati da ponuditelji podnose ozbiljne ponude.;
 - (d) iznosi konačno smanjeni u skladu s člankom 41. stavkom 2.
2. Iznosi iz stavka 1. uplaćuju se u proračun Unije, a u slučaju ponovnog korištenja koriste se isključivo za financiranje rashoda EFJP-a ili EPFRR-a.
3. Ova Uredba primjenjuje se *mutatis mutandis* na namjenske prihode iz stavka 1.
4. Što se tiče EFJP-a, članak 113. Financijske uredbe primjenjuje se *mutatis mutandis* na knjiženje namjenskih prihoda iz ove Uredbe.

Članak 46.

Mjere informiranja

1. Davanje informacija financirano u skladu s člankom 7. točkom (e) ima osobito za cilj pomoći u objašnjavanju, provedbi i razvijanju ZPP-a i podići razinu svijesti u javnosti o njegovu sadržaju i ciljevima, uključujući njegov učinak na klimu, okoliš i dobrobit životinja. Cilj je informirati građane o izazovima u području poljoprivrede i prehrane, informirati poljoprivrednike i potrošače, putem informativnih kampanja vratiti povjerenje potrošača nakon kriza, informirati druge zainteresirane strane aktivne u ruralnim područjima te promicati održiviji model poljoprivrede Unije i o njemu educirati građane.

U okviru tog informiranja pružaju se dosljedne, objektivne i sveobuhvatne informacije temeljene na dokazima, unutar i izvan Unije, te se navode komunikacijska djelovanja Komisije planirana u višegodišnjem strateškom planu za poljoprivredu i ruralni razvoj.

2. Mjere iz stavka 1. mogu sadržavati:

- (a) godišnje programe rada ili neke druge posebne mjere koje predstavljaju treće strane;
- (b) aktivnosti koje se provode na inicijativu Komisije.

Zakonom propisane mjere ili mjere koje se već financiraju u okviru nekog drugog djelovanja Unije isključuju se.

Pri provođenju aktivnosti iz prvog podstavka točke (b) Komisiji mogu pomagati vanjski stručnjaci.

Mjerama iz prvog podstavka ujedno se doprinosi korporativnoj komunikaciji političkih prioriteta Unije u mjeri u kojoj su ti prioriteti povezani s općim ciljevima ove Uredbe.

- 3. Komisija jednom godišnje objavljuje poziv na podnošenje prijedloga uz poštovanje uvjeta utvrđenih Financijskom uredbom.
- 4. Odbor iz članka 103. stavka 1. obavješćuje se o predviđenim mjerama koje se poduzimaju na temelju ovog članka.
- 5. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću svake dvije godine podnosi izvješće o provedbi ovog članka.

*Članak 47.***Ostale ovlasti Komisije koje se odnose na ovo poglavlje**

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. radi dopune ove Uredbe uvjetima pod kojima se određene vrste rashoda i prihoda u okviru EFJP-a i EPFRR-a nadoknađuju.

Ako proračun Unije nije donesen na početku proračunske godine ili ako ukupni iznos predviđenih obveza prekoračuje graničnu vrijednost iz članka 11. stavka 2. Financijske uredbe, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. ove Uredbe radi dopune ove Uredbe pravilima o metodi primjenjivoj na obveze i plaćanje iznosâ.

2. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o:

(a) financiranju i vođenju računovodstva za interventne mjere u obliku javnog skladištenja, kao i o drugim rashodima financiranim u okviru EFJP-a i EPFRR-a;

(b) uvjetima kojima se uređuje provedba postupka automatskog opoziva odobrenih sredstava.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

*POGLAVLJE IV.***Poravnanje računa**

Odjeljak 1.

Opće odredbe*Članak 48.***Pristup jedinstvene revizije**

U skladu s člankom 127. Financijske uredbe Komisija se u svrhu dobivanja jamstva oslanja na rad tijela za ovjeravanje iz članka 12. ove Uredbe, osim ako je obavijestila dotičnu državu članicu da se za određenu financijsku godinu ne može osloniti na rad tijela za ovjeravanje, i uzima to u obzir u svojoj procjeni rizika u pogledu potrebe za revizijama Komisije u toj državi članici. Komisija obavješćuje tu državu članicu o razlozima zbog kojih se ne može osloniti na rad dotičnog tijela za ovjeravanje.

*Članak 49.***Provjere koje provodi Komisija**

1. Ne dovodeći u pitanje provjere koje države članice provode na temelju nacionalnog prava i drugih propisa ili članka 287. UFEU-a, bilo koju provjeru koja se organizira na temelju članka 322. UFEU-a ili na temelju Uredbe (Euratom, EZ) br. 2185/96, ili članka 127. Financijske uredbe, Komisija može organizirati provjere u državama članicama kako bi utvrdila osobito:

(a) jesu li administrativne prakse usklađene s pravilima Unije;

(b) jesu li rashodi koji su obuhvaćeni područjem primjene članka 5. stavka 2. i članka 6. ove Uredbe, a odgovaraju intervencijama iz Uredbe (EU) 2021/2115, rezultirali odgovarajućim ostvarenjem kako je prikazano u godišnjem izvješću o uspješnosti;

- (c) jesu li rashodi za mjere iz uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 229/2013, (EU) br. 1308/2013 i (EU) br. 1144/2014 provedeni i provjereni u skladu s primjenjivim pravilima Unije;
- (d) odvija li se rad tijela za ovjeravanje u skladu s člankom 12. i u svrhe odjeljka 2. ovog poglavlja;
- (e) pridržava li se agencija za plaćanja minimalnih uvjeta za akreditaciju utvrđenih u članku 9. stavku 2. i primjenjuje li država članica pravilno odredbe članka 9. stavka 4.;
- (f) provodi li dotična država članica strateški plan u okviru ZPP-a u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) 2021/2115;
- (g) jesu li akcijski planovi iz članka 42. pravilno provedeni.

Osobe koje Komisija ovlasti za provedbu provjera u njezino ime ili službenici Komisije koji djeluju u okviru dodijeljenih ovlasti imaju pristup knjigama i svim drugim dokumentima, uključujući dokumente i metapodatke sastavljene ili primljene i pohranjene na elektroničkom mediju, koji se odnose na rashode financirane iz EFJP-a ili EPFRR-a.

Ovlastima za provedbu provjera ne utječe se na primjenu nacionalnih odredaba prema kojima se određenim aktivnostima smiju baviti samo službenici koji su posebno imenovani u skladu s nacionalnim pravom. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe Uredbe (Euratom, EZ) br. 2185/96 i Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013, osobe koje je Komisija ovlastila da djeluju u njezino ime ne sudjeluju, među ostalim, u kućnim posjetima ili formalnom ispitivanju osoba na temelju prava dotične države članice. Međutim, one imaju pristup informacijama prikupljenima na taj način.

2. Komisija o provjeri pravodobno obavješćuje dotičnu državu članicu ili državu članicu na čijem se području provjera treba provesti, uzimajući u obzir administrativni učinak na agencije za plaćanja pri organiziranju provjera. U takvim provjerama mogu sudjelovati službenici dotične države članice.

Na zahtjev Komisije i uz suglasnost države članice, nadležna tijela te države članice provode dodatne provjere ili istrage operacija na koje se odnosi ova Uredba. U tim provjerama mogu sudjelovati službenici Komisije ili osobe koje je Komisija ovlastila da djeluju u njezino ime.

U cilju poboljšanja provjera Komisija može uz suglasnost dotičnih država članica zahtijevati pomoć tijela tih država članica za određene provjere ili istrage.

Članak 50.

Pristup informacijama

1. Države članice stavljaju Komisiji na raspolaganje sve podatke potrebne za uredno funkcioniranje EFJP-a i EPFRR-a te poduzimaju sve odgovarajuće mjere za olakšavanje provjera koje Komisija smatra primjerenima u vezi s upravljanjem financiranjem sredstvima Unije.
2. Države članice Komisiji na zahtjev dostavljaju odredbe zakona i drugih propisa koje su usvojile radi provedbe pravnih akata Unije koji se odnose na ZPP te imaju financijski učinak na EFJP ili EPFRR.
3. Države članice Komisiji stavljaju na raspolaganje informacije o nepravilnostima u smislu Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95 i drugim slučajevima nesukladnosti s uvjetima koje su države članice odredile u svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a, o otkrivenim slučajevima sumnje na prijevaru i o koracima poduzetima na temelju odjeljka 3. ovog poglavlja radi povrata neopravdanih plaćanja u vezi s tim nepravilnostima i prijevarama. Komisija svake godine sažima i objavljuje te informacije i dostavlja ih Europskom parlamentu.

Članak 51.

Pristup dokumentima

1. Akreditirane agencije za plaćanja čuvaju prateće dokumente o izvršenim plaćanjima i dokumente o provođenju provjera koji su propisani pravom Unije, te navedene dokumente i povezane informacije stavljaju na raspolaganje Komisiji.

Ti se dokumenti i informacije mogu čuvati u elektroničkom obliku pod uvjetima koje je propisala Komisija na temelju stavka 3.

Ako te dokumente i te informacije čuva tijelo koje djeluje po ovlaštenju agencije za plaćanja i zaduženo je za odobravanje rashoda, to tijelo šalje akreditiranoj agenciji za plaćanja izvješća o broju obavljenih provjera, njihovom sadržaju i poduzetim mjerama u pogledu rezultata.

2. Ovaj se članak primjenjuje *mutatis mutandis* na tijela za ovjeravanje.

3. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o uvjetima pod kojima se trebaju čuvati prateći dokumenti iz ovog članka, uključujući njihov oblik i razdoblje pohrane. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Članak 52.

Ovlasti Komisije koje se odnose na provjere i dokumente te informacije i obvezu suradnje

1. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. koji su potrebni kako bi se osigurala ispravna i učinkovita primjena odredaba koje se odnose na provjere i pristup dokumentima i informacijama utvrđenima u ovom poglavlju, kojima se ova Uredba dopunjuje posebnim obvezama koje države članice trebaju ispuniti na temelju ovog poglavlja te pravilima o kriterijima za određivanje slučajeva nepravilnosti u smislu Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95 i drugih slučajeva nesukladnosti s uvjetima koje su države članice odredile u strateškim planovima u okviru ZPP-a o kojima treba izvijestiti i o podacima koje treba dostaviti u tom kontekstu.

2. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o postupcima koji se odnose na obveze suradnje kojih se države članice moraju pridržavati u svrhu provedbe članaka 49. i 50. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Odjeljak 2.

Poravnanje

Članak 53.

Godišnje financijsko poravnanje

1. Komisija prije 31. svibnja godine koja slijedi nakon dotične proračunske godine te na temelju informacija iz članka 9. stavka 3. prvog podstavka točaka (a) i (d) donosi provedbene akte koji sadržavaju njezinu odluku o poravnanju računovodstvene dokumentacije akreditiranih agencija za plaćanja za rashode iz članka 5. stavka 2. i članka 6. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Tim provedbenim aktima obuhvaćeni su cjelovitost, točnost i istinitost podnesene godišnje računovodstvene dokumentacije te se njima ne dovodi u pitanje sadržaj provedbenih akata koji su naknadno doneseni na temelju članaka 54. i 55.

2. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o djelovanjima potrebnima za donošenje i provedbu provedbenih akata iz stavka 1., uključujući pravila o razmjeni informacija između Komisije i država članica, postupak te rokove koje treba poštovati. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Članak 54.

Godišnje poravnanje s obzirom na uspješnost

1. Ako rashodi iz članka 5. stavka 2. i članka 6. ove Uredbe koji odgovaraju intervencijama iz glave III. Uredbe (EU) 2021/2115 nisu popraćeni odgovarajućim ostvarenjem kako je navedeno u godišnjem izvješću o uspješnosti iz članka 9. stavka 3. i članka 10. ove Uredbe, kao i iz članka 134. Uredbe (EU) 2021/2115, Komisija prije 15. listopada godine koja slijedi nakon dotične proračunske godine donosi provedbene akte kojima se utvrđuju iznosi za koje treba smanjiti financiranje sredstvima Unije. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Tim se provedbenim aktima ne dovodi u pitanje sadržaj provedbenih akata koji se naknadno donose na temelju članka 55. ove Uredbe.

2. Komisija iznose koje treba smanjiti procjenjuje na temelju razlike između prijavljenih godišnjih rashoda za intervenciju i iznosa koji odgovara relevantnom prijavljenom ostvarenju u skladu sa strateškim planom u okviru ZPP-a, pri čemu uzima u obzir obrazloženja koje je država članica dostavila u godišnjim izvješćima o uspješnosti u skladu s člankom 134. stavkom 8. Uredbe (EU) 2021/2115.

3. Prije donošenja provedbenog akta iz stavka 1. ovog članka, Komisija dotičnoj državi članici omogućuje da dostavi komentare i obrazloži razlike tijekom razdoblja koje nije kraće od 30 dana ako su dokumenti iz članka 9. stavka 3., članka 10. te članka 12. stavka 2. podneseni do isteka roka.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o kriterijima za obrazloženja dotične države članice i metodologiji i kriterijima za primjenu smanjenja.

5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o djelovanjima koja su potrebna za potrebe donošenja i provedbe provedbenih akata iz stavka 1. ovog članka, uključujući pravila o razmjeni informacija između Komisije i država članica te rokove koje treba poštovati. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Članak 55.

Postupak potvrđivanja sukladnosti

1. Ako Komisija ustanovi da rashodi iz članka 5. stavka 2. i članka 6. nisu ostvareni sukladno pravu Unije, donosi provedbene akte kojima se utvrđuju iznosi koje treba isključiti iz financiranja sredstvima Unije. Ti se provedbeni akti donose u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 103. stavka 2.

Međutim, što se tiče vrsta intervencije iz Uredbe (EU) 2021/2115, isključivanja iz financiranja sredstvima Unije iz prvog podstavka ovog stavka primjenjuju se samo u slučaju ozbiljnih nedostataka u pravilnom funkcioniranju upravljačkih sustava država članica.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na slučajeve nesukladnosti s uvjetima prihvatljivosti za pojedinačne korisnike, koji su utvrđeni u strateškim planovima u okviru ZPP-a i nacionalnim pravilima.

2. Komisija procjenjuje iznose koje treba isključiti na temelju ozbiljnosti pronađenih nedostataka. U tom kontekstu, uzima u obzir vrstu tih nedostataka te financijsku štetu nanесenu Uniji.

3. Prije donošenja provedbenog akta iz stavka 1. nalazi Komisije i opažanja dotične države članice u vezi s tim nalazima priopćuju se u pisanom obliku između tih dviju strana, nakon čega one nastoje postići dogovor o mjerama koje treba poduzeti. Dotičnoj državi članici pruža se mogućnost da dokaže da je stvarni razmjer nesukladnosti manji od procjene Komisije.

Ako se ne postigne dogovor, dotična država članica može zahtijevati pokretanje postupka mirenja dviju strana unutar roka od četiri mjeseca. Postupak provodi tijelo za mirenje. Izvješće o ishodu tog postupka podnosi se Komisiji. Komisija prije donošenja odluke o odbijanju financiranja uzima u obzir preporuke iz izvješća i daje obrazloženje ako odluči ne slijediti te preporuke.

4. Financiranje se ne odbija za:

- (a) rashode iz članka 5. stavka 2. ostvarene više od 24 mjeseca prije nego što je Komisija u pisanom obliku obavijestila državu članicu o svojim nalazima;
- (b) rashode za višegodišnje intervencije koji su obuhvaćeni područjem primjene članka 5. stavka 2. ili područjem primjene intervencija za ruralni razvoj iz članka 6., pri čemu je posljednja obveza korisnika nastala više od 24 mjeseca prije nego što je Komisija u pisanom obliku obavijestila državu članicu o svojim nalazima;
- (c) rashode za intervencije za ruralni razvoj iz članka 6., uz iznimku onih iz ovog stavka točke (b), za koje je plaćanje ili, ovisno o slučaju, završno plaćanje, od strane agencije za plaćanja izvršeno više od 24 mjeseca prije nego što je Komisija u pisanom obliku obavijestila državu članicu o svojim nalazima.

5. Stavak 4. ne primjenjuje se u slučaju:

- (a) potpora koje je dodijelila država članica i za koje je Komisija započela postupak utvrđen u članku 108. stavku 2. UFEU-a;
- (b) kršenja obveza u vezi s kojima je Komisija poslala obrazloženo mišljenje dotičnoj državi članici u skladu s člankom 258. UFEU-a;
- (c) kršenja od strane država članica obveza iz glave IV. poglavlja III. ove Uredbe, uz uvjet da Komisija u pisanom obliku obavijesti državu članicu o svojim nalazima u roku od 12 mjeseci nakon primitka izvješća države članice o rezultatima provjera dotičnih rashoda.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o kriterijima i metodologiji primjene financijskih ispravaka.

7. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o djelovanjima potrebnima za donošenje i provedbu provedbenih akata iz stavka 1. ovog članka, uključujući pravila o razmjeni informacija između Komisije i država članica, rokovima koje treba poštovati te postupku mirenja iz stavka 3. ovog članka, te o osnivanju, zadaćama, sastavu i organizaciji rada tijela za mirenje. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Odjeljak 3.

Povrati zbog nesukladnosti

Članak 56.

Odredbe specifične za EFJP

1. Nakon pojave nepravilnosti i drugih slučajeva da korisnici nisu ispunili uvjete intervencija iz strateških planova u okviru ZPP-a, iznosi vraćeni državama članicama zajedno s pripadajućim kamatama pripisuju se agenciji za plaćanja koja ih knjiži kao prihode namijenjene EFJP-u u mjesecu stvarnog primitka novca.

2. Države članice mogu, ne dovodeći u pitanje stavak 1., dati upute agenciji za plaćanja, kao tijelu odgovornom za povrat duga, da buduće plaćanje korisniku umanji za nepodmireno dugovanje korisnika.
3. Pri plaćanju u proračun Unije kako je navedeno u stavku 1. dotična država članica može zadržati 20 % odgovarajućih iznosa kao paušalne troškove povrata, uz iznimku slučajeva nesukladnosti pripisivih upravnim tijelima ili drugim službenim tijelima države članice.

Članak 57.

Odredbe specifične za EPFRR

1. Ako se otkriju nepravilnosti i drugi slučajevi nesukladnosti korisnikâ te, u slučaju financijskih instrumenata, posebnih fondova u okviru holding fondova ili krajnjih primatelja, s uvjetima intervencija za ruralni razvoj navedenih u strateškim planovima u okviru ZPP-a, države članice provode financijske prilagodbe djelomičnim ili, ako je to opravdano, potpunim ukidanjem dotičnog financiranja sredstvima Unije. Države članice uzimaju u obzir vrstu i ozbiljnost otkrivenih nesukladnosti i razinu financijskog gubitka za EPFRR.

Iznosi financiranja sredstvima Unije u okviru EPFRR-a koji su ukinuti te vraćeni iznosi, kao i pripadajuće kamate, ponovno se dodjeljuju drugim operacijama u području ruralnog razvoja iz strateških planova u okviru ZPP-a. Međutim, države članice mogu u cijelosti ponovno upotrijebiti ukinuta sredstva Unije ili sredstva Unije koja su predmet povrata, samo za operaciju u okviru ruralnog razvoja prema svojim strateškim planovima u okviru ZPP-a te ih ne smiju ponovno dodijeliti za operacije koje su bile predmet financijske prilagodbe.

Države članice od svake buduće isplate u korist korisnika koju agencija za plaćanja mora izvršiti oduzimaju svaki iznos koji je neopravdano plaćen u slučaju nepravilnog postupanja tog korisnika, u skladu s ovim člankom.

2. Odstupajući od stavka 1. drugog podstavka, za intervencije za ruralni razvoj koje primaju potporu iz financijskih instrumenata kako je navedeno u članku 58. Uredbe (EU) 2021/1060, doprinos ukinut zbog pojedinačne nesukladnosti može se ponovno upotrijebiti unutar istog financijskog instrumenta kako slijedi:

- (a) ako je nesukladnost koja je dovela do ukidanja doprinosa otkrivena na razini krajnjeg primatelja kako je definiran u članku 2. točki 18. Uredbe (EU) 2021/1060, samo za druge krajnje primatelje unutar istog financijskog instrumenta;
- (b) ako je nesukladnost koja je dovela do ukidanja doprinosa utvrđena na razini posebnog fonda kako je definiran u članku 2. točki 21. Uredbe (EU) 2021/1060 unutar holding fonda kako je definiran u članku 2. točki 20. te uredbe, samo za druge posebne fondove.

Članak 58.

Provedbene ovlasti koje se odnose na moguću kompenzaciju iznosa i oblike obavijesti

Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o mogućoj kompenzaciji iznosa koji proizlaze iz povrata neopravdanih plaćanja i oblicima obavijesti i priopćenja koje države članice trebaju dostaviti Komisiji u vezi s obvezama navedenima u ovom odjeljku. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

GLAVA IV.

SUSTAVI KONTROLA I KAZNE

POGLAVLJE I.

Opća pravila

Članak 59.

Zaštita financijskih interesa Unije

1. Države članice u okviru ZPP-a, poštujući sve primjenjive upravljačke sustave, donose sve zakone i druge propise te poduzimaju sve druge potrebne mjere za osiguravanje učinkovite zaštite financijskih interesa Unije, uključujući učinkovitu primjenu kriterija prihvatljivosti rashoda utvrđenih u članku 37. Ti se propisi i mjere posebice odnose na sljedeće:

- (a) provjere zakonitosti i pravilnosti operacija koje se financiraju iz EFJP-a i EPFRR-a, uključujući na razini korisnikâ i kako je utvrđeno u strateškim planovima u okviru ZPP-a;
- (b) osiguravanje učinkovitog sprečavanja prijevара, posebice u područjima visokog rizika, a koje djeluje odvraćajuće, pri čemu uzimaju u obzir troškove i koristi te proporcionalnost mjera;
- (c) sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje nepravilnosti i prijevара;
- (d) određivanje kazni koje su učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće u skladu sa pravom Unije ili, ako to nije slučaj, nacionalnim pravom te pokretanje sudskih postupaka u tom smislu, prema potrebi;
- (e) povrat neopravdanih plaćanja zajedno s pripadajućim kamatama te, prema potrebi, pokretanje sudskih postupaka u tu svrhu, uključujući za nepravilnosti u smislu članka 1. stavka 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95.

2. Države članice uspostavljaju djelotvorne sustave upravljanja i kontrola kako bi se osigurala sukladnost sa zakonodavstvom Unije kojim se uređuju intervencije Unije.

Države članice poduzimaju djelovanja potrebna za osiguranje pravilnog funkcioniranja svojih sustava upravljanja i kontrola te zakonitost i pravilnost rashoda prijavljenih Komisiji.

Kako bi pomogla državama članicama u tom pogledu, Komisija im stavlja na raspolaganje alat za rudarenje podataka za procjenu rizika koje predstavljaju projekti, korisnici, izvođači i ugovori, osiguravajući pritom minimalno administrativno opterećenje i učinkovitu zaštitu financijskih interesa Unije. Taj alat za rudarenje podataka može se upotrebljavati i kako bi se izbjeglo zaobilaženje pravila iz članka 62. Komisija do 2025. predstavlja izvješće u kojem ocjenjuje upotrebu jedinstvenog alata za rudarenje podataka i njegovu interoperabilnost s ciljem njegove opće uporabe u državama članicama.

3. Države članice osiguravaju kvalitetu i pouzdanost sustava izvješćivanja i podataka o pokazateljima.

4. Države članice osiguravaju da im korisnici EFJP-a i EPFRR-a dostavljaju informacije potrebne za njihovu identifikaciju, uključujući, prema potrebi, identifikaciju skupine u kojoj sudjeluju, kako je definirano u članku 2. točki 11. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁰⁾.

⁽³⁰⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

5. Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere predostrožnosti kojima se osigurava da su kazne koje se primjenjuju kako je navedeno u stavku 1. točki (d) proporcionalne i stupnjevane s obzirom na težinu, opseg, trajanje ili ponavljanje utvrđene nesukladnosti.

Mehanizmima koje utvrđuju države članice osigurava se posebno da se kazne ne izriču ako:

- (a) do nesukladnosti je došlo zbog više sile ili izvanrednih okolnosti u skladu s člankom 3.;
- (b) do nesukladnosti je došlo zbog pogreške nadležnog ili drugog tijela te ako nije bilo razumno očekivati da bi osoba na koju se administrativna kazna odnosi mogla otkriti pogrešku;
- (c) dotična osoba može pred nadležnim tijelom na zadovoljavajući način dokazati da nije kriva za nesukladnost s obvezama iz stavka 1. ovog članka ili ako se nadležno tijelo na drugi način uvjeri da dotična osoba nije kriva.

Ako je nesukladnost s uvjetima za dodjelu potpore posljedica više sile ili izvanrednih okolnosti u skladu s člankom 3., korisnik zadržava pravo na primanje potpore.

6. Države članice mogu u svoje sustave upravljanja i kontrola uključiti mogućnost da se zahtjevi za potporu i zahtjevi za plaćanje isprave nakon njihova podnošenja bez utjecaja na pravo na primanje potpore, pod uvjetom da su elementi ili propusti koje treba ispraviti nastali u dobroj vjeri, što je prihvatilo nadležno tijelo, te da se ispravak provede ili prije nego što se podnositelja zahtjeva obavijesti da je odabran za provjeru na terenu ili prije nego što nadležno tijelo donese odluku o zahtjevu.

7. Države članice uvode aranžmane kojima se osigurava učinkovito razmatranje pritužbi koje se odnose na EFJP i EPFRR te na zahtjev Komisije razmatraju pritužbe podnesene Komisiji koje su obuhvaćene područjem djelovanja njihovih strateških planova u okviru ZPP-a. Države članice obavješćuju Komisiju o rezultatima tih ispitivanja. Komisija osigurava da se s pritužbama koje su joj izravno podnesene dalje postupa na odgovarajući način. Ako Komisija proslijedi pritužbu državi članici a država članica ne postupi po pritužbi u roku koji je odredila Komisija, Komisija poduzima potrebne korake kako bi osigurala da država članica da poštuje svoje obveze iz ovog stavka.

8. Države članice obavješćuju Komisiju o donesenim mjerama i djelovanjima poduzetima na temelju stavaka 1. i 2.

Svi uvjeti za primanje potpore financirane iz EFJP-a ili EPFRR-a, koje države članice odrede u svrhu dopune uvjeta utvrđenih u pravilima Unije, moraju biti provjerljivi.

9. Komisija može donositi provedbene akte kojima određuje pravila potrebna za ujednačenu primjenu ovog članka s obzirom na:

- (a) postupke, rokove, razmjenu informacija, zahtjeve alata za rudarenje podataka i informacije koje se prikupljaju o identifikaciji korisnika, u pogledu obveza kako su utvrđene u staccima 1., 2. i 4.;
- (b) obavijesti i priopćenja koje države članice trebaju dostaviti Komisiji u vezi s obvezama kako su utvrđene u staccima 5. i 7.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Članak 60.

Pravila o provjerama koje treba provesti

1. Sustavi upravljanja i kontrole koje uspostavljaju države članice u skladu s člankom 59. stavkom 2. uključuju sustavne provjere koje su usmjerene na, među ostalim, područja gdje je rizik od pogrešaka najveći.

Države članice osiguravaju da se provodi ona razina provjera koja je potrebna za učinkovito upravljanje rizicima za financijske interese Unije. Relevantno tijelo uzima kontrolni uzorak iz cjelokupnog statističkog skupa podnositelja zahtjeva koja obuhvaća, prema potrebi, slučajni dio i dio temeljen na riziku.

2. Provjere operacija koje primaju potporu iz financijskih instrumenata kako je navedeno u članku 58. Uredbe (EU) 2021/1060 provode se samo na razini holding fonda i posebnih fondova te, u kontekstu jamstvenih fondova, na razini tijela koja pružaju temeljne nove zajmove.

Provjere se ne provode na razini EIB-a ili drugih međunarodnih financijskih institucija u kojima je država članica vlasnica udjela.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima, ako pravilno upravljanje tim sustavom to zahtijeva, o dodatnim zahtjevima u vezi s carinskim postupcima, i posebno u odnosu na one utvrđene u Uredbi (EU) br. 952/2013, a koji su potrebni kako bi se osiguralo da su provjere provedene ispravno i učinkovito te da je provjera uvjeta prihvatljivosti izvršena na učinkovit, dosljedan i nediskriminirajući način kojim se štite financijski interesi Unije.

4. Kad je riječ o mjerama iz poljoprivrednog zakonodavstva, Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila potrebna za ujednačenu primjenu ovog članka, a posebno:

- (a) za konoplju kako je navedeno u članku 4. stavku 4. drugom podstavku Uredbe (EU) 2021/2115, pravila o posebnim kontrolnim mjerama i metodama za određivanje razina tetrahidrokanabinola;
- (b) za pamuk kako je navedeno u glavi III. poglavlju II. odjeljku 3. pododjeljku 2. Uredbe (EU) 2021/2115, sustav za provjeru odobrenih međusektorskih organizacija;
- (c) za vino kako je navedeno u Uredbi (EU) br. 1308/2013, pravila o mjerenju površina, o provjerama te o pravilima o posebnim financijskim postupcima za poboljšanje provjera;
- (d) testove i metode koje treba primijeniti kako bi se ustanovila prihvatljivost proizvoda za javnu intervenciju i privatno skladištenje te provođenje postupaka natječaja, za javnu intervenciju i za privatno skladištenje;
- (e) druga pravila o provjerama koje trebaju provesti države članice u pogledu mjera utvrđenih u poglavlju IV. Uredbe (EU) br. 228/2013 i u poglavlju IV. Uredbe (EU) br. 229/2013.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Članak 61.

Nesukladnost s pravilima o javnoj nabavi

Ako se nesukladnost odnosi na pravila Unije ili nacionalna pravila o javnoj nabavi, države članice dužne su osigurati da se dio potpore koji ne treba isplatiti ili koji treba povući utvrđuje na temelju ozbiljnosti nesukladnosti i u skladu s načelom proporcionalnosti.

Države članice osiguravaju da to utječe na zakonitost i pravilnost transakcije samo do visine dijela potpore koji ne treba isplatiti ili treba povući.

Članak 62.

Klauzula o zaobilaženju

Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe prava Unije, države članice poduzimaju učinkovite i proporcionalne mjere kako bi se izbjeglo zaobilaženje odredaba prava Unije i osiguralo, osobito, da se niti jedna pogodnost koju predviđa poljoprivredno zakonodavstvo ne odobrava fizičkoj ili pravnoj osobi kod koje se utvrdi da su uvjeti za stjecanje tih pogodnosti stvoreni umjetno i u suprotnosti s ciljevima tog zakonodavstva.

*Članak 63.***Kompatibilnost intervencija za potrebe provjera u sektoru vina**

Za potrebe primjene intervencija u sektoru vina iz glave III. poglavlja III. odjeljka 4. Uredbe (EU) 2021/2115 države članice osiguravaju da su administrativni i kontrolni postupci primijenjeni na te intervencije kompatibilni s integriranim sustavom iz poglavlja II. ove glave u pogledu:

- (a) sustavâ identifikacije za poljoprivredne parcele;
- (b) provjera.

*Članak 64.***Sredstva osiguranja**

1. Ako tako određuje poljoprivredno zakonodavstvo, države članice zahtijevaju polaganje sredstava osiguranja kojima se jamči da će određeni iznos novca biti uplaćen ili zaplijenjen u korist nadležnog tijela ako određena obveza iz tog zakonodavstva nije ispunjena.

2. Uz iznimku slučajeva više sile, sredstvo osiguranja plijeni se u cijelosti ili djelomično ako određena obveza nije izvršena ili je izvršena samo djelomično.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima kojima se osigurava nediskriminirajuće postupanje, jednakost i poštovanje proporcionalnosti kod polaganja sredstva osiguranja i kojima se:

- (a) određuje odgovorna strana u slučaju da obveza nije ispunjena;
- (b) utvrđuju specifične situacije kad se nadležno tijelo može odreći zahtjeva za sredstvo osiguranja;
- (c) utvrđuju uvjeti koji se odnose na sredstva osiguranja koja treba položiti, jamca i uvjete za polaganje i vraćanje sredstva osiguranja;
- (d) utvrđuju posebni uvjeti povezani sa sredstvom osiguranja podnijetim u vezi s predujmovima;
- (e) određuju posljedice kršenja obveza za koje je položeno sredstvo osiguranja, kao što je navedeno u stavku 1., uključujući zapljenu sredstava osiguranja i stopu smanjenja koja će se primijeniti u trenutku vraćanja sredstava osiguranja za povrate, dozvole, ponude, natječaje ili posebne zahtjeve te ako obveza pokrivena tim sredstvom osiguranja djelomično ili u potpunosti nije ispunjena, uzimajući u obzir vrstu obveze, količinu u pogledu koje je obveza bila prekršena, razdoblje koje premašuje rok do kojeg je obveza trebala biti ispunjena i vrijeme u kojem se dostavljaju dokazi o ispunjenju obveze.

4. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o:

- (a) obliku sredstva osiguranja koje treba položiti te postupku za polaganje istoga, kao i za prihvaćanje i zamjenu originalnog sredstva osiguranja;
- (b) postupcima za vraćanje sredstva osiguranja;
- (c) obavijestima koje trebaju objaviti države članice i Komisija.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

POGLAVLJE II.

Integrirani administrativni i kontrolni sustav

Članak 65.

Područje primjene i definicije koje se odnose na ovo poglavlje

1. Svaka država članica uspostavlja integrirani administrativni i kontrolni sustav („integrirani sustav“).
2. Integrirani sustav primjenjuje se na intervencije povezane s površinom i životinjama iz glave III. poglavlja II. i IV. Uredbe (EU) 2021/2115 i mjere iz poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 228/2013 i poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 229/2013.
3. Integrirani sustav se u potrebnoj mjeri upotrebljava i za upravljanje ispunjenjem uvjeta i intervencijama u sektoru vina i za njihovu kontrolu, kako je utvrđeno u glavi III. Uredbe (EU) 2021/2115.
4. Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (a) „geoprostorni zahtjev” znači elektronički obrazac zahtjeva koji uključuje informatičku aplikaciju koja se temelji na geografskom informacijskom sustavu kojim se korisnicima omogućuje da prostorno prijave poljoprivredne parcele poljoprivrednog gospodarstva kako je definirano u članku 3. točki 2. Uredbe (EU) 2021/2115 i nepoljoprivredne površine za koje se zahtijeva plaćanje;
 - (b) „sustav za nadzor površina” znači postupak redovitog i sustavnog opažanja, praćenja i procjene poljoprivrednih djelatnosti i praksi na poljoprivrednim površinama na temelju podataka satelita Sentinel iz programa Copernicus ili drugih podataka najmanje istovjetne vrijednosti;
 - (c) „sustav za identifikaciju i registraciju životinja” znači sustav za označivanje i registraciju držanih kopnenih životinja utvrđen u dijelu IV. glavi I. poglavlju 2. odjeljku 1. Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³¹⁾;
 - (d) „poljoprivredna parcela” znači jedinica, koju definiraju države članice, poljoprivredne površine kako je utvrđena u skladu s člankom 4. stavkom 3. Uredbe (EU) 2021/2115;
 - (e) „geografski informacijski sustav” znači računalni sustav za izdvajanje, pohranu, analizu i prikazivanje georeferenciranih podataka;
 - (f) „automatski sustav za zahtjeve” znači sustav za zahtjeve za intervencije povezane s površinom ili životinjama, u kojem su u službenim računalnim bazama podataka kojima upravlja država članica podaci koje uprava zahtijeva o barem pojedinačnim površinama ili životinjama za koje je podnesen zahtjev za potporu te su prema potrebi dostupni korisniku.

Članak 66.

Elementi integriranog sustava

1. Integrirani sustav sadrži sljedeće elemente:
 - (a) sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela;
 - (b) sustav za geoprostorne zahtjeve i, ako je to primjenjivo, sustav za zahtjeve povezane sa životinjama;
 - (c) sustav za nadzor površina;
 - (d) sustav za identifikaciju korisnika intervencija i mjera iz članka 65. stavka 2.;
 - (e) sustav kontrola i kazni;

⁽³¹⁾ Uredba (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja te o izmjeni i stavljanju izvan snage određenih akata u području zdravlja životinja („Zakon o zdravlju životinja”) (SL L 84, 31.3.2016., str. 1.).

(f) ako je to primjenjivo, sustav za identifikaciju i registraciju prava na plaćanja;

(g) ako je to primjenjivo, sustav za identifikaciju i registraciju životinja.

2. Integrirani sustav pruža sve informacije relevantne za izvješćivanje o pokazateljima iz članka 7. Uredbe (EU) 2021/2115.

3. Integrirani sustav funkcionira na temelju elektroničkih baza podataka i geografskih informacijskih sustava te se njime omogućuje razmjena i integracija podataka između elektroničkih baza podataka i geografskih informacijskih sustava. Ako je to relevantno, geografski informacijski sustavi omogućuju tu razmjenu i integraciju podataka o poljoprivrednim parcelama u ograničenim zaštićenim zonama i određenim područjima uspostavljenima u skladu sa zakonodavstvom Unije navedenim u Prilogu XIII. Uredbi (EU) 2021/2115, kao što su područja mreže Natura 2000 ili područja osjetljiva na nitrata u smislu članka 2. točke (k) Direktive Vijeća 91/676/EEZ ⁽²⁾, kao i obilježja krajobrazu u dobrim poljoprivrednim i okolišnim uvjetima definiranim u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) 2021/2115 ili obuhvaćenima intervencijama navedenima u glavi III. poglavljima II. i IV. te uredbe.

4. Ne dovodeći u pitanje odgovornost država članica za provedbu i primjenu integriranog sustava, Komisija može tražiti pomoć specijaliziranih tijela ili osoba kako bi olakšala uspostavu, nadzor i rad integriranog sustava, a posebno kako bi nadležnim tijelima država članica osigurala tehničke savjete.

5. Države članice poduzimaju mjere potrebne za ispravnu uspostavu i funkcioniranje integriranog sustava te, ako to zatraži druga država članica, pružaju si uzajamnu pomoć za potrebe ovog poglavlja.

Članak 67.

Čuvanje i razmjena podataka

1. Države članice bilježe i čuvaju sve podatke i dokumentaciju o godišnjem ostvarenju o kojem se izvješćuje u okviru godišnjeg poravnjenja s obzirom na uspješnost iz članka 54. te prijavljenom napretku u ostvarenju ciljnih vrijednosti utvrđenih strateškim planom u okviru ZPP-a, koje se prati u skladu s člankom 128. Uredbe (EU) 2021/2115.

Podaci i dokumentacija iz prvog podstavka koji se odnose na tekuću kalendarsku ili tržišnu godinu te na proteklih 10 kalendarskih ili tržišnih godina dostupni su u digitalnim bazama podataka nadležnog tijela države članice.

Podaci koji se upotrebljavaju za sustav za nadzor površina mogu se kao neobrađeni podaci pohraniti na poslužitelju smještenom izvan prostorija nadležnih tijela. Ti se podaci čuvaju na poslužitelju najmanje tri godine.

Odstupajući od drugog podstavka, države članice koje su pristupile Uniji 2013., ili nakon te godine, dužne su osigurati uvid samo u podatke od godine svojeg pristupanja.

Odstupajući od drugog podstavka, države članice dužne su osigurati uvid samo u podatke i dokumentaciju o sustavu za nadzor površina iz članka 66. stavka 1. točke (c) od datuma početka primjene sustava za nadzor površina.

2. Države članice mogu primjenjivati zahtjeve utvrđene u stavku 1. na regionalnoj razini uz uvjet da su ti zahtjevi i administrativni postupci za bilježenje i pristup podacima ujednačeni na cijelom području države članice i omogućuju agregiranje podataka na nacionalnoj razini.

⁽²⁾ Direktiva Vijeća 91/676/EEZ od 12. prosinca 1991. godine o zaštiti voda od onečišćenja uzrokovanog nitratima iz poljoprivrednih izvora (SL L 375, 31.12.1991., str. 1.),

3. Države članice osiguravaju da njihova javna tijela besplatno razmjenjuju skupove podataka prikupljene u okviru integriranog sustava koji su relevantni za potrebe Direktive 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³³⁾ ili za praćenje politika Unije te da ti podaci budu javno dostupni na nacionalnoj razini. Povrh toga, države članice omogućuju institucijama i tijelima Unije pristup tim skupovima podataka.

4. Države članice osiguravaju da se skupovi podataka prikupljeni u okviru integriranog sustava te relevantni za potrebe izrade europskih statistika u skladu s Uredbom (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁴⁾ besplatno razmjenjuju s Komisijom (Eurostat), nacionalnim zavodima za statistiku i, ako je to nužno, drugim nacionalnim tijelima nadležnima za izradu europskih statistika.

5. Države članice ograničavaju javni pristup skupovima podataka iz stavaka 3. i 4., ako bi se takvim pristupom moglo negativno utjecati na povjerljivost osobnih podataka, u skladu s Uredbom (EU) 2016/679.

6. Države članice uspostavljaju svoje sustave kako bi osigurale da korisnici imaju pristup svim relevantnim podacima koji se odnose na zemljište koje upotrebljavaju ili namjeravaju upotrebljavati, kako bi im se omogućilo podnošenje točnih zahtjeva.

Članak 68.

Sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela

1. Sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela jest geografski informacijski sustav koji uspostavljaju i redovito ažuriraju države članice na temelju zračne ili prostorne ortofotografije, u skladu s jedinstvenim standardom kojim se jamči točnost koja barem odgovara točnosti kartografskog mjerila 1: 5 000.

2. Države članice osiguravaju da sustav za identifikaciju poljoprivrednih parcela:

(a) omogućuje jednoznačnu identifikaciju svih poljoprivrednih parcela i jedinica zemljišta na kojima se nalaze nepoljoprivredne površine koje države članice smatraju prihvatljivima za primanje potpore za intervencije iz glave III. Uredbe (EU) 2021/2115;

(b) sadržava ažurirane vrijednosti za površine koje države članice smatraju prihvatljivima za primanje potpore za intervencije iz članka 65. stavka 2.;

(c) omogućuje pravilnu lokalizaciju poljoprivrednih parcela i nepoljoprivrednih površina za koje se zahtijeva plaćanje.

3. Države članice svake godine ocjenjuju kvalitetu sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela u skladu s metodologijom utvrđenom na razini Unije.

Ako se pri ocjeni otkriju nedostaci u sustavu, države članice donose odgovarajuće korektivne mjere ili, ako to ne učine, Komisija od njih traži da utvrde akcijski plan u skladu s člankom 42.

Izvješće o ocjeni i, prema potrebi, korektivne mjere i raspored njihove provedbe dostavljaju se Komisiji do 15. veljače nakon dotične kalendarske godine.

⁽³³⁾ Direktiva 2007/2/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2007. o uspostavljanju infrastrukture za prostorne informacije u Europskoj zajednici (INSPIRE) (SL L 108, 25.4.2007., str. 1.).

⁽³⁴⁾ Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

*Članak 69.***Sustav za geoprostorne zahtjeve i zahtjeve povezane sa životinjama**

1. Kada je riječ o potpori za intervencije povezane s površinom iz članka 65. stavka 2. koje provode na temelju svojih nacionalnih strateških planova u okviru ZPP-a, države članice zahtijevaju podnošenje zahtjeva upotrebom obrasca za geoprostorni zahtjev koji osigurava nadležno tijelo.
2. Kada je riječ o potpori za intervencije povezane sa životinjama iz članka 65. stavka 2. koje provode na temelju svojih strateških planova u okviru ZPP-a, države članice zahtijevaju podnošenje zahtjeva.
3. Države članice prethodno popunjavaju zahtjeve iz stavaka 1. i 2. ovog članka informacijama iz sustava iz članka 66. stavka 1. točke (g) i članka 68., 70., 71. i 73. ili iz drugih relevantnih javnih baza podataka.
4. Države članice mogu uspostaviti automatski sustav za zahtjeve te utvrditi zahtjeve iz stavaka 1. i 2 koji su njime obuhvaćeni.
5. Ako država članica odluči upotrebljavati automatski sustav za zahtjeve, ta država uspostavlja sustav kojim se omogućuje upravi da na temelju postojećih informacija u službenim računalnim bazama podataka provede plaćanja korisnicima. Ako je došlo do promjene postojeće se informacije dopunjuju dodatnim informacijama, ako je to potrebno, da bi se obuhvatila promjena. Postojeće i dodatne informacije dostupne putem automatskog sustava za zahtjeve potvrđuje korisnik.
6. Države članice svake godine ocjenjuju kvalitetu sustava za geoprostorne zahtjeve u skladu s metodologijom utvrđenom na razini Unije.

Ako se pri ocjeni otkriju nedostaci u sustavu, države članice donose odgovarajuće korektivne mjere ili, ako to ne učine, Komisija od njih traži da utvrde akcijski plan u skladu s člankom 42.

Izvešće o ocjeni i, prema potrebi, korektivne mjere i raspored njihove provedbe dostavljaju se Komisiji do 15. veljače nakon dotične kalendarske godine.

*Članak 70.***Sustav za nadzor površina**

1. Države članice uspostavljaju sustav za nadzor površina, u funkciji od 1. siječnja 2023., te upravljaju njime. Ako potpuno uvođenje sustava od tog datuma nije izvedivo zbog tehničkih ograničenja, države članice mogu odlučiti postupno uspostaviti i započeti s radom takvog sustava i pružati informacije samo za ograničen broj intervencija. Međutim, sustav za nadzor površina mora biti potpuno operativan u svim državama članicama do 1. siječnja 2024.
2. Države članice svake godine ocjenjuju kvalitetu sustava za nadzor površina u skladu s metodologijom utvrđenom na razini Unije.

Ako se pri ocjeni otkriju nedostaci u sustavu, države članice donose odgovarajuće korektivne mjere ili, ako to ne učine, Komisija od njih traži da utvrde akcijski plan u skladu s člankom 42.

Izvešće o ocjeni i, prema potrebi, korektivne mjere i raspored njihove provedbe dostavljaju se Komisiji do 15. veljače nakon dotične kalendarske godine.

*Članak 71.***Sustav za identifikaciju korisnikâ**

Sustavom za bilježenje identiteta svakog korisnika intervencija i mjera iz članka 65. stavka 2. jamči se da se svi zahtjevi istog korisnika mogu kao takvi identificirati u sustavu.

*Članak 72.***Sustav kontrola i kazni**

Države članice uspostavljaju sustav kontrola i kazni iz članka 66. stavka 1. točke (e). Države članice putem agencija za plaćanja ili tijela koja su ovlastile da djeluju u njihovo ime provode godišnje administrativne provjere zahtjeva za potporu i zahtjeva za plaćanje kako bi provjerile zakonitost i pravilnost u skladu s člankom 58. stavkom 1. točkom (a). Te se provjere dopunjuju provjerama na terenu, koje se mogu provoditi daljinski uz upotrebu tehnologije.

*Članak 73.***Sustav za identifikaciju i registraciju prava na plaćanja**

Sustav za identifikaciju i registraciju prava na plaćanja omogućuje provjeru prava na plaćanja prema zahtjevima i sustavu za identifikaciju poljoprivrednih parcela.

*Članak 74.***Delegirane ovlasti Komisije u odnosu na integrirani sustav**

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102., potrebnih kako bi se osiguralo da se integrirani sustav iz ovog poglavlja provede na učinkovit, usklađen i nediskriminirajući način kojim se štite financijski interesi Unije, kojima se ova Uredba nadopunjuje:

- (a) pravilima o ocjeni kvalitete iz članaka 68., 69. i 70.;
- (b) pravila o sustavu za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustavu za identifikaciju korisnika i sustavu za identifikaciju i registraciju prava na plaćanja iz članaka 68., 71. i 73.

*Članak 75.***Provedbene ovlasti koje se odnose na članke 68., 69. i 70.**

Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o:

- (a) obliku, sadržaju i načinu dostavljanja ili stavljanja Komisiji na raspolaganje:
 - i. izvješća o ocjeni kvalitete sustava za identifikaciju poljoprivrednih parcela, sustava za geoprostorne zahtjeve i sustava za nadzor površina;
 - ii. korektivnih mjera iz članaka 68., 69. i 70.,
- (b) osnovnim obilježjima sustava zahtjeva za potporu u okviru članka 69. i sustava za nadzor površina iz članka 70. i pravilima koja se na njih odnose, uključujući parametre za postupno povećanje broja intervencija u okviru sustava za nadzor površina.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

POGLAVLJE III.

Kontrole transakcija

Članak 76.

Područje primjene i definicije koje se odnose na ovo poglavlje

1. U ovom se poglavlju utvrđuju posebna pravila za kontrolu trgovinskih dokumenata subjekata koji primaju ili izvršavaju plaćanja izravno ili neizravno povezana sa sustavom financiranja iz EFJP-a, odnosno predstavnika tih subjekata („poduzeća”), kako bi se utvrdilo jesu li transakcije koje su dio sustava financiranja iz EFJP-a stvarno i pravilno izvršene.
2. Ovo se poglavlje ne primjenjuje na intervencije obuhvaćene integriranim sustavom iz poglavlja II. ove glave i glavom III. poglavljem III. Uredbe (EU) 2021/2115.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje popisom intervencija koje zbog svoje prirode i zahtjeva za kontrolu nisu primjerene za dodatne *ex post* kontrole trgovinskih dokumenata i na koje se zato ne primjenjuju te kontrole na temelju ovog poglavlja.

3. Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (a) „trgovinski dokument” znači sve poslovne knjige, evidencije, potvrde i popratni dokumenti, računovodstvena dokumentacija, evidencije o proizvodnji i kvaliteti, korespondencija povezana s poslovnom aktivnošću poduzeća i poslovni podaci u bilo kojem obliku, uključujući elektronički pohranjene podatke, u mjeri u kojoj se ti dokumenti i podaci izravno ili neizravno odnose na transakcije iz stavka 1.;
 - (b) „treća strana” znači fizička ili pravna osoba koja je izravno ili neizravno povezana s transakcijama koje se izvršavaju u okviru sustava financiranja preko EFJP-a.

Članak 77.

Kontrole koje provode države članice

1. Države članice provode sustavnu kontrolu trgovinskih dokumenata poduzeća uzimajući u obzir prirodu transakcija koje treba kontrolirati. Pri odabiru poduzeća za kontrolu države članice osiguravaju postizanje najveće moguće učinkovitosti mjera za sprečavanje i otkrivanje nepravilnosti. Odabir se, među ostalim, temelji na financijskoj važnosti poduzeća u tom sustavu i ostalim čimbenicima rizika.
2. U određenim slučajevima kontrola iz stavka 1. ovog članka proširuje se na fizičke i pravne osobe s kojima su poduzeća povezana i za koje te fizičke ili pravne osobe mogu biti relevantne za ostvarivanje ciljeva navedenih u članku 78.
3. Tijelo ili tijela nadležna za primjenu ovog poglavlja organiziraju se na takav način da su neovisna o odjelima ili ograncima odjela koji su nadležni za plaćanja i provjere koje se provode prije plaćanja.
4. Poduzeća čiji je zbroj primitaka ili plaćanja iznosio manje od 40 000 EUR kontroliraju se u skladu s ovim poglavljem samo iz posebnih razloga koje države članice trebaju navesti u svojem godišnjem planu kontrola iz članka 80. stavka 1.
5. Kontrolom koja se provodi na temelju ovog poglavlja ne dovode se u pitanje provjere provedene na temelju članaka 49. i 50.

*Članak 78.***Unakrsne provjere**

1. Točnost primarnih podataka koji su predmet kontrole provjerava se putem niza unakrsnih provjera, uključujući, po potrebi, trgovinske dokumente trećih strana sukladne stupnju predstavljenog rizika, uključujući:
 - (a) usporedbe s trgovinskim dokumentima dobavljača, kupaca, prijevoznika i ostalih trećih strana;
 - (b) fizičke provjere količine i prirode zaliha, prema potrebi;
 - (c) usporedbu s evidencijama financijskih tokova koji dovode do transakcija koje u okviru sustava financiranja izvršava EFJP, ili iz takvih transakcija proizlaze;
 - (d) provjere vezane uz knjigovodstvo ili evidenciju prikaza financijskih kretanja, u vrijeme kontrole, jesu li dokumenti koje drži agencija za plaćanja kao opravdanje za plaćanje potpore korisniku točni.
2. Ako u skladu s pravom Unije ili nacionalnim pravom poduzeća moraju voditi posebnu evidenciju zaliha, kontrola te evidencije u odgovarajućim slučajevima uključuje usporedbu s trgovinskim dokumentima i, ako je to primjereno, sa stvarnim količinama na zalihima.
3. Ako se treba provjeriti niz transakcija, potrebno je u potpunosti voditi računa o prezentiranom stupnju rizika.
4. Osobe odgovorne za poduzeće, ili treću stranu, dužne su osigurati da se svi trgovinski dokumenti i dodatne informacije dostave službenicima odgovornima za kontrolu ili osobama ovlaštenim da to obavljaju u njihovo ime. Elektronički pohranjeni podaci dostavljaju se na odgovarajućem podatkovnom mediju.
5. Službenici odgovorni za kontrolu ili osobe ovlaštene da to obavljaju u njihovo ime mogu zahtijevati da im se dostave izvaci ili primjerci dokumenata iz stavka 1.

*Članak 79.***Uzajamna pomoć**

Države članice na zahtjev si uzajamno pomažu u provedbi kontrola iz ovog poglavlja u sljedećim slučajevima:

- (a) ako poduzeće ili treća strana imaju poslovni nastan u državi članici koja nije država članica u kojoj je plaćanje dotičnog iznosa izvršeno ili primljeno odnosno trebalo biti izvršeno ili primljeno;
- (b) ako poduzeće ili treća strana imaju poslovni nastan u državi članici koja nije država članica u kojoj se nalaze dokumenti i informacije potrebni za kontrole.

*Članak 80.***Planiranje i izvješćivanje**

1. Države članice izrađuju planove kontrola za kontrole koje na temelju članka 77. treba provesti u budućem razdoblju kontrola.
2. Države članice svake godine prije 15. travnja Komisiji dostavljaju:
 - (a) plan kontrola iz stavka 1. i broj poduzeća koja treba kontrolirati i njihovu raščlambu po sektorima na temelju iznosa koji se na njih odnose;
 - (b) detaljno izvješće o primjeni ovog poglavlja za prethodno razdoblje kontrola, uključujući rezultate svih kontrola provedenih na temelju članka 79.

3. Planove kontrola i njihove izmjene koje države članice izrađuju i dostavljaju Komisiji, te države članice provode ako ih u roku od osam tjedana Komisija nije obavijestila o svojim komentarima.

Članak 81.

Pristup Komisije informacijama i kontrolama

1. U skladu s relevantnim nacionalnim pravom službenici Komisije imaju pristup svim dokumentima koji su pripremljeni ili imajući u vidu ili nakon kontrole organizirane na temelju ovog poglavlja te pohranjenim podacima, uključujući one pohranjene u sustavima za obradu podataka. Ti podaci dostavljaju se na zahtjev na odgovarajućem podatkovnom mediju.

2. Kontrole iz članka 77. provode službene osobe država članica. Službenici Komisije mogu sudjelovati u tim kontrolama, no ne mogu izvršavati ovlasti kontrole koje su dodijeljene službenicima država članica. Međutim, imaju pristup istim prostorijama i istim dokumentima kao i službenici država članica.

3. Ne dovodeći u pitanje odredbe uredaba (Euratom, EZ) br. 2988/95, (Euratom, EZ) br. 2185/96, (EU, Euratom) br. 883/2013 i (EU) 2017/1939, ako prema nacionalnim odredbama o kaznenom postupku neke radnje smiju provoditi samo službenici koji se posebno imenuju u skladu nacionalnim pravom, službenici Komisije i službenici država članice podnositeljice zahtjeva ne sudjeluju u tim radnjama. Ni u kojem slučaju ne smiju sudjelovati u, posebice, kućnim posjetima ili formalnom ispitivanju osoba u kontekstu kaznenog prava dotične države članice. Međutim, imaju pristup tako dobivenim informacijama.

Članak 82.

Provedbene ovlasti koje se odnose na kontrolu transakcija

Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila potrebna za ujednačenu primjenu ovog poglavlja, posebice u vezi s:

- (a) provedbom kontrola iz članka 77. kada je riječ o odabiru poduzeća, učestalosti i rasporedu kontrola;
- (b) provedbom uzajamne pomoći iz članka 79.;
- (c) sadržajem izvješća iz članka 80. stavka 2. točke (b) i svih ostalih obavijesti potrebnih na temelju ovog poglavlja.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

POGLAVLJE IV.

Sustav kontrola i administrativne kazne u odnosu na uvjetovanost

Članak 83.

Sustav kontrola za uvjetovanost

1. Države članice uspostavljaju sustav za provjeru usklađenosti sljedećih kategorija korisnika s obvezama utvrđenim u glavi III. poglavlju I. odjeljku 2. Uredbe (EU) 2021/2115:

- (a) korisnici koji primaju izravna plaćanja iz glave III. poglavlja II. Uredbe (EU) 2021/2115;
- (b) korisnici koji primaju godišnja plaćanja u skladu s člancima 70., 71. i 72. Uredbe (EU) 2021/2115;

(c) korisnici koji primaju potpore u skladu s poglavljem IV. Uredbe (EU) br. 228/2013 ili poglavljem IV. Uredbe (EU) br. 229/2013.

2. Države članice koje primjenjuju članak 28. Uredbe (EU) 2021/2115 mogu uspostaviti pojednostavljeni sustav kontrola:

(a) za korisnike koji primaju plaćanja na temelju članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115; ili

(b) za male poljoprivrednike kako su ih utvrdile države članice na temelju članka 28. Uredbe (EU) 2021/2115 koji ne podnose zahtjev za takva plaćanja.

Ako država članica ne primjenjuje članak 28. Uredbe (EU) 2021/2115, ona može uspostaviti pojednostavljeni sustav kontrola za poljoprivrednike čija najveća veličina gospodarstva ne premašuje 5 hektara poljoprivredne površine prijavljene u skladu s člankom 69. stavkom 1. ove Uredbe.

3. Države članice za osiguravanje sukladnosti s pravilima o uvjetovanosti mogu upotrebljavati svoje postojeće sustave kontrola i strukture upravljanja.

Ti sustavi moraju biti kompatibilni sa sustavima kontrola iz stavaka 1. i 2.

4. Države članice s obzirom na postignute rezultate provode godišnje preispitivanje sustava kontrola iz stavaka 1. i 2.

5. Za potrebe ovog poglavlja primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „zahtjev” znači svaki pojedinačni propisani zahtjev u pogledu upravljanja na temelju prava Unije iz članka 12. Uredbe (EU) 2021/2115, unutar određenog pravnog akta, koji se sadržajno razlikuje od svih drugih zahtjeva iz istog pravnog akta;

(b) „pravni akt” znači svaka pojedinačna direktiva i uredba iz članka 12. Uredbe (EU) 2021/2115;

(c) „ponavljanje nesukladnosti” znači višekratna nesukladnost s istim zahtjevom ili standardom tijekom razdoblja od tri uzastopne kalendarske godine, pod uvjetom da je korisnik obaviješten o prethodnoj nesukladnosti i da je, ako je to relevantno, imao mogućnost poduzeti potrebne mjere za ispravljanje te prethodne nesukladnosti.

6. Kako bi se uskladile sa svojim obvezama u pogledu kontrola utvrđenima u stavcima od 1. do 4., države članice:

(a) uključuju u njih provjere na terenu o tome ispunjavaju li korisnici obveze utvrđene u glavi III. poglavlju I. odjeljku 2. Uredbe (EU) 2021/2115;

(b) mogu odlučiti da će se, ovisno o dotičnim zahtjevima, standardima, pravnim aktima ili područjima uvjetovanosti, koristiti provjerama, uključujući administrativne provjere, provedenima u okviru sustava kontrola koji se primjenjuju na dotični zahtjev, standard, pravni akt ili područje uvjetovanosti, uz uvjet da su te provjere najmanje jednako učinkovite kao provjere na terenu iz točke (a);

(c) mogu se, ako je to primjereno, za provedbu provjera na terenu iz točke (a) koristiti daljinskim istraživanjem ili sustavom za nadzor površina ili drugim relevantnim tehnologijama koje im pomažu u tu svrhu;

(d) utvrđuju kontrolni uzorak za provjere na terenu iz točke (a) koje treba provesti svake godine na temelju analize rizika:

i. kojom se uzima u obzir struktura poljoprivrednih gospodarstava, inherentni rizik od nesukladnosti i, ako je to primjenjivo, sudjelovanje korisnika u savjetodavnim službama za poljoprivredna gospodarstva kako je navedeno u članku 15. Uredbe (EU) 2021/2115, te kojom se na njih primjenjuju faktori ponderiranja;

ii. koja uključuje sastavnicu slučajnog odabira; i

iii. koja predviđa da se kontrolnim uzorkom obuhvaća najmanje 1 % korisnika navedenih u stavku 1. ovog članka;

- (e) u pogledu obveza uvjetovanosti u odnosu na Direktivu Vijeća 96/22/EZ ⁽³⁵⁾, razmatraju primjenu posebne razine uzorkovanja planova nadzora radi ispunjavanja zahtjeva minimalne stope utvrđenog u točki (d) ovog stavka;
- (f) pri upotrebi pojednostavnjenog sustava kontrola iz stavka 2. mogu odlučiti isključiti iz provjera na terenu iz točke (a) ovog stavka provjeru ispunjavanja obveza iz te točke ako se može pokazati da slučajevi nesukladnosti od strane dotičnih korisnika ne mogu imati znatne posljedice na postizanje ciljeva dotičnih pravnih akata i normi.

Članak 84.

Sustav administrativnih kazni za uvjetovanost

1. Države članice uspostavljaju sustav za primjenu administrativnih kazni na korisnike iz članka 83. stavka 1. ove Uredbe koji se u bilo kojem trenutku tijekom dotične kalendarske godine ne pridržavaju obveza utvrđenih u glavi III. poglavlju I. odjeljku 2. Uredbe (EU) 2021/2115.

Administrativne kazne iz prvog podstavka primjenjuju se samo ako je nesukladnost posljedica radnje ili propusta koji se mogu izravno pripisati korisniku o kojem se radi i ako je zadovoljen jedan ili oba od sljedećih dodatnih uvjeta:

- (a) nesukladnost je povezana s poljoprivrednom djelatnošću korisnika;
- (b) nesukladnost se odnosi na poljoprivredno gospodarstvo kako je definirano u članku 3. točki 2. Uredbe (EU) 2021/2115 ili na druge površine kojima upravlja korisnik koje se nalaze na državnom području iste države članice.

Međutim, kada je riječ o šumskim površinama, administrativne kazne iz prvog podstavka ne primjenjuje se ako za dotičnu površinu nije zatražena potpora u skladu s člancima 70. i 71. Uredbe (EU) 2021/2115.

2. Kada je riječ o sustavima administrativnih kazni iz stavka 1. države članice:

- (a) uključuju u njih pravila o primjeni administrativnih kazni u slučajevima u kojima se poljoprivredno zemljište ili poljoprivredno gospodarstvo ili njihov dio prenose tijekom dotične kalendarske godine ili više njih; ta se pravila temelje na načelu da se odgovornost za nesukladnosti pravedno i pravično raspodjeljuje među prenositeljima i preuzimateljima;
- (b) neovisno o stavku 1., mogu odlučiti da ne primjenjuju administrativnu kaznu na korisnika i po kalendarskoj godini ako kazna iznosi 100 EUR ili manje; međutim, korisnika se obavješćuje o nalazu nesukladnosti i o obvezi budućeg poduzimanja korektivnih mjera;
- (c) predviđaju da se administrativne kazne ne izriču u sljedećim slučajevima:
 - i. do nesukladnosti je došlo zbog više sile ili izvanrednih okolnosti u skladu s člankom 3.;
 - ii. do nesukladnosti je došlo zbog naredbe javnog tijela.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) „prijenos” znači bilo koja vrsta transakcije kojom poljoprivredno zemljište ili poljoprivredno gospodarstvo ili njihov dio prestaje biti na raspolaganju prenositelju.

3. Primjenom administrativne kazne ne utječe se na zakonitost i pravilnost rashoda na koje se ona primjenjuje.

⁽³⁵⁾ Direktiva Vijeća 96/22/EZ od 29. travnja 1996. o zabrani primjene određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na farmским životinjama i stavljanju izvan snage direktiva 81/602/EEZ, 88/146/EEZ i 88/299/EEZ (SL L 125, 23.5.1996., str. 3.).

*Članak 85.***Primjena i izračun administrativnih kazni**

1. Administrativne kazne iz članka 84. primjenjuju se u obliku smanjenja ili ukidanja ukupnog iznosa plaćanja iz članka 83. stavka 1. koji je odobren ili se treba odobriti dotičnom korisniku na temelju zahtjeva za potporu koje je taj korisnik podnio ili će podnijeti tijekom kalendarske godine nalaza nesukladnosti. Smanjenja ili isključenja izračunavaju se na temelju plaćanja koja su odobrena ili će biti odobrena u kalendarskoj godini u kojoj je došlo do nesukladnosti. Međutim, ako nije moguće utvrditi kalendarsku godinu u kojoj je došlo do nesukladnosti, smanjenja ili isključenja izračunavaju se na temelju plaćanja koja su odobrena ili će biti odobrena u kalendarskoj godini nalaza nesukladnosti.

Za izračun tih smanjenja i ukidanja u obzir se uzima ozbiljnost, opseg, trajanje ili ponavljanje te postojanje namjere utvrđene nesukladnosti. Izrečene administrativne kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Administrativne kazne iz prvog podstavka ovog stavka temelje se na kontrolama provedenima u skladu s člankom 83. stavkom 6.

2. Smanjenje u pravilu iznosi 3 % od ukupnog iznosa plaćanja iz stavka 1.

3. Ako nesukladnost nema nikakve posljedice ili ima samo beznačajne posljedice na postizanje cilja dotičnog standarda ili zahtjeva, ne primjenjuje se administrativna kazna.

Države članice uspostavljaju mehanizam za podizanje svijesti kako bi osigurale da su korisnici obaviješteni o utvrđenim nesukladnostima i mogućim korektivnim mjerama koje treba poduzeti. Taj mehanizam uključuje i posebne savjetodavne službe za poljoprivredna gospodarstva na temelju članka 15. Uredbe (EU) 2021/2115, a pohađanje tog osposobljavanja može biti obavezno za dotične korisnike.

4. Ako država članica upotrebljava sustav za nadzor površina iz članka 66. stavka 1. točke (c) kako bi otkrila slučajeve nesukladnosti, ona može odlučiti primijeniti smanjenja s manjim postotkom od onih iz stavka 2. ovog članka.

5. Ako nesukladnost ima teške posljedice za postizanje cilja dotičnog standarda ili zahtjeva, ili predstavlja izravan rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja, primjenjuje se veće smanjenje od onoga koje se primjenjuje u skladu sa stavkom 2.

6. Ako ista nesukladnost traje ili se ponavlja jednom u tri uzastopne kalendarske godine, postotak smanjenja u pravilu iznosi 10 % ukupnog iznosa plaćanja iz stavka 1. Daljnja ponavljanja iste nesukladnosti bez opravdanog razloga korisnika smatraju se slučajevima namjerne nesukladnosti.

U slučaju namjerne nesukladnosti postotak smanjenja iznosi najmanje 15 % ukupnog iznosa plaćanja iz stavka 1.

7. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti među državama članicama te učinkovitost, proporcionalnost i odvraćajući učinak administrativnih kazni iz ovog poglavlja, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje detaljnim pravilima za primjenu i izračun tih kazni.

*Članak 86.***Iznosi koji proizlaze iz administrativnih kazni u vezi s uvjetovanosti**

Države članice mogu zadržati 25 % iznosa koji proizlaze iz primjene smanjenja i ukidanja iz članka 85.

POGLAVLJE V.

Sustav kontrola i administrativne kazne u odnosu na socijalnu uvjetovanost

Članak 87.

Sustav kontrola za socijalnu uvjetovanost

1. Države članice uspostavljaju sustav za primjenu administrativnih kazni za korisnike iz članka 14. Uredbe (EU) 2021/2115 koji se ne pridržavaju pravila mehanizma socijalne uvjetovanosti kako je navedeno u Prilogu IV. toj uredbi.

U tu se svrhu države članice koriste svojim primjenjivim sustavom kontrole i izvršenja u području socijalnog i radnog zakonodavstva i primjenjivih standarda rada kako bi se osiguralo da korisnici potpore iz članka 14. Uredbe (EU) 2021/2115, poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 228/2013 ili poglavlja IV. Uredbe (EU) br. 229/2013 ispunjavaju obveze iz Priloga IV. Uredbi (EU) 2021/2115.

2. Države članice osiguravaju jasno razdvajanje odgovornosti između tijela odgovornih za izvršavanje zakonodavstva u području socijalnog i radnog zakonodavstva te primjenjivih standarda rada s jedne strane i agencija za plaćanja s druge strane, pri čemu je uloga agencija za plaćanja izvršenje plaćanja i primjena kazni u sklopu mehanizma socijalne uvjetovanosti.

Članak 88.

Sustav administrativnih kazni za socijalnu uvjetovanost

1. U okviru sustava iz članka 87. stavka 1. prvog podstavka, agencija za plaćanja obavješćuje se najmanje jednom godišnje o slučajevima nesukladnosti sa zakonodavstvom iz tog članka ako su nadležna tijela iz članka 87. stavka 2. donijela izvršive odluke u tom pogledu. Ta obavijest uključuje procjenu i ocjenu ozbiljnosti, opsega, trajanja ili ponavljanja te postojanje namjere dotične nesukladnosti. Kako bi provele takvu procjenu, države članice mogu se koristiti bilo kojim primjenjivim nacionalnim sustavom sankcija u području rada. Pri obavješćivanju agencije za plaćanja poštuje se unutarnja organizacija, zadaće i postupci nadležnih tijela za izvršavanje zakonodavstva iz članka 87. stavka 2.

Agencija za plaćanja obavješćuje se samo ako je nesukladnost posljedica radnje ili propusta koji se mogu izravno pripisati dotičnom korisniku i ako je zadovoljen jedan ili oba od sljedećih dodatnih uvjeta:

- (a) nesukladnost je povezana s poljoprivrednom djelatnošću korisnika;
- (b) nesukladnost se odnosi na poljoprivredno gospodarstvo kako je definirano u članku 3. točki 2. Uredbe (EU) 2021/2115 ili na druge površine kojima upravlja korisnik koje se nalaze na državnom području iste države članice.

2. Kada je riječ o administrativnim kaznama iz članka 87. stavka 1. države članice:

- (a) mogu odlučiti da ne primjenjuju administrativnu kaznu po korisniku i po kalendarskoj godini ako kazna iznosi 100 EUR ili manje; međutim, korisnik se obavješćuje o nalazima nesukladnosti i obvezi budućeg poduzimanja korektivnih mjera;
- (b) osiguravaju da se administrativne kazne ne izriču u sljedećim slučajevima:
 - i. do nesukladnosti je došlo zbog više sile;
 - ii. do nesukladnosti je došlo zbog naredbe javnog tijela.

3. Primjenom administrativne kazne ne utječe se na zakonitost i pravilnost rashoda na koje se ona primjenjuje.

Članak 89.

Primjena i izračun administrativnih kazni

1. Administrativne kazne primjenjuju se u obliku smanjenja ili ukidanja ukupnog iznosa plaćanja iz članka 83. stavka 1. koji je odobren ili se treba odobriti dotičnom korisniku na temelju zahtjeva za potporu koje je taj korisnik podnio ili će podnijeti tijekom kalendarske godine nalaza nesukladnosti. Smanjenja ili isključenja izračunavaju se na temelju plaćanja koja su odobrena ili će biti odobrena u kalendarskoj godini u kojoj je došlo do nesukladnosti. Međutim, ako nije moguće utvrditi kalendarsku godinu u kojoj je došlo do nesukladnosti, smanjenja ili isključenja izračunavaju se na temelju plaćanja koja su odobrena ili će biti odobrena u kalendarskoj godini nalaza nesukladnosti.

Za izračun tih smanjenja i isključenja u obzir se uzima ozbiljnost, opseg, trajanje ili ponavljanje te postojanje namjere utvrđene nesukladnosti, u skladu s ocjenom tijela iz članka 87. stavka 2. Izrečene administrativne kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvratajuće.

Na primjenu i izračun administrativnih kazni primjenjuju se *mutatis mutandis* relevantne odredbe članka 85. stavaka 2., 5. i 6.

2. Kako bi se osigurali jednaki uvjeti za države članice te učinkovitost, proporcionalnost i odvratajući učinak administrativnih kazni iz ovog poglavlja, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje detaljnim pravilima za primjenu i izračun tih kazni.

GLAVA V.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

POGLAVLJE I.

Prijenos informacija

Članak 90.

Dostava informacija

1. Uz svoje obveze prijena informacija u skladu s Uredbom (EU) 2021/2115 države članice Komisiji šalju sljedeće informacije, izjave i dokumente:

(a) za akreditirane agencije za plaćanja te imenovana i akreditirana koordinacijska tijela:

- i. dokument o njihovoj akreditaciji i, ako je relevantno, imenovanju;
- ii. njihovu funkciju (akreditirana agencija za plaćanja ili imenovano i akreditirano koordinacijsko tijelo);
- iii. ako je to relevantno, dokument o oduzimanju akreditacije;

(b) za tijela za ovjeravanje:

- i. njihov naziv;
- ii. njihovu adresu;

(c) za mjere u vezi s operacijama koje financiraju EFJP i EPFRR:

- i. izjave o rashodima, koje su ujedno i zahtjevi za plaćanje i koje je potpisala akreditirana agencija za plaćanja ili imenovano i akreditirano koordinacijsko tijelo, uz prilaganje potrebnih informacija;

- ii. kada je riječ o EFJP-u, procjenu njihovih financijskih potreba, i, kada je riječ o EPFRR-u, ažurirane procjene izjava o rashodima za tekuću godinu i procjene izjava o rashodima za sljedeću financijsku godinu;
- iii. izjavu rukovodstva i godišnju računovodstvenu dokumentaciju akreditiranih agencija za plaćanja.

2. Države članice redovno obavješćuju Komisiju o primjeni integriranog sustava iz glave IV. poglavlja II.. Komisija organizira razmjene mišljenja o toj temi s državama članicama.

Članak 91.

Povjerljivost

1. Države članice i Komisija poduzimaju sve potrebne korake kako bi osigurale povjerljivost podataka priopćenih ili dobivenih u okviru mjera inspekcije i poravnanja računa provedenih na temelju ove Uredbe.

Na te informacije primjenjuju se pravila utvrđena u članku 8. Uredbe (Euratom, EZ) br. 2185/96.

2. Ne dovodeći u pitanje nacionalne odredbe povezane sa sudskim postupcima, informacije prikupljene tijekom kontrola iz glave IV. poglavlja III. zaštićene kao poslovna tajna. Priopćuju se samo osobama koje s njima moraju biti upoznate da bi obavljale svoje dužnosti u državama članicama ili institucijama Unije.

Članak 92.

Provedbene ovlasti koje se odnose na prijenos informacija

Komisija može donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o:

- (a) obliku, sadržaju, intervalu, rokovima i pojedinostima dostavljanja ili stavljanja Komisiji na raspolaganje:
 - i. izjava o rashodima i procjene rashoda te njihovih ažuriranja, uključujući namjenske prihode,
 - ii. izjave rukovodstva i godišnje računovodstvene dokumentacije agencija za plaćanja,
 - iii. izvješća o ovjeravanju računovodstvene dokumentacije,
 - iv. naziva akreditiranih agencija za plaćanja, imenovanih i akreditiranih koordinacijskih tijela i imenovanih tijela za ovjeravanje te pojedinosti o njima,
 - v. aranžmana za knjiženje i plaćanje rashoda koji se financiraju iz EFJP-a i EPFRR-a,
 - vi. obavijesti o financijskim prilagodbama koje provode države članice u pogledu intervencija za ruralni razvoj;
 - vii. informacija o mjerama poduzetima na temelju članka 59.;
- (b) rješenjima koja reguliraju razmjenu podataka i dokumenata između Komisije i država članica te provedbi informacijskih sustava, uključujući vrstu, format i sadržaj podataka koje ti sustavi trebaju obraditi te odgovarajuća pravila pohrane podataka;
- (c) obavijestima koje države članice dostavljaju Komisiji o informacijama, dokumentima, statistici i izvješćima kao i krajnjim rokovima i metodama za takvo obavješćivanje.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

POGLAVLJE II.

Upotreba eura

Članak 93.

Opća načela

1. Iznosi iz provedbenih odluka Komisije o odobravanju strateških planova u okviru ZPP-a, iznosi preuzetih obveza i plaćanja Komisije, iznosi iskazanih ili ovjerenih rashoda te iznosi iz izjava država članica o rashodima izražavaju se i plaćaju u eurima.
2. Cijene i iznosi utvrđeni u poljoprivrednom zakonodavstvu izražavaju se u eurima.

Te se cijene i ti iznosi odobravaju ili prikupljaju u eurima u državama članicama koje su usvojile euro te u nacionalnoj valuti u državama članicama koje ga nisu usvojile.

Članak 94.

Devizni tečaj i operativni događaj

1. Cijene i iznosi iz članka 93. stavka 2. u državama članicama koje nisu usvojile euro preračunavaju se u nacionalnu valutu u skladu s deviznim tečajem.
2. Operativni događaj za tečaj je:
 - (a) dovršetak carinskih uvoznih ili izvoznih formalnosti u slučaju iznosa koji se prikupljaju ili odobravaju u trgovini s trećim zemljama;
 - (b) događaj kojim se ostvario gospodarski cilj operacije u svim drugim slučajevima.
3. Ako se korisniku izravno plaćanje predviđeno Uredbom (EU) 2021/2115 izvršava u valuti koja nije euro, države članice preračunavaju iznos potpore izražen u eurima u nacionalnu valutu na temelju zadnjeg deviznog tečaja koji je odredila Europska središnja banka (ESB) prije 1. listopada godine za koju je dodijeljena potpora.

Odstupajući od prvog podstavka, države članice u propisno opravdanim slučajevima mogu odlučiti izvršiti konverziju na temelju prosječnih deviznih tečajeva koje je odredila ESB tijekom mjeseca prije 1. listopada godine za koju je dodijeljena potpora. Države članice koje odaberu tu opciju određuju i objavljuju prosječan tečaj prije 1. prosinca te godine.

4. Kada je riječ o EFJP-u, pri sastavljanju izjava o rashodima države članice koje nisu usvojile euro primjenjuju onaj devizni tečaj koji su upotrebljavale za plaćanja korisnicima ili za primanje prihoda, u skladu s ovim poglavljem.
5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o operativnim događajima i tečaju koji treba primjenjivati. Poseban operativni događaj određuje se uzimajući u obzir sljedeće kriterije:
 - (a) stvarnu primjenjivost prilagodbi tečaja što je prije moguće;
 - (b) sličnost operativnih događaja za analogne operacije koje se provode u okviru organizacije tržišta;
 - (c) dosljednost operativnih događaja za različite cijene i iznose koji se odnose na organizaciju tržišta;
 - (d) provedivost i učinkovitost provjera primjene odgovarajućih tečajeva.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje pravilima o tečaju koji se primjenjuje u izradi izjave o rashodima i kada se operacije javnog skladištenja knjiže u financijskim izvještajima agencije za plaćanja.

Članak 95.

Zaštitne mjere i odstupanja

1. Komisija može donijeti provedbene akte kojima se štiti primjena prava Unije ako postoji mogućnost da je ugroze iznimne monetarne prakse povezane s nacionalnom valutom. Ti provedbeni akti mogu od postojećih pravila odstupati isključivo u razdoblju koje je nužno potrebno. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

Europski parlament, Vijeće i države članice odmah se obavješćuju o mjerama iz prvog podstavka.

2. Ako iznimne monetarne prakse povezane s nacionalnom valutom mogu ugroziti primjenu prava Unije, Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. kojima se ova Uredba dopunjuje odstupanjima od ovog poglavlja, u sljedećim slučajevima:

- (a) kada država članica primjenjuje neuobičajene metode razmjene kao što su višestruki tečajevi ili se služi ugovorima o razmjeni;
- (b) kada države članice imaju valute koje ne kotiraju na službenim valutnim tržištima ili kada kretanja takvih valuta mogu stvoriti poremećaje u trgovini.

Članak 96.

Upotreba eura u državama članicama koje nisu usvojile euro

1. Ako država članica koja nije usvojila euro odluči platiti rashode koji proizlaze iz poljoprivrednog zakonodavstva u eurima umjesto u svojoj nacionalnoj valuti, ta država članica poduzima mjere kojima se osigurava da se upotrebom eura ne pruža sustavna prednost u usporedbi s upotrebom nacionalne valute.

2. Država članica obavješćuje Komisiju o planiranim mjerama iz stavka 1. prije nego što one stupe na snagu. Te mjere ne smiju početi proizvoditi učinke sve dok Komisija toj državi članici ne dostavi svoju suglasnost.

POGLAVLJE III.

Izvješćivanje

Članak 97.

Godišnje financijsko izvješće

Komisija do 30. rujna svake godine koja slijedi nakon proračunske godine Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja financijsko izvješće o upravljanju EFJP-em i EPFRR-em u prethodnoj proračunskoj godini.

POGLAVLJE IV.

Transparentnost

Članak 98.

Objava informacijama o korisnicima

1. Države članice osiguravaju godišnje *ex post* objavljivanje korisnika EFJP-a i EPFRR-a za potrebe članka 49. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) 2021/1060 i u skladu sa stavcima 2., 3. i 4. ovog članka, uključujući, ako je primjenjivo, informacije o skupinama u kojima korisnici sudjeluju skladu s člankom 59. stavkom 4. ove Uredbe, kako su im ih ti korisnici dostavili u skladu s člankom 59. stavkom 4. ove Uredbe.
2. Članak 49. stavak 3. točke (a), (b), od (d) do (j) i (l) te članak 49. stavak 4. Uredbe (EU) 2021/1060 primjenjuju se, ako je to relevantno, na korisnike EPFRR-a i EFJP-a. Primjena članka 49. stavka 3. točke (e) te Uredbe ograničena je na potrebe operacije. Članak 49. stavak 3. točka (k) te uredbe primjenjuje se na EPFRR.
3. Za potrebe ovog članka primjenjuju se sljedeće definicije:
 - (a) „operacija” znači mjera, sektor ili vrsta intervencije;
 - (b) „ukupni trošak operacije” znači iznosi plaćanja koji odgovaraju svakoj mjeri, sektoru ili vrsti intervencije koji se financiraju iz EFJP-a ili EPFRR-a i koje je svaki korisnik primio u dotičnoj financijskoj godini; a što se tiče plaćanja koja odgovaraju vrstama intervencija koje se financiraju iz EPFRR-a, iznosi koje treba objaviti odgovaraju ukupnom javnom financiranju te uključuju sredstva Unije i nacionalni doprinos.
 - (c) „pokazatelj lokacije ili geolokacija za operaciju” znači općina u kojoj korisnik ima boravište ili u kojoj je registriran i, ako je dostupno, poštanski broj ili dio tog broja kojim se utvrđuje općina.
4. Svaka država članica informacije iz članka 49. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) 2021/1060 čini dostupnim na jedinstvenim internetskim stranicama. Te su informacije dostupne dvije godine od datuma njihove prve objave.

Države članice ne smiju objaviti podatke iz članka 49. stavka 3. točaka (a) i (b) Uredbe (EU) 2021/1060 ako iznos potpore koju je korisnik primio u jednoj godini nije veći od 1 250 EUR.

Članak 99.

Obavješćivanje korisnika o objavi podataka koji se odnose na njih

Države članice obavješćuju korisnike da će podaci o njima biti objavljeni u skladu s člankom 98. i da te podatke mogu obrađivati revizijska i istražna tijela Unije i država članica za potrebe zaštite financijskih interesa Unije.

Kada je riječ o osobnim podacima, države članice u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) 2016/679 obavješćuju korisnike o njihovim pravima na temelju te uredbe i o postupcima koji se primjenjuju u ostvarivanju tih prava.

Članak 100.

Provedbene ovlasti koje se odnose na transparentnost

Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o:

- (a) obliku, uključujući način prikaza po mjeri, sektoru ili vrsti intervencija i vremenskom okviru objave kako je predviđeno člancima 98. i 99.;
- (b) ujednačenoj provedbi članka 99.;

(c) suradnji između Komisije i država članica.

Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 103. stavka 3.

POGLAVLJE V.

Zaštita osobnih podataka

Članak 101.

Obrada i zaštita osobnih podataka

1. Ne dovodeći u pitanje članke 98., 99. i 100., države članice i Komisija prikupljaju osobne podatke radi provedbe svojih obveza povezanih s upravljanjem, kontrolom, revizijom, praćenjem i evaluacijom iz ove Uredbe, a posebno onih utvrđenih u glavi II. poglavlju II., glavi III. poglavljima III. i IV, glavi IV. i glavi V. poglavlju III., kao i u statističke svrhe, te navedene podatke ne obrađuju na način koji nije spojiv s tom svrhom.
2. Ako se obrađuju u svrhu praćenja i evaluacije na temelju Uredbe (EU) 2021/2115, kao i u statističke svrhe, osobne podatke se anonimizira.
3. Osobni podaci obrađuju se u skladu s uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725. Takvi se podaci posebice ne pohranjuju u obliku kojim se identifikacija ispitanika na koje se osobni podaci odnose omogućuje dulje nego što je to neophodno za potrebe za koje su prikupljeni ili za koje se dodatno obrađuju, uzimajući u obzir minimalna razdoblja pohrane utvrđena u primjenjivom pravu Unije i nacionalnom pravu.
4. Države članice obavješćuju ispitanike na koje se odnose podaci da nacionalna tijela ili tijela Unije mogu obraditi njihove osobne podatke u skladu sa stavkom 1. ovog članka i da u tom smislu ostvaruju prava na zaštitu podataka predviđena u uredbama (EU) 2016/679 i (EU) 2018/1725.

GLAVA VI.

DELEGIRANI I PROVEDBENI AKTI

Članak 102.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 11. stavka 1., članka 17. stavka 5., članka 23. stavka 2., članka 38. stavka 2., članka 40. stavka 3., članka 41. stavka 3., članka 44. stavaka 4. i 5., članka 47. stavka 1., članka 52. stavka 1., članka 54. stavka 4., članka 55. stavka 6., članka 60. stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 74., članka 76. stavka 2., članka 85. stavka 7., članka 89. stavka 2., članka 94. stavaka 5. i 6., članka 95. stavka 2. te članka 105. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od sedam godina počevši od 7. prosinca 2021. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od sedam godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 11. stavka 1., članka 17. stavka 5., članka 23. stavka 2., članka 38. stavka 2., članka 40. stavka 3., članka 41. stavka 3., članka 44. stavaka 4. i 5., članka 47. stavka 1., članka 52. stavka 1., članka 54. stavka 4., članka 55. stavka 6., članka 60. stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 74., članka 76. stavka 2., članka 85. stavka 7., članka 89. stavka 2., članka 94. stavaka 5. i 6., članka 95. stavka 2. te članka 105. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 11. stavka 1., članka 17. stavka 5., članka 23. stavka 2., članka 38. stavka 2., članka 40. stavka 3., članka 41. stavka 3., članka 44. stavaka 4. i 5., članka 47. stavka 1., članka 52. stavka 1., članka 54. stavka 4., članka 55. stavka 6., članka 60. stavka 3., članka 64. stavka 3., članka 74., članka 76. stavka 2., članka 85. stavka 7., članka 89. stavka 2., članka 94. stavaka 5. i 6., članka 95. stavka 2. te članka 105. stupa na snagu samo ako Europski parlament ili Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne ulože nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 103.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor pod nazivom Odbor za poljoprivredne fondove. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

Za potrebe članaka 11., 12., 17., 18., 23., 26., 32., od 39. do 44., 47., od 51. do 55., 58., 59., 60., 64., 75., 82., 92., 95. i 100. u pogledu pitanja koja se odnose na intervencije u obliku izravnih plaćanja, intervencije u određenim sektorima, intervencije za ruralni razvoj te na zajedničku organizaciju tržišta, Komisiji pomažu Odbor za poljoprivredne fondove, Odbor za zajedničku poljoprivrednu politiku osnovan Uredbom (EU) 2021/2115 odnosno Odbor za zajedničku organizaciju tržišta poljoprivrednih proizvoda osnovan Uredbom (EU) br. 1308/2013.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

GLAVA VII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 104.

Stavljanje izvan snage

1. Uredba (EU) br. 1306/2013 stavlja se izvan snage.

Međutim:

- (a) članak 4. stavak 1. točka (b), članak 5., članak 7. stavak 3., članci 9., 17., 21. i 34., članak 35. stavak 4., članci 36., 37., 38., od 40. do 43., 51., 52., 54., 56., 59., 63., 64., 67., 68., od 70. do 75., 77., od 91. do 97., 99. i 100., članak 102. stavak 2. i članci 110. i 111. Uredbe (EU) br. 1306/2013 nastavljaju se primjenjivati:
 - i. za nastale rashode i izvršena plaćanja za sheme potpore na temelju Uredbe (EU) br. 1307/2013 za kalendarsku godinu 2022. ili ranije;
 - ii. za mjere provedene na temelju uredaba (EU) br. 228/2013, (EU) br. 229/2013, (EU) br. 1308/2013, i (EU) br. 1144/2014 do 31. prosinca 2022.;

- iii. za programe potpore iz članka 5. stavka 6. prvog podstavka točke (c) i članka 5. stavka 7. Uredbe (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁶⁾ u vezi s nastalim rashodima i izvršenim plaćanjima za operacije provedene u skladu s Uredbom (EU) br. 1308/2013 nakon 31. prosinca 2022. i do isteka tih programa potpore; i
- iv. u pogledu EPFRR-a u vezi s rashodima korisnika i plaćanjima koja je isplatila agencija za plaćanja u okviru provedbe programa ruralnog razvoja u skladu s Uredbom (EU) br. 1305/2013;
- (b) članak 69. Uredbe (EU) br. 1306/2013 i dalje se primjenjuje na rashode i plaćanja izvršena za sheme potpore u skladu s Uredbom (EU) br. 1307/2013 i u sklopu provedbe programa ruralnog razvoja koje je odobrila Komisija na temelju Uredbe (EU) br. 1305/2013 i druge mjere u okviru ZPP-a utvrđene u glavi II. poglavlju I. Uredbe (EU) br. 1306/2013, provedene prije 1. siječnja 2023.
- (c) članak 54. stavak 2. Uredbe (EU) br. 1306/2013 nastavlja se primjenjivati na prihode prijavljene u sklopu provedbe programa ruralnog razvoja koje je odobrila Komisija na temelju Uredbe (EU) br. 1305/2013, Uredbe (EZ) br. 1698/2005 i Uredbe Komisije (EZ) br. 27/2004 ⁽³⁷⁾;
- (d) Uredba (EU) br. 1306/2013 nastavlja se primjenjivati na rashode koji se odnose na pravne obveze iz članka 155. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/2115. Neovisno o tome, članak 31. ove Uredbe primjenjuje se na rashode o kojima je Komisija obaviještena u skladu s člankom 155. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/2115 koji se u tu svrhu smatraju vrstom intervencije.
2. Upućivanja na uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu, na Uredbu (EU) 2021/2115 te na Uredbu (EU) br. 1308/2013 i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga.

Članak 105.

Prijelazne mjere

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 102. koji su potrebni za osiguravanje neometanog prijelaza s aranžmana predviđenih Uredbom (EU) br. 1306/2013, kako je navedeno u članku 104. ove Uredbe, na aranžmane utvrđene u ovoj Uredbi, dopunjivanjem ove Uredbe odstupanjima od pravila i dodacima pravilima iz ove Uredbe.

Članak 106.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2023.

Međutim, članak 16. primjenjuje se na rashode nastale nakon 16. listopada 2022. u pogledu EFJP-a.

⁽³⁶⁾ Uredba (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o izmjeni uredaba (EU) br. 1308/2013 o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda, (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode, (EU) br. 251/2014 o definiciji, opisivanju, prezentiranju, označavanju i zaštiti oznaka zemljopisnog podrijetla aromatiziranih proizvoda od vina i (EU) br. 228/2013 o utvrđivanju posebnih mjera za poljoprivredu u najudaljenijim regijama Unije (vidjeti stranicu 1. ovog Službenog lista).

⁽³⁷⁾ Uredba Komisije (EZ) br. 27/2004 od 5. siječnja 2004. o utvrđivanju detaljnih prijelaznih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1257/1999 u vezi s financiranjem putem Komponente jamstva EFSJP-a mjera ruralnog razvoja u Češkoj, Estoniji, Cipru, Latviji, Litvi, Mađarskoj, Malti, Poljskoj, Sloveniji i Slovačkoj (SL L 5, 9.1.2004., str. 36.).

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. prosinca 2021.

Za Europski parlament
Predsjednik
D. M. SASSOLI

Za Vijeće
Predsjednik
J. VRTOVEC

PRILOG

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EU) br. 1306/2013	Ova Uredba	Uredba (EU) 2021/2115	Uredba (EU) br. 1308/2013
Članak 1.	Članak 1.	–	–
Članak 2.	Članci 2. i 3.	–	–
Članak 3.	Članak 4.	–	–
Članak 4.	Članak 5.	–	–
Članak 5.	Članak 6.	–	–
Članak 6.	Članak 7.	–	–
Članak 7. stavci 1., 2. i 3.	Članak 9.	–	–
Članak 7. stavci 4. i 5.	Članak 10.	–	–
Članak 7. stavak 6.	–	–	–
Članak 8.	Članak 11.	–	–
Članak 9.	Članak 12.	–	–
Članak 10.	Članak 37. točka (a)	–	–
Članak 11.	Članak 44. stavak 1.	–	–
Članak 12.	–	Članak 15. stavci 1., 2. i 4.	–
Članak 13. stavak 1.	–	Članak 15. stavak 3.	–
Članak 13. stavci 2. i 3.	–	–	–
Članak 14.	–	–	–
Članak 15.	–	–	–
Članak 16.	Članak 14.	–	–
Članak 17.	Članak 20.	–	–
Članak 18.	Članak 21.	–	–
Članak 19.	Članak 22.	–	–
Članak 20.	Članak 23.	–	–
Članak 21.	Članak 24.	–	–
Članak 22.	Članak 25.	–	–
Članak 23.	Članak 26.	–	–
Članak 24.	Članak 15.	–	–
Članak 25.	Članak 16.	–	–
Članak 26.	Članak 17.	–	–
Članak 27.	Članak 18.	–	–
Članak 28.	Članak 19.	–	–
Članak 29.	–	–	–
Članak 30.	Članak 36.	–	–
Članak 31.	Članak 27.	–	–

Članak 32.	Članak 28.	–	–
Članak 33.	Članak 29.	–	–
Članak 34.	Članak 30.	–	–
Članak 35.	Članak 31.	–	–
Članak 36.	Članak 32.	–	–
Članak 37.	Članak 33.	–	–
Članak 38.	Članak 34.	–	–
Članak 39.	Članak 35.	–	–
Članak 40.	Članak 38.	–	–
Članak 41.	Članak 39.	–	–
Članak 42.	–	–	–
Članak 43.	Članak 45.	–	–
Članak 44.	Članak 43. stavak 1.	–	–
Članak 45.	Članak 46.	–	–
Članak 46.	Članak 43. stavak 2. i članak 47.	–	–
Članak 47.	Članak 49.	–	–
Članak 48.	Članak 50.	–	–
Članak 49.	Članak 51. stavci 1. i 2.	–	–
Članak 50.	Članak 51. stavak 3. i članak 52.	–	–
Članak 51.	Članak 53.	–	–
Članak 52.	Članak 55.	–	–
Članak 53.	–	–	–
Članak 54.	–	–	–
Članak 55.	Članak 56.	–	–
Članak 56.	Članak 57.	–	–
Članak 57.	Članak 58.	–	–
Članak 58.	Članak 59.	–	–
Članak 59.	–	–	–
Članak 60.	Članak 62.	–	–
Članak 61.	Članak 63.	–	–
Članak 62.	Članak 60.	–	–
Članak 63. stavak 1. prvi podstavak, i stavci od 2. do 5.	–	–	–
Članak 63. stavak 1. drugi podstavak	Članak 61.	–	–
Članak 64.	–	–	–
Članak 65.	–	–	–
Članak 66.	Članak 64.	–	–
Članak 67.	Članak 65.	–	–

Članak 68.	Članak 66.	–	–
Članak 69. stavak 1. prvi podstavak	Članak 67. stavak 1. drugi podstavak	–	–
Članak 69. stavak 1. drugi podstavak	–	–	–
Članak 69. stavak 1. treći podstavak	Članak 67. stavak 1. četvrti podstavak	–	–
Članak 69. stavak 2.	Članak 67. stavak 2.	–	–
Članak 70.	Članak 68.	–	–
Članak 71.	Članak 73.	–	–
Članak 72.	Članak 69.	–	–
Članak 73.	Članak 71.	–	–
Članak 74. stavak 1.	Članak 72.	–	–
Članak 74. stavci 2., 3. i 4.	–	–	–
Članak 75.	Članak 44. stavci 2., 3. i 5.	–	–
Članak 76.	Članak 74.	–	–
Članak 77.	–	–	–
Članak 78.	Članak 75.	–	–
Članak 79.	Članak 76.	–	–
Članak 80.	Članak 77. stavci 1., 2., i 5.	–	–
Članak 81.	Članak 78. stavci 1., 2. i 3.	–	–
Članak 82. stavci 1. i 2.	Članak 78. stavci 4. i 5.	–	–
Članak 82. stavci 3. i 4.	–	–	–
Članak 83. stavak 1.	Članak 79.	–	–
Članak 83. stavci 2. i 3.	–	–	–
Članak 84. stavci 1., 2., 3. i 4.	Članak 80.	–	–
Članak 84. stavak 5.	–	–	–
Članak 84. stavak 6.	Članak 77. stavak 4.	–	–
Članak 85. stavci 1., 3. i 4.	Članak 83.	–	–
Članak 85. stavak 2.	Članak 77. stavak 3.	–	–
Članak 86. stavak 1.	Članak 80. stavak 2. točka (b)	–	–
Članak 86. stavak 2.	–	–	–
Članak 87.	Članak 81.	–	–
Članak 88.	Članak 82.	–	–
Članak 89.	–	–	Članak 90.a
Članak 90.	–	–	Članak 116.a
Članak 91.	–	Članak 12.	–

Članak 92.	–	Članak 12.	–
Članak 93.	–	Članak 12.	–
Članak 94.	–	Članak 14.	–
Članak 95.	–	–	–
Članak 96.	Članak 83.	–	–
Članak 97.	Članak 84.	–	–
Članak 98.	–	–	–
Članak 99.	Članak 85.	–	–
Članak 100.	Članak 86.	–	–
Članak 101. stavak 1.	–	–	–
Članak 101. stavak 2.	Članak 85. stavak 7.	–	–
Članak 102.	Članak 90.	–	–
Članak 103.	Članak 91.	–	–
Članak 104.	Članak 92.	–	–
Članak 105.	Članak 93.	–	–
Članak 106.	Članak 94.	–	–
Članak 107.	Članak 95.	–	–
Članak 108.	Članak 96.	–	–
Članak 109.	Članak 97.	–	–
Članak 110.	–	Članak 128.	–
Članak 111.	Članak 98. stavci 1., 2. i 3.	–	–
Članak 112.	Članak 98. stavak 4.	–	–
Članak 113.	Članak 99.	–	–
Članak 114.	Članak 100.	–	–
Članak 115.	Članak 102.	–	–
Članak 116.	Članak 103.	–	–
Članak 117.	Članak 101.	–	–
Članak 118.	–	–	–
Članak 119.	Članak 104.	–	–
Članak 119.a	–	–	–
Članak 120.	Članak 105.	–	–
Članak 121.	Članak 106.	–	–
Prilog I.	–	–	–
Prilog II.	–	Prilog III.	–
Prilog III.	Prilog	–	–